

همراه و همسفر سلامت‌ی شما

ایران بهداشت

حس خوب اعتماد

www.iranbehdasht.ir

اعتماد به بانک کشاورزی دو چندان است

بانک کشاورزی هیچ رقمی
تحت هیچ شرایطی
بابت مطالبات معوق کشاورزان
طرف قرارداد آن بانک
از بازارگاه برداشت نمی‌کند.

باسلام

۱۳۹۸/۰۵/۰۱
۸۳/۴۰۱/۱۹۸
ندارد
اولویت: عادی
امتیت: عادی

بانک کشاورزی
مدیر امور اعتباری و بانکداری شرکتی

مدیریت شعب بانک در استان
موضوع: حسابهای معرفی شده مشتریان در سامانه بازارگاه نهاده های کشاورزی (تاک)

با سلام و احترام؛
به استحضار می‌رساند با عنایت به راه اندازی سامانه بازارگاه نهاده های کشاورزی (تاک) و معرفی حساب های مرغداران در این سامانه دستور فرمایید وجوه واریزی به حساب های مذکور بابت تسویه تمام یا بخشی از تعهدات مستقیم و غیر مستقیم این دسته از مشتریان منظور نگردد.

مسعود جلالیان
مدیر امور اعتباری و بانکداری شرکتی

رونوشت:

جناب آقای روح اله خمارحمی رئیس محترم هیأت مدیره و مدیر عامل بانک؛ برای استحضار.
اعضاء محترم هیأت مدیره بانک؛ برای استحضار.
جناب آقای مسعود فلاح مدیر محترم امور بانکداری الکترونیک؛ برای استحضار.
جناب آقای فریدون بهبهانی رئیس محترم اداره کل وصول مطالبات و اجرا؛ برای استحضار.
جناب آقای یهزاد نیکخواه رئیس محترم اداره کل اعتبارات و طرحهای سرمایه گذاری؛ برای استحضار.
جناب آقای وهب منفی نیا سرپرست محترم اداره کل بانکداری شرکتی؛ برای استحضار.

تهران - بزرگراه جلال آل احمد - نیش پاتریس لومومیا - شماره ۲۴۷ - صندوق پستی: ۴۲۹۵ - ۱۴۱۵۵ کد پستی: ۱۴۴۵۹۹۲۳۱۶ تلفن مرکز ارتباط سبزر: ۸۱۳۰۱
پست الکترونیکی: info@agri-bank.com - تلفن تماس: ۸۴۸۹۱ - نماینده چستال: ۰۸۴۸۹۶۰۰۱ - ECE:bank-keshavarzi@agri-bank.com

اخیراً شایع شده بود مرغداران و دامدارانی که برای خرید سهمیه نهاده‌های کشاورزی اقدام به واریز پول در وجه بانک کشاورزی در سامانه بازارگاه می‌نمایند، با این استرس مواجهند که امکان دارد بانک به صورت سیستمی وجوه آن‌ها را بابت مطالبات خود برداشت نماید.

بخشنامه زیر نشان از قاطعیت مدیران ارشد بانک کشاورزی در حمایت از تولیدکنندگان پروتئین دامی و برداشت نکردن تحت هر عنوان دارد.

چنانچه هر تولیدکننده نمونه‌ای از برداشت بانک کشاورزی از سامانه بازارگاه مشاهده کرد می‌تواند برای اطلاع‌رسانی آن را به دفتر نشریه ارسال نماید.

علاوه بر این بانک کشاورزی اعلام کرد سایر بانک‌های دولتی و خصوصی به دور از هرگونه انحصار می‌توانند در بازارگاه مشارکت داشته باشند. اما باید برای ابهامات زیر راه‌حل ارائه شود:

- تعیین و تکلیف سرک یا کسری، زمانی که بارگیری صورت می‌گیرد چنانچه محموله، سرک یا کسری داشته باشد امکان پرداخت یا برداشت از طریق سامانه و به صورت سیستمی به فوریت از حساب مشتری بانک کشاورزی وجود دارد اما برداشت از حساب خریدار در سایر بانک‌ها مقدور نیست و حمل تا حل مسئله و پرداخت سرک یا برداشت متوقف می‌شود.
- امکان ابطال معامله و برگشت وجه، چنانچه به هر دلیل از سوی بازارگاه معامله ابطال شود با توجه به شناسایی صاحب حساب در بانک کشاورزی، امکان ابطال و برگرداندن وجه وجود دارد اما در صورتی که خریدار حساب در دیگر بانک‌ها حساب داشته باشد امکان شناسایی صاحب حساب و برداشت وجه از حساب سایر بانک‌ها و برگشت وجه و ابطال معامله ممکن نیست.

GF 2060

پاسخی مطمئن و اقتصادی
برای گلخانه، دامداری و فضای صنعتی

- ظرفیت واقعی ۲۰۰ هزار کیلو کالری در ساعت
- راندمان بالا (Net %88) (Gross %80)
- بدنه گالوانیزه و مقاوم در برابر رطوبت
- استفاده از برق تک فاز
- ایمنی بالا با رعایت الزامات استاندارد ISIRI 12885
- امکان نصب ترموستات محیطی جهت تنظیم دما
- مبدل حرارتی صفحه ای با سطح انتقال حرارت بیشتر و افت فشار کمتر در مقایسه با مبدل لوله ای
- محفظه احتراق و مبدل های حرارتی مقاوم از جنس استنلس استیل AISI304
- امکان تمیز کردن داخل مبدل های حرارتی

درخواست نمایندگی فروش: ۶۱۴۴۴

خدمات مشتریان: ۶۱۴۴۵

نمایشگاه مرکزی: تهران، پاسداران، خیابان گل نبی،

خیابان ناطق نوری (زمرد)، پلاک ۵۸ کدپستی: ۱۹۴۷۷۵۵۶۵۱

پنجاه سال با انرژی

◀ سرمقاله؛ کوچه آشتی کنان تجارت در کشاورزی / ۶

◀ سخن ماه؛ چرا فقط ۶ میلیارد دلار در سال؟! / ۷

◀ پیشگامان صنعت ماکارونی / ۸

◀ رنج چند بُعدی دختران و زنان روستایی / ۱۰

◀ چرا کشاورزی به دختران نیاز دارد؟! / ۱۱

◀ نقش آفرینی زنان روستایی و عشایری / ۱۲

◀ بفرمائید میوه ایرانی میل کنید / ۱۴

◀ در حاشیه خبرها / ۱۶

◀ سودآوری صنایع تبدیلی / ۱۷

◀ اندر مصائب خودپختی / ۲۰

◀ «سموم دفع آفات» تولید ایران، برتر از چین و هند اما ... / ۲۲

◀ کشاورزی آینده در هنرستان‌های کشاورزی / ۲۷

تولیدات گیاهی

👉 بام سبز نمونه‌ای از فضای سبز شهر / ۲۹

👉 کشاورزی دقیق / ۳۰

👉 خرما تلخ / ۳۲

👉 مصرف کود، طبق نسخه / ۳۶

👉 میلیاردرهای فقیر / ۳۷

👉 فرصت‌سوزی کشت گیاهان علوفه‌ای / ۴۲

👉 تأثیر پتانس بر رشد گیاهان / ۴۴

👉 یک کیلوگرم آهن سنگین‌تر است یا یک کیلوگرم پنبه؟! / ۴۶

دام و کشت و صنعت ۲۴۴ مهر ۱۳۹۹

ماهانمه کشاورزی، تخصصی، کاربردی و تحلیلی

صاحب‌امتیاز و مدیر مسئول: ابوالقاسم گل‌باف

روابط بین‌الملل: علی گل‌باف

سرمدبیر تحریریه: مهندس مهدی رجول‌دزفولی

دبیر تحریریه: مهندس عبدالحسین کاظمی

دبیر بخش صنایع غذایی: مهندس عطیه گل‌باف

مرکز پژوهش‌های بازرگانی: مهندس کبری لطفی ۰۹۱۹۳۹۹۲۲۱۹

طراح گرافیک: محمودرضا طالب‌زاده

خبرنگاران: مهندس کبری لطفی می‌شامندانی - زهرا روستایی‌زاده - محمد تقوا شعار

مرکز پژوهش‌های بازرگانی و تبلیغات: پروانه آقاجانی

سرویس عکس ماهنامه: پرویز نبوی - ملیکا گل‌باف

بخش اشتراک: سمیه لطفی

مدیر امور دفتری: محسن ثروتی

ناظر چاپ: احمد خلیلی‌نیک

چاپ: باران شب، تهران، کارگرنجوبی خیابان آقابلازاده، پلاک ۱۴

بخش آگهی‌ها: ۸۸۸۳۳۹۹۴ - ۰۲۱ - ۸۸۸۳۳۳۶۱ - فکس: ۰۲۱ - ۸۸۸۳۳۳۶۱ - t.damkesht@gmail.com

بخش اشتراک ماهنامه: ۸۸۸۳۳۹۹۳ - ۰۲۱ - ۸۸۸۳۳۳۶۱ - m.eshtak@gmail.com

توجه: فایل‌های ارسالی (آگهی) باید 300 Dpi در اندازه 21.5 x 29 cm چهار رنگ CMYK با فرمت TIFF یا PDF ارائه گردد.

در غیر این صورت، مسئولیت کیفیت به‌عهده سفارش‌دهنده است.

ارسال عکس و مطلب به ایمیل doc@iranagrimagazine.com

برای اطمینان از دریافت مطلب توسط نشریه، با ۸۸۸۳۳۹۹۳-۰۲۱ (داخلی ۲۰۰) تماس بگیرید.

مقاله‌ها و تحلیل‌های اشخاص لزوماً به‌منزله دیدگاه و نظر «ماهانمه دام و کشت و صنعت» نیست

نشانی ماهنامه: تهران، خیابان مفتاح‌شمالی، خیابان گلزار، شماره ۵۴ کدپستی: ۱۵۷۵۷۴۳۶۷۱

تهران-صندوق‌پستی: ۵۴۶۷ - ۱۴۱۵۵

عضو فدراسیون جهانی خبرنگاران کشاورزی

عضو انجمن صنفی نشریات تخصصی کشاورزی و منابع طبیعی کور

مطالب مجله در سایت قابل مشاهده است

iranagrimagazine.com

info@iranagrimagazine.com

مسئولیت سلامت و کیفیت خدمات و تولیدات معرفی شده و محتوای آگهی‌ها و رپرتاژها به‌عهده شرکت سفارش‌دهنده است.

گاو همن شیر وزارتخانه، اما...!

سال‌ها است سازمان مرکزی تعاون روستایی به‌عنوان طلبکارترین سازمان کشور (نزدیک به ۵۰۰ میلیارد تومان مطالبات از اشخاص حقیقی، حقوقی، شرکت‌ها و...) متأسفانه همه ساله با التماس و از طریق سازمان برنامه و بودجه، حدود ۱۰۰۰ میلیارد تومان تسهیلات با بهره ۱۵ تا ۱۸ درصد گرفته که به نسبت بی‌تدبیری مدیران وقت، بخشی از این حجم مالی عظیم، حیف و مقداری نیز "میل" می‌شد.

اشخاص و بدهکاران حقیقی

برای راستی‌آزمایی کافی است کارشناسان دلسوز سازمان تعاون و سازمان بازرسی بررسی کنند چقدر شیر خشک (بیشترین میزان) خرما، حبوبات، رب و ... به افراد حقیقی زورمند، توانمند، لابی‌مند و مافیامند فروخته شد و سال‌ها است وجوه آن برنگشته، یا مدیران وقت سازمان، علاقه‌ای به زنده کردن آن‌ها نداشته‌اند. محاسبه ساده‌ای نشان می‌دهد مطالبات سازمان از این افراد حقیقی رقمی بالغ بر ۱۵۰ میلیارد تومان (بله! ۱۵۰۰ میلیارد ریال) یا به واقعیت نزدیک‌تر حدود ۲۰۰ میلیارد تومان (در ایام دلار ۳ هزار تومانی) است که چنانچه به نرخ روز محاسبه شود بالغ بر یک هزار میلیارد تومان ثروت سازمان زنده می‌شود.

بدهکاران حقوقی به سازمان مرکزی

مطالبات مهم‌تری نیز لاوصول مانده و آن بدهی شرکت‌ها، تعاونی‌ها، فروشگاه‌های تعاونی و اتحادیه‌های شهرستانی و استانی (شیکه) و ... است که اسناد آن روی هم تلنبار شده که رقمی بیش از ۲۰۰ میلیارد تومان را شامل می‌شود. ارقامی که باید سال‌ها پیش به سازمان مرکزی پرداخت می‌شد، اما جای آن را تسهیلات بانکی با بهره‌های بالا گرفته است، یعنی سازمان مرکزی هم چوب را خورده هم پیاز را.

ناشفاف‌سازی و تسویه‌نشدن حساب با شبکه

شوربختانه سازمان مرکزی چنان بی‌درو پیکر شده بود که نه کسی پیگیر بیت‌المال بود و نه تسهیلات دریافتی به‌موقع بازگردانده می‌شد.

ملوک‌الطوایفی و مدیریت جزیره‌ای، به مرحله‌ای رسیده بود که مدیری را یارای شفاف‌سازی و تسویه‌حساب با همه شبکه‌ها، تعاونی‌ها و تشکل‌های تحت پوشش نبود و بی‌دلیل نبود که پول‌های بی‌زبان و سرمایه‌های سازمان یا وام‌های دریافتی تحت‌عنوان خرید تضمینی، توافقی، حمایتی و تنظیم بازار و ... در دست تعاونی‌ها و اتحادیه‌های شهرستانی و استانی مانده که این رقم هم بین ۱۵۰ الی ۲۰۰ میلیارد تومان تخمین زده می‌شود.

چگونه است که سازمان بازرسی و دیگر نهادهای نظارتی در این مدت، پرده از این راز برداشته و نتوانسته آن را رمزگشایی کند، خدا می‌داند.

احقاق حقوق سازمان

اینک دو راه کار می‌تواند با اصلاح مسیر سازمان، مطالبات و سرمایه ملی را به آن‌ها بازگرداند. رقم کمتر یا بیشتر از ۶۰۰ میلیارد تومان یا به نرخ روز حدود ۲ هزار میلیارد تومان می‌تواند سازمان نزدیک به ورشکستگی را متحول و چابک نماید.

کارشناسان معتقدند چنانچه زنده کردن وصول مطالبات سازمان صورت گیرد برای سازماندهی و فعال کردن شبکه، ضروری است از این پس به‌جای بدهکار شدن سازمان مرکزی، هر شبکه با نیازسنجی برای دریافت تسهیلات و سپردن ضامن معتبر راساً به بانک‌ها معرفی شود یا خود تأمین سرمایه‌در گردش را انجام دهد تا سازمان در تار عنکبوت رسوب تسهیلات و بازپرداخت نشدن گرفتار نشود و هر "شیکه" راساً مسئولیت دریافت و پرداخت‌ها، ضمانت و راستی‌آزمایی گردش مالی خود را، عهده‌دار گردد. □

- هرج و مرج در نهاده‌های دامی، چرا؟ / ۴۷
- گوشت طیور، نیمی از مصرف جهانی / ۴۸
- «آرین»، تمام قد در دفاع از امنیت غذایی / ۴۹
- «بازارگاه» پشتوانه مشورتی می‌خواهد / ۵۲
- شیر، رو در روی تغییرات آب و هوایی / ۵۴
- هر کندو فقط یک ملکه! / ۵۶
- سگ، دوست دیرینه انسان / ۵۸
- زیربنای تولید و پرورش سگ مدرن / ۵۹
- سگ، بخشی از زندگی / ۶۰
- درخشش آگروفود ۲۰۲۰ در سایه کرونا / ۶۲

- چای سبز به اندازه بخورید / ۶۳
- انواع پاستا، ماکارونی و ... / ۶۴
- کدام روغن آشپزی سالم است؟ / ۶۵
- ارزش افزوده در میوه‌های خشک / ۶۶
- روش‌های خشک کردن میوه‌ها و سبزی‌ها / ۶۷
- خطر آژن بر محصولات غذایی / ۶۸

ابوالقاسم گل‌باف

لزوم سیاست‌گذاری یکپارچه

کوچه آشتی کنان تجارت در کشاورزی

یک وزارت ۸۰ تا ۹۰ هزار نفری، جمعیت دانش آموخته ۳۰۰ و اندی هزار نفری کشاورزی و جامعه کمتر یا بیشتر از ۴ میلیون بهره‌بردار، همه تلاش خود را به این معطوف می‌کنند که یک سال محصول افزون بر مصرف مانند گوجه، سیب زمینی، پیاز، هندوانه و... تولید شود که به دلیل عدم برنامه‌ریزی حتی برداشت آن مقرون به صرفه نباشد و سال دیگر آنقدر از کاشت دور می‌شود که نیاز به واردات پیش می‌آید.

اینجا است که باید همه عوامل تولید از جمله فعالان واردکننده و صادرکننده نهادها و محصولات نهایی، تأمین‌کنندگان، توزیع‌کنندگان بزرگ و مویرگی ملی، استانی و شهرستانی، واسطه‌های منطقی و ارزش‌آفرینان در حد و جایگاه خود دیده شده و به بازی گرفته شوند. در استمرار این نظریه کارشناسی لازم است سرنوشت تولید به نقشه خاک، تناسب اراضی، امکان تأمین نهاده‌های کیفی، عرضه و تقاضا، کشاورزی قراردادی و نگاه به بعد از تولید وابسته شود. رانت ارزی و یارانه و توصیه و از توزیع رانت پیشگیری گردد.

در این صورت بازارگاه کشاورزی یا هر سامانه‌ای با تعریف جامع، درگاهی برای نظم دادن به کار کشاورزی، تجارت کشاورزی و تولید حساب شده و مرادوات و بازرگانی کشاورزی تلقی می‌گردد و سیستم حسابداری نهاده‌ای بر آن حاکم می‌شود تا براساس منابع و امکانات، اقلیم، مزیت نسبی، نیاز کشور، سهم بازار داخلی و خارجی مشخص شود که چه محصولاتی، به چه میزان و در چه ایامی مورد نیاز است. البته در این بازارگاه باید همراه با کم‌رنگ شدن نقش و دخالت دولت و بوروکراسی، همه عوامل ذی‌مدخل حضور جدی و هم‌افزایی داشته و از نظراتشان استفاده شود.

بازارگاه اگر به کعبه آمال همه فعالان حوزه کشاورزی بدل شود و محل اجتماع و اجماع و دخیل بستن تمامی عوامل تولید، توزیع، بازاریابی و بازرگانی (از جمله بانک‌ها، اتاق بازرگانی سامانه گمرک، سامانه انبارها، سامانه‌های عرضه هر نوع نهاده) قلمداد گردد، سهولت تجارت در کشاورزی را فراهم کند و همراه با آن به ارزش تولید (نه آمارسازی و رقم پردازی اعلام ۱۲۰ میلیون تن، ۱۳۰ میلیون تن، ۱۳۴ میلیون تن و...) بپردازد، دولت را موظف می‌نماید تا از سیاست‌های موازی، تعرفه‌ها و رویه‌های ناپایدار، موقت تا اطلاع ثانوی، تعرفه‌های من درآوردی، امضاهای طلایی، خودی و غیرخودی، حکم‌های رانت آور و... دست بردارد.

در آن صورت قاعدتاً می‌توان امیدوار بود، با رونق تردد در کوچه آشتی‌کنان تجارت کشاورزی، تولید کشاورزی در تعاریف و استانداردهای روز و محاسبات اقتصادی بگنجد، نه نظریه‌های جزمی خودکفایی، اقتصاد کوپنی و فرامین لاجرم باید‌های دولتی. البته این در صورتی است که بازارگاه با شفاف‌سازی کامل، رفته رفته در دست بخش خصوصی و تشکلهایی که خود عامل رانت‌خواری، همیاری طلبی یا توزیع رانت نباشند، قرار گیرد. □

کشاورزی و هر فعالیت دیگر تولیدی جبراً دارای قواعد خاص خود بوده و تحت شرایطی، به بالندگی یا افول می‌رسد.

چند دهه است سرمایه‌گذار و کارآفرین حوزه کشاورزی (همه زیربخش‌ها)، بهره‌بردار، دولت، مجلس و نهادهای حاکمیتی صرفاً با نگاه به تولید، تولید بیشتر، خودکفا شدن، احتمال جنگ، فرار از تحریم یا کمبوها و... چشم بر مسائل قبل و بعد از تولید بسته‌اند. کمتر مسئولی به ارزش تولید نهایی، فرآوری، تقسیم تولید به صادراتی و داخلی، تازه خوری، تبدیل، قابل نگهداری و البته دیپلماسی تجارت و بازرگانی، تولید صادرات محور، صادرات و واردات در حوزه محصولات کشاورزی، کشاورزی برنامه‌پذیر، کشاورزی قراردادی، کشاورزی دانش مزد محور، عرضه و تقاضا و البته سیاست‌گذاری یکپارچه، واقف شده یا به آن پرداخته است.

متولیان کشاورزی نیز جبراً و فقط رسالت تولید را در سرلوحه کار خود قرار داده‌اند و البته بدون برنامه‌ریزی جامع. این است که کشاورز یا نگاه به آسمان دارد یا سلف خر و دلال و وانتی و نهایتاً قیمت تضمینی و نمی‌کوشد کمترین تلاشی برای حفظ محصول تولید شده، کاهش ضایعات، تبدیل آن حتی با امکانات اولیه و... انجام دهد. منتظر است تا شاید قیمت تضمینی، قیمت توافقی، یارانه‌ها و حمایت‌های این چنینی به سراغش بیاید.

تا زمانی که دولت، کشاورز، زمین‌دار و سرمایه‌گذار تنها وجه مشترکشان تولید و افزایش تولید (نه کیفیت، بازاریابندی، تولید بر مبنای سفارش و...) باشد، مسلماً فاتحه کشاورزی خوانده است.

این وجه و نگاه مشترک، وزارتخانه را به مرکز تقسیم یارانه و البته رانت ۷۰ تا یکصد هزار میلیارد تومانی نهاده‌ها بدل می‌کند و مسلماً اجازه نمی‌دهد از ملوک الطوائفی خارج شود و تأکید بر لزوم سیاست‌گذاری یکپارچه نماید.

وزارتخانه‌ای که طی ۴ دهه گذشته یا مسئول توزیع کوپن سوخت برای کشاورزی بوده یا بذر و کود و سم یارانه‌ای و تراکتور رومانی و مسی فرگوسن و... یا خرید محصولات بی‌کیفیتی که روی دست کشاورز مانده، نمی‌تواند با کمک کشاورز به تعریف جهانی و تولید برای مشتری برسد.

در این سیستم حتی تشکلهای صنفی حرفه‌ای، اجتماعی و تولیدی نیز به نوعی درآمدسازی از محل فروش نهاده‌ها به اعضا و همیاری و... را پیشه کرده‌اند.

توان صدور ۶۰ میلیارد دلار محصولات کشاورزی را داریم

چرا فقط ۶ میلیارد دلار در سال؟!

سخن‌بانه

محصولاتی مانند پسته، انار، انجیر، خرما و دیگر محصولات که تعدادشان هم زیاد است اصلاً خاستگاهشان در ایران است و در هر جای دنیا هم که کشت و کار شوند باز هم اصل و نسبشان به این کشور برمی‌گردد و معلوم است که حتماً با کیفیت‌ترین‌شان هم در ایران تولید می‌شود.

گیاهان دارویی که خود بحث جداگانه و مفصلی را طلب می‌کند و شرایط کشت، فرآوری، تولید و بازاریابی و فروش آنها برای کشور ما فراهم می‌باشد. در مبحث گوشت و تخم‌مرغ نیز امکان صدور بیش از یک میلیون تن از این دو محصول و بیش از یک میلیون تن شیر و سایر لبنیات وجود دارد و مزیت‌های محصولات شیلاتی ما نیز فراوان است.

از دیگر سو مناطقی در کشور داریم که در یک سطح وسیع به صورت جغرافیایی تمام شرایط یک گلخانه طبیعی برای تولید محصول را دارند. مثلاً منطقه چابهار و کنارک در استان سیستان و بلوچستان با وسعتی معادل بعضی کشورهای، یک گلخانه طبیعی است و از این نظر شاید در دنیا نظیر نداشته باشند.

در کنار این شرایط اقلیمی و تنوع گیاهی که این همه امکانات در اختیار ما قرار می‌دهد، شرایط جغرافیایی منحصربه‌فردی نیز داریم که فرصت‌ها را برای صادرات محصولات کشاورزی تکمیل می‌کند.

جمعیت حدود ۴۰۰ تا ۶۰۰ میلیون نفری کشورهای همسایه را در نظر بگیرید که اکثر آنها مشتریان بسیار خوبی برای محصولات کشورمان هستند و می‌توان برای آن برنامه‌ریزی کرد.

شرایط بالا رفتن بیش از اندازه قیمت ارزهای خارجی گرچه مشکلاتی برای کشورمان ایجاد کرده اما این تهدید خود می‌تواند به راحتی تبدیل به فرصتی ارزشمند گردد تا صادرات را توسعه داد.

بررسی امکانات، منابع و مزیت‌های نسبی، همراه با محصولات منحصربه‌فرد، نشان می‌دهد که سالانه حداقل ۵۰ میلیارد دلار توان صادرات و صادرات مجدد داریم (چیزی بیش از صادرات نفت و پتروشیمی)؛ در حالی که برای نفت وزارتخانه داریم اما برای صادرات فقط یک اداره کل؟!

گذشته از این تقریباً هیچ بخشنامه، مقررات، تعرفه یا قانونی صادر نمی‌شود که عمر سه‌چهار ساله داشته باشد تا صادر کننده بتواند با طرف خارجی خود صحبت از ضمانت صادرات بکند.

القصد، چنانچه روی مسائلی مانند بهره‌وری آب و حفظ ذخایر آب و خاک، تولید نژادهای، ارقام و واریته‌های مناسب و بازاریاسند، صنایع تبدیلی و فرآوری و... و از همه این‌ها مهم‌تر برندسازی و بازاریابی تمرکز کنیم و سیاست‌های اثباتی در زمینه صادرات داشته باشیم، تولیدات بخش کشاورزی می‌تواند سهم زیادی از نیازهای ارزی کشور را تأمین کند. □

پس از تصویب شورای فرهنگ عمومی کشور، از سال ۱۳۷۶ روز ۲۹ مهر به‌عنوان روز ملی صادرات نامگذاری شد تا بیانگر عزم و اراده ملی در مجموعه دولت و بخش خصوصی برای توسعه صادرات غیرنفتی و در نتیجه توسعه اقتصادی کشور باشد.

صادرات به‌عنوان موتور محرکه اقتصاد و رمز بقای کشورها در بازارهای جهانی نقش مهمی را در عرصه اقتصاد بازی می‌کند. در این میان صادرات بخش کشاورزی و غذایی یکی از مواردی

است که به شدت می‌توان به آن فکر کرد و با در نظر گرفتن ملاحظاتی مانند حفظ منابع آبی و جلوگیری از فرسایش خاک و البته تولید صادرات‌محور در قالب کشاورزی پایدار به آن پرداخته شود.

هرچند که برای اجرای هر برنامه‌ای در کشاورزی در ایران باید این دو اصل مهم یعنی موضوع حفظ منابع خاک و بحث آب مجازی (به‌طور کلی کشاورزی پایدار) لحاظ شود، اما آنچه واقعیت دارد این است که موضوع صادرات محصولات کشاورزی به‌ویژه در محصولات انحصاری و اختصاصی و در محصولاتی که مزیت نسبی وجود دارد، موضوعی با اهمیت است که باید نگاه جدی‌تری به آن داشت؛ به ویژه در شرایط فعلی تحریم‌ها که کشور در فروش نفت مشکلات جدی دارد، این موضوع یکی از راه‌هایی است که می‌تواند ارز مورد نیاز کشور را تأمین کند.

برای صادرات محصولات کشاورزی، یکی از مزیت‌های کشور تنوع اقلیمی است که از ۱۳ اقلیم شناخته در دنیا، ۱۱ اقلیم آن در کشورمان وجود دارد، یعنی می‌توان گفت «کشور ایران از نظر اقلیمی خلاصه‌ای از تمام دنیا است» و این تنوع اقلیمی به هر حال تنوع گیاهی و محصول را نیز به دنبال دارد و طیف وسیعی از محصولات کشاورزی، دامی و شیلاتی و... در کشورمان قابلیت تولید دارد. از طرفی بسیاری از این محصولات هستند که به جرأت می‌شود گفت که منحصراً مخصوص کشور ما هستند.

مثلاً محصولاتی مانند: زعفران و پسته گرچه در سال‌های اخیر به کشورهای دیگر نیز سفر کرده و در دیگر کشورها سکنی گزیده‌اند، اما باز هم از نظر کیفی و کمی جایگاه ایران بسیار بالاتر از دیگر کشورها است.

در حمایت از طرح کشت قراردادی

پیشگامان صنعت ماکارونی

طایفه بزرگ و صاحب نامان تولید ماکارونی با هدف همراهی و مشارکت در توسعه پایدار کشاورزی و تأمین گندم دورم (آرد سمولینا) برای تولید ماکارونی باکیفیت و فرآورده‌های آن، دو سالی است که چراغ کشت قراردادی را روشن نگه داشته‌اند.

مهندس مهرداد نوری، مدیرعامل شرکت تک ماکارون و رئیس هیات‌مدیره انجمن صنفی کارفرمایان کارخانجات ماکارونی ایران در زمره مدیرانی است که تولید و محاسبات آن را می‌شناسد، در جایگاه انجمن نگاه ملی و در جایگاه مدیر کارخانه نگاه ملی و اقتصادی دارد. وی می‌گوید: از دو سال قبل که شاهد کم شدن سطح زیرکشت گندم دوروم در کشور بودیم با هدف ایجاد انگیزه بیشتر در کشاورزان «دوروم کار» با استقبال از طرح کشاورزی قراردادی به همراه شرکت ماکارونی مانا به مدیریت جناب مهندس ملک اقدام به عقد قرارداد با چند هزار کشاورز گندم کار نمودیم تا گندم دروم تولیدی آنان را با قیمتی ۱۰ درصد بیشتر از نرخ خرید تضمینی خریداری کنیم.

انجمن صنفی کارفرمایان
کارخانجات ماکارونی ایران

شماره ثبت: ۲۵۳
پست‌مخبر: ۱۱۳۱۱۱۱۱۱۱۱

کارخانجات ماکارونی ایران
انجمن صنفی کارفرمایان

شادکامان دورم کار

کشاورزان منطقه ایلام، کرمان، کرمانشاه و خوزستان با استقبال از ورود شرکت‌های تولید ماکارونی به کشت قراردادی (به نوعی سفارش خرید) به‌ویژه این‌که محصول گندم آن‌ها گران‌تر از قیمت دولتی خریداری می‌شد و ۷۲ ساعت پس از تحویل گندم، بهای آن را دریافت می‌نمودند تعهدات خود را اجرا کردند، در حالی که ابتدا در باور آن‌ها نمی‌گنجید بخش خصوصی به تمام تعهدات خود پای‌بند باشد.

صنعت ماکارونی گندم با کیفیت پایین و بالاترین قیمت نصیبش می‌شود و به دلیل عدم تخصیص سهمیه کامل، فقط با ۵۰ درصد ظرفیت کارخانجات کار می‌کند، علاوه‌بر این، گندم تخصیصی نه تنها دورم نیست (در سال گذشته نهایتاً ۲۰۰ هزار تن دورم به جای ۶۰۰ هزار تن دریافت کرده)، بلکه گندم نرم دریافتی همواره با افت زیاد شن، ماسه، خاک، نمک و... همراه است. با این همه با نگاه ملی و تغییر فرهنگ کشاورزان و سوق دادن آن‌ها به سمت کاشت محصول کیفی‌تر، برای خرید ۵۰ هزار تن گندم دورم از ۴۵۰۰ کشاورز و به‌ویژه برای جلوگیری از نفوذ واسطه‌ها در مناطق یاد شده و گرانتر از قیمت دولتی، با آن‌ها عقد قرارداد شد.

جالب توجه این‌که هنگام آغاز خرید گندم دورم قراردادی ۵۰ هزار تنی، برخی از کشاورزان که قرارداد منعقد نکرده بودند نیز برای فروش گندم به پایگاه‌های خرید دو شرکت در استان‌های یاد شده مراجعه و بنا به دلایل ترویج فرهنگ و رشد کشاورزی و همچنین درخواست استاندار و مقامات محلی، گندم آن‌ها نیز به قیمت کشاورز قراردادی خریداری شد.

غذای متنوع اروپا و امریکا

کارشناسان معتقدند انواع ماکارونی به‌عنوان یک غذای مناسب و باکیفیت در سفره ایرانی‌ها جایگاه ویژه‌ای دارد، البته در صورتی که گندم صنعتی دورم یا حداقل بخشی از آن گندم معمولی باکیفیت به کارخانجات تحویل داده شود. تنوع غذایی انواع ماکارونی به چند صد نوع غذا می‌رسد که از صبحانه و پیش غذا تا غذای کامل ظهر و شب و ... را شامل می‌شود.

فرهنگ‌سازی انجمن

از آنجا که دو خواسته فوق (گندم بدون افت و گندم دورم) عملی نبود کارخانجات دست به کار شدند و تجربه موفق قرارداد کشاورزی ۵۰ هزار تن با کشاورزان مناطق یاد شده را با همکاری بنیاد گندم منعقد نمودند، گرچه قیمت تمام‌شده بسیار گران‌تر برای صنعت ماکارونی محاسبه می‌شد (۱۰ درصد گران‌تر از قیمت روز و با محاسبات کرایه حمل و از طرفی ایجاد سیستم نظارت و پایگاه‌های خرید و مراحل اداری، مأموریتی و ... آن را به ۳۲۰۰ تومان افزایش می‌داد) اما این پیشگامی انجمن دو امتیاز داشت:

- گندم سالم و تحت نظارت کارشناسان و با افت استاندارد دریافت می‌شد.
- گندم صنعتی دورم و مناسب کار تولید ماکارونی تولید و تحویل می‌گردید.

البته این حرکت می‌توانست الگویی برای گندم نرم هم باشد یعنی که می‌توان در کشاورز انگیزه بیشتری برای کشت گندم دورم و نرم با کیفیت ایجاد و امکان برداشت و حمل گندم بدون افت غیراستاندارد ایجاد کرد.

قبل از سال زراعی جاری، انجمن سایر اعضا را تشویق به مشارکت بیشتر در کشت قراردادی و فرهنگ‌سازی برای این کار نمود و به گفته مهندس اسفندیاری پور، مجری طرح گندم که مشوق و حامی اصلی انجمن در این امر بوده خوشبختانه تعدادی از کارخانجات ماکارونی موفق شدند تا مرز ۱۲۰ هزار تن گندم دورم با کشاورزان چندین استان قرارداد منعقد کنند که این مقدار تا ۲۷۰ هزار تن از سوی صنعت ماکارونی تعهد شده است.

البته از دولت انتظار می‌رود در راستای مشارکت تولیدکنندگان ماکارونی در امر تولید و با توجه به این‌که گندم برای صنعت، گران‌تر از سایر گندم‌ها قیمت‌گذاری می‌شود و به اندازه نیاز هم تأمین نمی‌شود، حداقل سربار هزینه‌های تولید ماکارونی حاصل از گندم باکیفیت دورم، را در تعیین قیمت محصولات این شرکت‌ها لحاظ نماید. واقعیت این است که انجمن علاقه دارد در کار ملی وارد شود اما متأسفانه هزینه سربار ۱۰ درصدی را در قیمت تمام شده لحاظ نشده و شایسته است مجموعه دستگاه‌های نظارتی و تعزیراتی برای این امر راهی بیابندیشند.

چراغ پیش رو؛ ۲۵۰ هزار هکتار

چنانچه دولت گامی در حمایت از توسعه کشت قراردادی کارخانه‌های ماکارونی بردارد امید می‌رود در سال زراعی آینده ۱۴۰۱-۱۴۰۰ در سطح ۲۵۰ هزار هکتار کشاورزی قراردادی شکل بگیرد، چرا که تأمین وجه نقد چند هزار میلیاردی طی دو، سه ماه برای پرداخت به گندم‌کاران به‌ویژه این‌که تعهد شده ظرف چند روز پس از دریافت، وجه آن نقداً پرداخت شود، بسیار مشکل و طاقت‌فرسا است.

در این میان تنها مشکل موجود قیمت تمام شده و اختلاف زیاد با قیمت دولتی است به‌ویژه این‌که ماکارونی، غذای عام محسوب می‌شود و انتظار می‌رود در تعاریف دولتی به‌عنوان کالای لوکس با آن برخورد نشود.

در حال حاضر چند نرخ بودنی گندم موجب شده تا آرد گندم برای خبازی ۶۶۰ تومان برای خبازان آزاد پز ۹۰۰ تومان، اما برای صنف و صنعت (که ماکارونی در صنعت قرار دارد) کیلویی ۲۷۰۰ تومان و گندم دورم ۲۸۰۰ تومان عرضه شود.

با این همه گندم دورم کشت قراردادی سال زراعی جاری ۳۲۰۰ تومان برای صنف ماکارونی تمام شد که به هیچ وجه توجیه اقتصادی ندارد. حال محاسبه کنید گندم دورم سال آینده که قرار است گران‌تر از نرخ مصوب خریداری شود چه روندی در عرضه ماکارونی خواهد داشت. انتظار می‌رود تصمیم‌سازان کشور در بحبوحه افزایش قیمت نهاده‌های کشاورزی، هزینه‌های تولید، تأمین و قیمت تمام شده، بحث پایداری تولید در صنایع غذایی را نیز مد نظر داشته باشند. □

نویسنده: آنتونی گوترش

۱۵ اکتبر - روز جهانی زنان روستایی

”زنان روستایی به عنوان بنیانگذاران اولیه فنون جدید کشاورزی، اولین پاسخ‌دهندگان به بحران‌ها و کارآفرینان انرژی سبز، نیرویی قدرتمند هستند که سهم عمده‌ای در پیشرفت جهانی دارند.“
(آنتونیو گوترش - دبیر کل سازمان ملل متحد)

سهم ارزشمند زنان روستایی در توسعه

نقش حیاتی زنان و دختران در تضمین پایداری خانوارها و جوامع روستایی، بهبود معیشت خانوارهای روستایی و رفاه کلی، روز به روز پررنگتر می‌شود. زنان بخش قابل توجهی از نیروی کار کشاورزی، از جمله کار غیررسمی را تشکیل می‌دهند و بیشتر مراقبت‌های بدون حقوق و کارهای خانگی را در خانواده‌ها و خانوارهای مناطق روستایی عهده‌دار هستند.

آن‌ها سهم قابل توجهی در تولید محصولات کشاورزی، امنیت غذایی و تغذیه، مدیریت زمین و منابع طبیعی و مقاومت در برابر آب و هوا دارند، با این وجود، زنان و دختران در مناطق روستایی به طور نامتناسبی از فقری چند بعدی رنج می‌برند و این در حالی است که فقر شدید در سطح جهانی کاهش یافته اما همچنان یک میلیارد نفر در جهان که به زندگی در شرایط غیرقابل قبول فقر ادامه می‌دهند در مناطق روستایی زندگی می‌کنند.

نرخ فقر در مناطق روستایی، بسیار بیشتر از مناطق شهری است، با این وجود کشاوران خرد، در آسیا و جنوب صحرای آفریقا، تقریباً ۸۰ درصد مواد غذایی را تولید می‌کنند و از معیشت حدود ۲/۵ میلیارد نفر حمایت می‌نمایند.

کشاورزان زن به اندازه هم‌تایان مرد خود مولد و کارآفرین هستند، اما کمتر می‌توانند به زمین، اعتبارات بانکی، نهاده‌های کشاورزی، بازارها و زنجیره‌های کشاورزی با ارزش بالا دسترسی پیدا کنند و لذا سود کمتری از محصولات خود بدست می‌آورند.

موانع ساختاری و هنجارهای اجتماعی تبعیض آمیز همچنان قدرت تصمیم‌گیری و مشارکت سیاسی زنان در خانوارها و جوامع روستایی را محدود می‌کند.

زنان و دختران در مناطق روستایی دسترسی مساوی به منابع و دارایی‌های تولیدی، خدمات عمومی، مانند آموزش و مراقبت‌های بهداشتی، و زیرساخت‌ها، از جمله آب و بهداشت ندارند، در حالی که بیشتر کار آن‌ها نامرئی و بدون حقوق باقی مانده است.

در سطح جهان، به استثنای معدودی از کشورها، هر شاخص جنسیتی و توسعه‌ای که داده‌های آن موجود است نشان می‌دهد که زنان روستایی وضعیت بدتری نسبت به مردان روستایی و زنان شهری دارند و به طور نامتناسبی فقر، محرومیت و اثرات تغییر اقلیم را تجربه می‌کنند.

از آنجا که جهان به اقدامی موثر در جهت تغییرات آب و هوایی نیاز دارد، موضوع امسال، نقش مهمی که زنان و دختران روستایی در ایجاد مقاومت برای مقابله با شرایط آب و هوایی ایفا می‌کنند را برجسته می‌سازد و فرصت خوبی خواهد بود تا از جنبش اجلاس موثر آب و هوای سازمان ملل متحد که در ۲۳ سپتامبر در نیویورک برگزار شد، بهره کافی گرفته شود.

دختران و زنان روستایی

رنج چند بعدی

در سطح جهانی، از هر سه زن شاغل یک نفر در کشاورزی کار می‌کند.

زنان سوخت‌های زیست توده را جمع‌آوری می‌کنند، مواد غذایی را به صورت دستی پردازش و آب را پمپاژ می‌کنند. ۸۰ درصد از خانواده‌های فاقد آب لوله‌کشی برای جمع‌آوری آب به زنان و دختران وابسته‌اند. هنگام تهدیدهای منابع طبیعی و کشاورزی، زنان روستایی در خط مقدم نبرد هستند. به عنوان مثال، یک چهارم از کل خسارات ناشی از بلایای مربوط به آب و هوا از سال ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۶ که در کشورهای در حال توسعه رخ داده است، تاثیر وحشتناکی بر بخش کشاورزی داشته و به طور قابل توجهی بر امنیت غذایی و توان تولیدی زنان و دختران روستایی تأثیرگذار بوده است. یکی از موثرترین راه‌ها برای دستیابی به پیشرفت در مورد تهدیدهای ناشی از تغییرات آب و هوا، توجه به نابرابری جنسیتی است. زنان توانمند ظرفیت بیشتری برای پاسخگویی به تغییرات آب و هوایی دارند و نقش مهمی در اتخاذ فن‌آوری‌های کم کربن، گسترش دانش در زمینه تغییرات آب و هوا و اصرار بر عملیاتی ساختن آن دارند.

چرا روزهای جهانی را گرمی می‌داریم؟

روزهای بین‌المللی فرصت خوبی برای آموزش مردم در زمینه موضوعات مورد توجه، بسیج اراده و منابع سیاسی برای رسیدگی به مشکلات جهانی و جشن گرفتن و تقویت دستاوردهای بشری است. روزهای بین‌المللی از قبل از تأسیس سازمان ملل متحد وجود داشته است، اما سازمان ملل متحد آن‌ها را به عنوان ابزاری قدرتمند برای حمایت از آن‌ها و اهداف آن‌ها پذیرفته است. □

کشاورزی اهرم اصلی این توانمندسازی است

بیش از ۶۰ درصد مردم روستاها در فقر زندگی می‌کنند و زنان و دختران، درصد بیشتری از این فقرا هستند. با سرمایه‌گذاری برای دختران روستایی و اجازه دادن به آنها در سطح دسترسی به زمین، نهاده‌ها، بودجه و تحصیلاتی که هم‌تایان روستایی مرد آنها می‌گیرند؛ باعث می‌شود تا کشورها در پیچه تازه‌ای بر توسعه اقتصادی دگرگون‌کننده را باز کنند. به اثبات رسیده که اگر زنان درآمد بیشتری کسب کنند، کل جامعه از مزایای آن بهره‌مند می‌شود. هنگامی که زنان کار می‌کنند، تقریباً تمام درآمد خود را برای رفاه خانواده خود صرف می‌کنند (حدود ۹۰ درصد درآمدشان)، اما مردان فقط ۳۵ درصد از درآمد خود را برای خانواده خود سرمایه‌گذاری می‌کنند.

وقتی میلیون‌ها زن توانمند شوند، این تأثیر چند برابر می‌شود و تأثیرات پیچیده‌ای ایجاد می‌کند که می‌تواند کل اقتصاد و ثروت ملی را تغییر دهد. زنان کشاورز با وجود این که ۴۰ تا ۵۰ درصد نیروی کار کشاورزی را تشکیل می‌دهند، اما همچنان بازده کمتری نسبت به کشاورزان مرد دارند. کشاورزان زن به خوبی از عهده وظایف داخل خانه نیز بر می‌آیند، که همان پشتیبانی آموزش، مراقبت از کودک و موارد دیگر است. در کشورهای جنوب صحرای آفریقا، زنان حداقل سه برابر بیشتر از مردان در سال بار حمل می‌کنند - که عمدتاً هیضم و آب است - و بیش از ۷۰ درصد کار خانوار را نیز برعهده دارند. به‌عنوان مثال، در بنین و تانزانیا، زنان روستایی به ترتیب ۱۷/۴ و ۱۴ ساعت در هفته، بیشتر از مردان کار می‌کنند. اکنون بستن شکاف جنسیتی می‌تواند بازده کشاورزی را تا ۳۰ درصد افزایش دهد که این به معنای درآمد بیشتر برای خانواده‌های روستایی است.

توسعه بخش کشاورزی تا چهار برابر بیشتر از سرمایه‌گذاری در بخش‌های دیگر در کاهش فقر تأثیرگذار است

پتانسیل دختران روستایی به‌عنوان بخشی از ۲/۳ میلیون نفر جوانان جهان به‌طور بالقوه کاملاً محقق نشده، زیرا سرمایه‌گذاری اندک در زیرساخت‌های روستایی و گسترش نامناسب آموزش در کشورهای کم درآمد به‌طور تاسف‌باری بر دختران تأثیرگذار است. بیشترین تأثیر تغییرات دنیای طبیعی بر دختران روستایی به‌عنوان کم‌توان‌ترین اعضای جوامع خود، تحمیل می‌شود. در حال حاضر، تقریباً ۸۰ درصد از افراد آواره به‌خاطر تغییرات آب و هوایی، زن‌ها هستند. دختران روستایی در اثر بلایای طبیعی به‌طور تاسف‌باری کشته یا آواره می‌شوند.

میزان ازدواج زودرس در مواقع بحران زیست‌محیطی افزایش می‌یابد و اغلب دختران اولین کسانی هستند که با کم شدن منابع خانواده، از مدرسه کنار می‌روند.

با این حال، زنان و دختران به سادگی قربانی نمی‌شوند. آنها عناصر کلیدی هستند که از جامعه و محیط زندگی خود شناخت حیاتی دارند. اگر دختران توانایی مشارکت در تصمیم‌گیری، دسترسی به منابع و فرصت‌های مورد نیاز خود و یادگیری مهارت‌های عملی را نداشته باشند، به این معنی است که نیمی از مردم قادر به کمک کافی در سازگاری تغییرات آب و هوایی نخواهند بود. دختران با حضور در خط مقدم تغییرات آب و هوایی، تجربه و فرصت کافی دارند تا راه‌حل‌ها را به بهترین شکل شناسایی کنند اما در ابتدا باید توسط آموزش و پرورش در جوامع خود توانمند شوند.

جامعه جهانی فقط با حمایت از حقوق بشر دختران روستایی از استعدادها و آرمان‌های آنها بهره‌مند می‌شود.

دختر روستایی بودن، کارآسانی نیست

چرا کشاورزی به دختران نیاز دارد؟

نویسندگان از تجربیات خود در زمینه‌های علمی، حقوقی، سازمان‌های غیردولتی، سازمان‌های چندجانبه، دیپلماتیک، بخش خصوصی، پزشکی و فناوری - به‌علاوه تجربه شخصی - استفاده می‌کنند تا هم نیازهای دختران روستایی را برجسته نمایند و هم راه‌حلی را برای چالش‌هایی که آنها با آن روبرو هستند، ارائه دهند.

تهیه و تدوین:

ملاحت عبداللهی، کارشناس کارآفرینی و کسب و کار
دفتر توسعه فعالیت‌های کشاورزی زنان روستایی و عشایری

همکاران:

رقیه پاینده (مدیرعامل صندوق شهرستانی قائم‌شهر)
صدیقه سلطانی (مدیرعامل صندوق شهرستانی عجب‌شیر)
مرضیه مکرمی (مدیرعامل صندوق شهرستانی مرودشت)
صدیقه عباسی (مدیرعامل صندوق شهرستانی شیراز)
سلیمه نصیری (مدیرعامل صندوق شهرستانی ارومیه)
آزاده میر (مدیرعامل صندوق شهرستانی زابل)
سهیلا رستمی (مدیرعامل صندوق شهرستانی بوشهر)
سوده اکبری (مدیرعامل صندوق شهرستانی دُرْمیان)
طاهره یل (مدیرعامل صندوق شهرستانی سرایان)
سمیه السادات مرشدی (مدیرعامل صندوق شهرستانی استهبان)
بهار رحیمی (مدیرعامل صندوق شهرستانی بندرعباس)

تأثیر مثبت صندوق‌های اعتبار خُرد

دفتر توسعه فعالیت‌های کشاورزی زنان روستایی و عشایری، حدود بیست سال پیش با اجرای طرح صندوق‌های اعتبارات خُرد زنان روستایی و عشایری کشور را آغاز کرد. اکنون بیش از ۳۲۰۰ صندوق خُرد روستایی و ۴۲۵ صندوق عشایری در کشور موجود است که بیش از ۹۰ درصد اعضا این صندوق‌ها به فعالیت‌های تولیدی مشغول هستند.

صندوق‌های اعتبارات خُرد با تنگناهایی به شرح زیر مواجه هستند:

- صندوق‌ها به دلیل نداشتن ثبت قانونی، قادر به ایجاد ارتباط با منابع رسمی تأمین مالی مانند بانک‌ها نیستند و از مزایای طرح‌ها و پروژه‌های حمایتی نظام در مورد زنان بی‌بهره مانده‌اند.
- صندوق‌های خُرد در روستاهای مختلف، پراکنده و سطح تعامل آن‌ها با سایر روستاییان و کارآفرینان بسیار پایین و بهره‌گیری از تجربیات و آموخته‌های دیگران امکان‌پذیر نیست.
- میزان تولیدات اعضای یک صندوق اندک، بنابراین امکان عرضه و فروش در بازارهای بزرگ برای آن‌ها مقدور نیست، به علاوه تولیدکنندگان خُرد، قدرت چانه‌زنی چندانی ندارند.
- براین اساس با توجه به تأثیر مثبت صندوق‌های اعتبارات خُرد در بهبود معیشت خانوارهای روستایی، ضرورت شبکه‌سازی و تجمیع صندوق‌های اعتبارات خُرد، مطرح و قرار شد طرح «توسعه صندوق‌های غیردولتی حمایت از زنان روستایی و عشایری» در شهرستان‌ها تاسیس گردد. بر همین اساس با توسعه صندوق‌های خُرد، در سطح یک شهرستان (شبکه صندوق‌های خُرد شهرستانی) تشکیل شد.
- این صندوق‌ها غیردولتی که با ۴۹ درصد مشارکت مردم و ۵۱ درصد سهم آورده دولت و به صورت شبکه‌های محلی، منطقه‌ای و ملی تشکیل می‌شوند. در حال حاضر ۱۸ صندوق اعتبارات شهرستانی و یک صندوق اعتبارات استانی در سطح کشور تشکیل شده‌است.
- در آینده با ایجاد شبکه صندوق‌های شهرستانی صندوق استان و با ساماندهی و شبکه‌سازی صندوق‌های استانی صندوق ملی زنان روستایی و عشایری، تشکیل خواهد شد.

صندوق‌های حمایت از توسعه سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی در شرایط مبارزه با ویروس کرونا در ابعاد فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی نقش‌آفرینی زنان روستایی و عشایری

ویژگی‌های صندوق‌های اعتبارات شهرستانی

- ساماندهی و شبکه‌سازی صندوق‌های خُرد
- انتقال تجارب بین اعضا و ارکان درصندوق‌های مختلف
- امکان اخذ وام و تسهیلات از منابع بانکی و سایر موسسات مالی
- ارائه وام‌های بیشتر به اعضا و کمک به پایداری مشاغل
- نیازسنجی آموزشی، ترویجی و ارائه آموزش‌های لازم مبتنی بر نیاز واقعی اعضا با همکاری نهادهای دولتی و غیردولتی
- بهره‌مندی از امکانات استاندارد و فرمانداری‌ها
- توسعه و تنوع‌بخشی به مشاغل روستایی و عشایری
- کمک به بازاریابی محصولات تولیدی اعضای صندوق
- برگزاری نمایشگاه‌های منطقه‌ای و استانی
- شرکت در نمایشگاه‌های ملی و برون‌مرزی
- ایفای نقش توسعه‌ای برای سایر مردم روستا از طریق توسعه صنایع تبدیلی در مبادی تولید

تبدیل تهدید ناشی از کرونا ویروس به فرصت در صندوق‌ها

ویروس کرونا که در ابتدا چین و تعدادی از کشورهای را درگیر کرده بود، از اواخر سال گذشته وارد ایران شد و در زمان کوتاهی تعداد زیادی از شهرها و روستاها را درگیر و کل کشور را در قرنطینه فرو برد. در چنین شرایطی تعدادی از صندوق‌های خُرد که در قالب صندوق‌های حمایت از توسعه فعالیت‌های کشاورزی زنان روستایی و عشایری فعالیت می‌کنند، با احساس مسئولیت اجتماعی، وارد میدان شدند و در زمینه تولید ماسک، گان و حتی کمک‌های معیشتی به اهالی روستای خود، کارهای بزرگی انجام دادند.

صندوق شهرستانی قائم‌شهر (استان مازندران)

در صندوق شهرستانی قائم‌شهر با کلیه صندوق‌های خرد هماهنگی لازم ایجاد شد تا برای تهیه بیش از ۶۰ هزار ماسک، گان و مواد ضدعفونی‌کننده هم برای اعضای صندوق و هم برای دیگر روستاییان اقدام نمایند. نمایندگان صندوق‌ها از طریق رایزنی با شورای اسلامی روستا، دهیاری و پایگاه بسیج توانستند ۵ هزار مقداری میوه‌خشک، گوسفند و مواد غذایی جمع‌آوری شده از طریق خیریه‌ها در اختیار کسانی که بضاعت مالی نداشتند، قرار دهند.

صندوق شهرستانی دشتستان (استان بوشهر)

در شرایط بحران شیوع کرونا که علاوه بر مشکلات جسمی، هزینه‌های روانی ناشی از احساس ناامنی و اختلال نیز بسیار زیاد است، شایع‌ترین منفی در جامعه رواج می‌یابد که از خود ویروس خطرناک‌تر هستند. صندوق شهرستانی دشتستان با ارائه اطلاعات مهم به مردم از منابع معتبر، توانست فشار ناشی از شایعه‌پراکنی را کاهش دهد.

• دو ماه قبل از شیوع کرونا نمایشگاه توانمندی زنان روستایی توسط اعضای صندوق‌های خرد در محوطه جهاد ایجاد شد اما با شیوع بیماری، نمایشگاه تعطیل و مقدار زیادی از محصولات و مواد غذایی و صنایع‌دستی روی دست تولیدکنندگان باقی ماند.

به همین دلیل اعضای صندوق‌ها با کمک یکدیگر سعی کردند به صورت درون‌منطقه‌ای، فعال شده و از طریق آنلاین محصولات را از طریق شبکه‌های اجتماعی در فضای مجازی بین دوستان، اشنایان و بستگان خود به فروش برسانند.

صندوق شهرستانی بندرعباس

یکی از دغدغه‌های صندوق بندرعباس، همدلی با خانواده‌هایی بود که از نظر معیشت به شدت در مضیقه قرار گرفته بودند، از این رو تعدادی بسته حمایتی تهیه و در اختیار این خانواده‌ها قرار گرفت.

همچنین تعدادی از اعضای صندوق‌ها با یاری هم و با کمک خانه‌های بهداشت به آموزش پیشگیری از درمان و به ضدعفونی معابر و جاهای پر تردد روستای خود پرداختند.

نبود الزامات اولیه پیشگیری از قبیل (ماسک، مایع ضدعفونی‌کننده، گان و ...)، بانوان صندوق‌ها را بر آن داشت که به اندازه توان خود و با چرخ خیاطی‌های موجود، سهمی در پیشگیری این مشکل داشته باشند.

همچنین در روستای تازیان پایین اعضای صندوق شهرستانی بندرعباس، درخصوص تولید کیسه پارچه‌ای نان، با شعار حفظ محیط زیست (نه! به پلاستیک) اقدام نمودند.

صندوق شهرستانی کوثر (شیراز)

در صندوق شهرستانی کوثر، نمایندگان صندوق‌ها با گروه‌های فعال در روستا از جمله دهیاری‌ها، خانه بهداشت و مراکز بسیج برای تهیه مواد اولیه برای دوخت ماسک و ... ارتباط برقرار کردند. در این مدت ۵۰,۰۰۰ عدد ماسک توسط زنان روستایی تهیه و در اختیار اهالی قرار گرفت و مازاد آن به شهرستان شیراز ارسال شد.

یکی از کارگاه‌های خیاطی این صندوق در ظفرآباد با بیمارستان‌ها قرارداد همکاری بست و به جز دوخت ماسک، لباس ایزوله بیمارستان و گان بیمارستان نیز، تهیه و به بیمارستان‌ها ارسال کرد.

صندوق شهرستانی درمیان (استان خراسان جنوبی)

در صندوق درمیان، دوخت ماسک توسط سهامداران و فروش تولیدات در مدیریت جهادکشاورزی صورت پذیرفت. همچنین سهامداران در کارگاه‌های دوخت ماسک و شیلد و همچنین کارگاه‌های تولیدی در شهرستان به صورت جهادی شروع به کار کردند.

در این ایام قبول سفارش و دوخت صنایع‌دستی نیز در منازل انجام شد و برای فروش و عرضه محصولات هم از طریق راه‌اندازی کانال‌های بازاریابی به شرح زیر اقدام کردند.

- ایجاد کانال مجازی منحصر به محصولات لبنی توسط صندوق خرد
- ایجاد کانال مجازی برای ارسال پروتکل‌های بهداشتی برای آشنایی و آموزش به بانوان در خصوص کرونا

صندوق شهرستانی استهبان (وئوق)

مدیرعامل صندوق حمایت از توسعه فعالیت‌های کشاورزی زنان روستایی وئوق شهرستان استهبان در کارگاه خیاطی تولید پیراهن مردانه خود، با توجه به شیوع کرونا در کنار تولید پیراهن روزانه ۱۰۰۰ ماسک تولید نمود و برای عرضه و فروش محصولات اعضا نیز از فضای مجازی موجود استفاده کرد.

صندوق شهرستانی ارومیه

در صندوق شهرستان ارومیه، زنان روستایی در سه کارگاه عضو صندوق اعتبارات خرد زنان روستایی در روستای بالو و مرنگلو و چونقرالوپیل، ماسک تولید و به صورت رایگان توزیع نمودند. تولید ماسک با همکاری ۱۲ نفر از مهارت‌آموزان عضو صندوق ارومیه انجام شد. همچنین ۵ نفر از اعضا صندوق که به صورت انفرادی در منازل خود مشغول تولید ماسک بودند نیز موفق شدند تعداد زیادی سفارش از بین روستاییان و اقوام خود بگیرند. در این صندوق، برنامه‌ها و بروشورهای ترویجی که در مدیریت ترویج استان تهیه شده بود در گروه‌های مربوط به صندوق‌های زنان به اشتراک گذاشته شد.

صندوق شهرستانی مرودشت (استان فارس)

باتوجه به بحران کرونا، صندوق مرودشت علاوه بر همکاری در پوش مردمی «در خانه بمانیم» در این خصوص فعالیت‌های مختلفی از قبیل تولید و توزیع ماسک و البسه بیمارستانی، همکاری در ضدعفونی کردن مکان‌های مختلف در روستا با همکاری دهیاری و شورای اسلامی و سایر نهادها انجام داد و مسابقه‌ای با هدف «پوش درخانه» بمانیم برگزار کردند.

در این مسابقه از اعضای صندوق و خانواده آنها (فرزندانشان) خواستند تا با امکانات و وسایل در دسترس خود در خانه مثل پارچه‌های اضافی، چوب و از این قبیل وسایل صنایع‌دستی

با سلیقه خود آماده کنند و در ادامه برای افزایش انگیزه اعضا نمایشگاه مجازی با دست‌ساخته‌های آنها برگزار کردند تا علاوه بر فروش صنایع‌دستی آنها، جوایزی به افرادی که بهترین‌ها را تولید کرده‌اند نیز داده شود.

همچنین تولید ۸۰ هزار ماسک پارچه‌ای و طبی توسط شش صندوق اعتبارات خرد زنان روستایی و تعاونی کارآفرینان "خونه به خونه" صورت گرفت.

صندوق شهرستانی زابل (استان سیستان و بلوچستان)

بانوان صندوق اعتبارات خرد روستای ارباب از توابع شهرستان زابل در اقدامی جهادی با مشارکت خیران اقدام به تولید ماسک نمودند. تعداد ۱۰ نفر از بانوان عضو صندوق، روزانه بیش از دو هزار عدد ماسک پارچه‌ای در کارگاه این صندوق تولید می‌کنند.

عمده فعالیت این کارگاه، تهیه مواد اولیه بهداشتی و دوخت ماسک پارچه‌ای است. تاکنون ۶۰ هزار ماسک در این کارگاه تولید و سفارش دوخت ۵۰۰ هزار ماسک پارچه‌ای دیگر را از ارگان‌های بسیج و بانک رسالت نیز دریافت نمودند.

صندوق شهرستانی سرايان (استان خراسان جنوبی)

اعضای صندوق سرايان نیز در چند مرحله در بحث دوخت ماسک و دستکش فعالیت داشتند که حدود ۵۰۰۰ عدد از این وسایل را تهیه نمودند. عده‌ای از اعضا برای فروش محصولات خود از طریق فضای مجازی اقدام و با این روش به ارسال تولیدات در گروه‌ها و اقدام به فروش محصولات خود نمودند. □

در مطلبی که در زیر می‌خوانید به مناسبت ۲۹ مهر روز ملی صادرات، پای صحبت دکتر آزاد عمرانی، عضو انجمن ملی ارگانیک ایران و فعال در حوزه صادرات میوه و محصولات کشاورزی نشستیم.

وی در شرکت متبوعش فعالیت‌های بسیار بالارزشی نیز در راستای افزایش کیفیت انبارداری و فیزیولوژی پس از برداشت میوه انجام داده که ادامه چنین فعالیت‌هایی می‌تواند نقش مهمی در بازار رسانی و اقبال به محصولات ایرانی داشته باشد:

مزیت‌های برای صادرات محصولات کشاورزی را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

مهم‌ترین مزیت کشور ما تنوع اقلیمی در تولید محصولات کشاورزی است. در ایران ۱۱ اقلیم از ۱۳ اقلیم، وجود دارد و این مزیت اقلیمی، سبب تنوع تولید محصولات زراعی و باغی شده است. بنابراین صادرکنندگان ایرانی در رقابت با سایر رقبای بین‌المللی از مزیت رقابتی تنوع محصول و بازه طولانی عرضه محصولات برخوردارند.

دومین مزیت صادراتی محصولات کشاورزی، مصرف پایین‌تر سموم در مقایسه با سایر کشورها است. اگر چه متوسط مصرف سموم کشاورزی در استان‌های شمالی کشور، خصوصا مازندران، به واسطه مصرف بی‌رویه سموم در تولید برنج و مرکبات، بالا است اما در سایر استان‌های کشور مصرف سموم از متوسط جهانی پایین‌تر است.

مزیت سوم صادراتی محصولات کشاورزی، رقابتی بودن قیمت کالاهای کشاورزی ایرانی به واسطه پایین بودن برابری ریال با سایر ارزهای خارجی است. البته این عامل معمولاً مقطعی است و با تغییر دولت‌ها و تزریق دلار به بازار از یک مزیت به یک نقطه ضعف تبدیل می‌شود.

کیفیت محصولات کشورمان در مقایسه با کشورهای رقیب آنها چگونه است؟

با توجه به وابستگی تولیدات کشاورزی به شرایط آب و هوایی و بارش مناسب، در سال‌هایی که متوسط بارندگی مطلوب است، کیفیت اعلا محصولات باغی، میوه و سبزی به واسطه مزیت اقلیمی و آفتاب مناسب، حاصل می‌شود. البته این مزیت کمتر از جانب صادرکنندگان ایرانی مورد تاکید بازاریابی قرار گرفته و اغلب صادرکنندگان سهم بازار را به واسطه تنوع محصولات و قیمت مناسب جستجو می‌کنند.

در چه کشورهایی محصولات کشورمان مشتری دارند؟

مقاصد صادراتی محصولات کشاورزی به میزان زیادی متأثر از شرایط و تحولات سیاسی و منطقه‌ای بوده است. برای مثال در اوایل دهه هشتاد، صادرات میوه ایرانی به کشورهای اروپایی، کره جنوبی و ژاپن، رونق ویژه‌ای داشت، اما در دهه نود سهم بازار محصولات کشاورزی ایرانی در این بازارها کاهش قابل توجه داشته است. در حال حاضر عمده صادرات ایران به کشورهای، عراق، هندوستان، روسیه، افغانستان و کشورهای حاشیه خلیج فارس می‌باشد.

صادرات میوه و محصولات کشاورزی علاوه بر این که از مزیت‌های کشورمان است، به‌خصوص در شرایط سخت تحریم و کرونا یکی از راه‌های کسب درآمد ارزی است تا تاب‌آوری اقتصاد ایران را در برابر کینه‌جویی‌های دشمنان افزایش دهد.

مزیت‌های صادراتی میوه و محصولات کشاورزی

بفرمائید میوه ایرانی
میل کنید

استفاده از روش‌های جدید برای ماندگاری و بازاریابی میوه‌ها

مباحث انبارداری و ایجاد زنجیره‌های سردخانه‌ای در کشور چگونه است؟

در ایران سالانه حدود ۴۴ تا ۴۸ میلیون تن میوه و سبزی تولید می‌شود. برای این حجم بالای تولید، حداقل ۱۰ الی ۱۲ میلیون تن ظرفیت سردخانه‌ای مورد نیاز است. در حال حاضر ظرفیت سردخانه‌های فعال کشور در خوشبینانه‌ترین حالت به ۵ میلیون تن می‌رسد.

بنابراین خلاء سردخانه به طور جدی وجود دارد. در برخی استان‌ها مانند: آذربایجان غربی، آذربایجان شرقی، غرب مازندران و استان البرز، کمبود سردخانه نداریم. در سایر استان‌ها نیز ظرفیت سردخانه‌ای متناسب با تولید میوه و سبزی وجود ندارد.

به لحاظ فناوری‌های پس از برداشت، و صنایع تبدیلی هم ضعف‌های عدیده‌ای در کشور وجود دارد. متأسفانه به طور متوسط ۳۰ الی ۳۵ درصد از تولیدات میوه و سبزی در مرحله پس از برداشت فاسد می‌شود که به لحاظ وزنی حدود ۱۵ میلیون تن و به لحاظ ارزشی، حدود ۶ میلیارد دلار تخمین زده می‌شود، اما فاجعه‌بارتر منابع آبی است که برای تولید این محصولات مصرف شده که با فاسد شدن میوه‌ها عملاً منابع آبی که صرف تولید این محصولات شده نیز ضایع می‌شود.

تخمین زده می‌شود که به طور متوسط ۶ میلیارد متر مکعب از منابع آبی در سایه ضایعات میوه و سبزی اتلاف می‌شود. بنابراین به کارگیری فناوری‌های پس از برداشت و توسعه صنایع تبدیلی یک اولویت و ضرورت در راستای افزایش عملکرد تولید، تولید ثروت و صیانت از منابع آبی کشور است.

از چه فناوری برای نگهداری بهتر محصولات و میوه‌ها در انبار استفاده می‌کنید؟

ما موفق شده‌ایم طیف وسیعی از فناوری‌های پس از برداشت را در میوه‌ها و سبزیجات و در بخش‌های مختلف زنجیره تامین شامل سردخانه، سورتینگ و بسته‌بندی و حمل سردخانه‌ای کاربردی‌سازی نماییم.

برخی از فناوری‌ها مانند بسته‌بندی اتمسفر تغییر یافته و پوشاننده واکس با کاهش تنفس میوه، از افت وزن میوه جلوگیری می‌کند.

با فناوری جذب اتیلن می‌توان خسارت‌های ناشی از اثرات فیزیولوژیک گاز اتیلن در پیری و زوال مواد را کاهش داد و ماندگاری محصولات کشاورزی را افزایش داد.

فناوری‌هایی مانند تیمار آب گرم و تدخین اسانس‌های طبیعی میخک، نعنا و آویشن هم در کنترل بیماری‌ها و آفات، عملکرد بسیار موفقیت‌آمیزی دارند.

این مواد شیمیایی است یا طبیعی و از نظر سلامتی چگونه ارزیابی می‌شوند؟
ماده اولیه پوشاننده‌های میوه از موم‌ها و صمغ‌های طبیعی مانند کارنوبا، شلاک و صمغ کاج عاری از ترکیبات شیمیایی است. ترکیبات جاذب اتیلن عموماً ترکیبات معدنی هستند و در طبیعت به وفور یافت می‌شوند که از قرن‌ها قبل کاربرد داشته‌اند.

برخی از ترکیبات مانند روغن میخک، روغن نعنا و تیمول (ماده موثره آویشن کوهی) کاملاً در انطباق با کشاورزی ارگانیک هستند. اما ترکیباتی که برای کنترل بیماری‌ها استفاده می‌شود؛ دارای ساختار شیمی آلی است.

از نظر سلامتی مورد تأیید هستند؟

تمام مواد اولیه تحت کنترل و نظارت وزارت بهداشت وارد، فرموله، تولید، بسته‌بندی و توزیع می‌شوند و واجد پروانه ساخت و سیب سلامت هستند.

استفاده از این مواد چه نقشی می‌تواند در بهبود صادرات محصولات داشته باشند؟

یکی از دستاوردهای ما در سال‌های اخیر استفاده از روش‌های فعال‌سازی مکانیسم‌های دفاعی گیاهان و تولید متابولیت‌های ثانویه است. برای مثال با غوطه‌وری میوه‌ها، خصوصاً مرکبات در زمان معین در دمای ویژه آب گرم، پروتئین‌های تنش گرمایی فعال می‌شوند و با فعال شدن آنزیم‌های مرتبط با سیستم دفاعی میوه، دیگر نیازی به مصرف بی‌رویه سموم قارچ‌کش نخواهد بود و مصرف این سموم حتی تا صفر هم کاهش می‌یابد.

این فناوری از سال ۱۳۹۱ توسط شرکت ما، در کشور کاربردی شد و از سال ۱۳۹۶ به بعد موجبات جهش صادرات مرکبات را فراهم آورده است.

چنانچه کیفیت مرکبات ایرانی در قیاس با رقبای منطقه‌ای مانند ترکیه در بازارهای هدف صادراتی تثبیت شده است. این روش ماندگاری مرکبات را از ۴ الی ۶ هفته به ۶ الی ۷ ماه افزایش داده‌است. شاهد این ادعا، عرضه مرکبات تا پایان تیر در همه شهرستان‌های کشور می‌باشد! پایداری عرضه و یکنواختی کیفیت، رمز نفوذ در بازارهای هدف صادراتی و کسب سهم بازار است. در غیر این صورت صادرات میوه مقطعی بوده و پایدار نخواهد بود.

خوشبختانه اگرچه در سال‌های اخیر، نوسانات نرخ ارز در مقرون به صرفه بودن صادرات میوه و سبزی تأثیر داشته است، اما شرط لازم برای تدوام صادرات، ماندگاری مناسب، کیفیت و طعم مطلوب میوه‌های ایرانی است.

سهم شما از بازار صادرات میوه چقدر است؟

ما از سال ۱۳۹۸ صادرات پوشاننده‌های میوه به کشورهای ترکیه و پاکستان را آغاز نمودیم. خوشبختانه سهم بازار ما در منطقه آدانا و مرسین ترکیه در قیاس با رقبای اسپانیایی و ایتالیایی مان قابل قبول است. در بازار داخل نیز ۸۵ درصد سهم بازار به شرکت ما تعلق دارد.

در مورد اهمیت وجود «اتحادیه ملی محصولات کشاورزی» توضیح دهید؟

انسجام و هماهنگی شکل‌های مرتبط با تامین، تولید، توزیع و صادرات میوه و نهاده‌های مرتبط، نقش بسزایی در رشد صادرات کشور ایفا می‌کند. اتحادیه ملی محصولات کشاورزی و انجمن ارگانیک ایران نقش ویژه‌ای را در راستای ارائه آمار، مشارکت در سیاست‌گذاری‌های صادرات و رفع موانع بازدارنده تولید محصولات کشاورزی ایفا کرده است. اما با این حال تا نقطه مطلوب فاصله زیادی داریم. انتظار مشارکت‌پذیری بخش دولتی و حمایت‌های ویژه در راستای حمایت از صنایع تکمیلی و تبدیلی وجود دارد.

رفع موانع صادرات میوه و سبزی، ارتقاء دیپلماسی کشاورزی، توسعه خطوط ریلی و کشتیرانی و ارتقاء بازاریابی محصولات کشاورزی از طریق حضور در نمایشگاه‌های تخصصی بین‌المللی میوه و سبزی، حمایت جدی دولت را می‌طلبد.

مشکلات صادرات مخصوصاً در شرایط تحریم و کرونا؟

متأسفانه سیاست‌های پولی و بانکی کشور در راستای حمایت از تولید نیست و نقدینگی در بخش‌های غیرمولد مانند، ارز، طلا، سکه، مسکن و خودرو هدایت می‌شود!!

کارشکنی دولت در طولانی شدن ثبت سفارش، تخصیص ارز و ترخیص مواد اولیه، یک عامل بازدارنده در جهت جهش تولید می‌باشد!

خدمات دولتی و سیاست‌های پولی و بانکی به هیچ وجه همسو با جهش تولید و شرایط تحریمی کشور نیست! تحریم و کرونا صرفاً بهانه‌ای برای پوشش ضعف‌های مدیریت کلان است. ❏

میگوی ایران مورد پسند دنیا

نبی‌اله خون‌میرزایی، رئیس سازمان شیلات اخیراً و در فصل برداشت میگوی سایت‌های پرورشی کشور به پرورش‌دهندگان میگو اطمینان داده که شیوع کرونا هیچ تأثیر منفی بر بازارهای صادراتی میگو نگذاشته است. خون‌میرزایی با بیان این‌که عمده میگوی پرورش ایران به خارج از کشور صادر می‌شود، گفت: در این شرایط نه تنها بازارها محدود نشده، بلکه با توجه به این‌که میگوی ایران در نیمه دوم سال میلادی به بازار عرضه می‌شود، تقاضای جهانی در این بازه زمانی بالا است.

وی همچنین اعلام کرده که برنامه تکلیفی این سازمان برای پرورش میگو در سال گذشته ۴۲ هزار تن بود که ۴۶ هزار تن محقق شد. امسال نیز برای ۵۲ هزار تن، برنامه‌ریزی شده که و براساس برنامه باید سال آینده ۶۰ هزار تن و تا افاق ۱۴۰۴ میگوی پرورش ایران به ۱۰۰ هزار تن برسد. آنچه به نظر می‌رسد این‌که صنعت میگوی پرورشی ایران از ابتدای شکل‌گیری با نگاه به بازارهای جهانی و تولید صادرات محور شکل گرفته و اتفاقاً این مسئله می‌تواند الگویی مناسب برای سایر بخش‌های کشاورزی نیز باشد و چنانچه در امر تولید، نیاز بازارهای بین‌المللی را مد نظر داشته باشیم و بر اساس سلیقه و ذائقه این بازارها تولیداتمان را جهت‌دهی کنیم، در هر شرایطی می‌توان به این بازارها صادرات انجام داد، چرا که کشور ما پتانسیل‌های لازم برای این موضوع را دارد. در صفحات این شماره مجله "دام و کشت و صنعت" نیز به موضوع صادرات بخش کشاورزی پرداخته شده است.

نهادهای دامی همچنان تاخت و تاز می‌کنند

مرداد سال جاری بود که در شماره ۲۴۲ مجله مطلبی نوشتیم تحت عنوان «سویای ۹۰۰ تومانی را کجای دلمون بذاریم» و طی چند روز که این مطلب نوشته و مجله برای چاپ ارسال شد، قیمت سویا به ۱۲-۱۰ هزار تومان هم رسید. اما اکنون ۲۴ مهرماه که در حال نگرارش این مطلب هستیم سویا با قیمت عجیب و غریب ۱۷-۱۶ هزار تومان هم در بازار خرید و فروش می‌شود. در این میان دیگر نهادهای دامی مانند ذرت و جو هم سرنوشتی مانند دیگر همنشین دیرینشان در جیره غذایی دام و طیور دارند؛ ذرت تا ۴۹۰۰ تومان هم خرید و فروش می‌شود.

دیگر نهادهای مانند ریزمغذی‌ها، ویتامین‌ها، واکسن‌ها و... نیز همین روند را طی کرده است و کار تولید مواد پروتئینی برای تولیدکنندگان سخت و طاقت‌فرسا شده است.

گرچه مصرف‌کنندگان تاب و تحمل این قیمت‌های بالا را ندارند اما باید توجه داشت که اگر تولیدکنندگان از چرخه تولید کنار بروند دیگر هیچ محصولی وجود نخواهد داشت. چه گران و چه ارزان! لذا لازم است که دولت از اصرار خود بر سرکوب قیمت‌های مواد پروتئینی دست بردارد و برای حمایت از مصرف‌کنندگان راه دیگری انتخاب کند.

توسعه قراردادی کشت دانه‌های روغنی

با واردات ۹۲ درصدی روغن‌های خوراکی، کشت دانه‌های روغنی از اولویت ویژه‌های برخوردار است. مجری طرح محوری دانه‌های روغنی وزارت جهاد کشاورزی، علیرضا مهاجر، گفت: در صورت استقبال کشاورزان از توسعه کشت دانه‌های روغنی، می‌توانیم در سال زراعی ۱۴۰۰-۱۳۹۹، حدود ۹۰۰ هزار تن از انواع دانه‌های روغنی را در کشور تولید نماییم. به همین منظور در سال زراعی جاری، ۵۵۰ هزار هکتار از اراضی زراعی به زیر کشت دانه‌های روغنی خواهد رفت.

مهاجر، پیش‌بینی کرده که در سال زراعی آینده، ۳۵۰ هزار هکتار به کشت کلزا با تولید ۶۰۰ هزار تن، ۱۰۰ هزار هکتار سویا با تولید حداقل ۲۰۰ هزار تن و سایر دانه‌های روغنی با کشت ۱۰۰ هزار هکتار و برداشت ۱۰۰ هزار تن، خواهیم داشت.

علیرضا مهاجر در مورد قیمت خرید تضمینی دانه‌های روغنی افزود: برای سال زراعی جاری قیمت خرید تضمینی هر کیلو کلزا ۷۸۰۰ تومان تعیین گردیده که البته این قیمت کف خرید می‌باشد، اما کشاورزان می‌توانند محصول خود را با قیمت‌های بالاتر نیز بفروشند. از نظر ما قیمت ۹۸۰۰ تومان برای سقف قیمت این محصول مناسب است. چنانچه به هر دلیلی قیمت دانه‌های روغنی از قیمت کف پایین‌تر آمد، دولت محصول کشاورزان را به همان قیمت کف خریداری می‌کند.

علیرضا مهاجر اظهار کرد: تاکنون بیش از ۱۰ کارخانه روغن‌کشی برای کشت حدود ۲۰۰ هزار هکتار کلزا، آفتابگردان و سویا، با وزارت جهاد کشاورزی تفاهم‌نامه امضاء کرده‌اند تا براساس آن با کشاورزان علاقمند به کشت دانه‌های روغنی، قرارداد مستقیم کشت منعقد شود.

در کشت قراردادی، کارخانه‌ها متعهد به تأمین نهاده‌های کود، سم، بذر مورد نیاز کشاورزان شده که پس از برداشت محصول از مطالبات آن‌ها کسر می‌شود. □

صنایع تبدیلی و فرآوری محصولات کشاورزی یکی از حلقه‌های مهم در حوزه تولیدات بخش کشاورزی است که می‌تواند ضمن جهت دادن به تولید، کمک به امنیت غذایی و خوداتکایی کشور، ایجاد اشتغال، استفاده از ارزش افزوده و... نقش مهمی در امنیت غذایی و توجیه‌پذیر بودن سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی ایفا نماید.

در ایران با توجه به تنوع تولید محصولات کشاورزی، علی‌القاعده باید شاهد تنوع در صنایع تبدیلی و فرآوری آن‌ها باشیم، اما آنچه به نظر می‌رسد توسعه این صنایع نتوانسته جوابگوی نیاز کشاورزی باشد، بلکه در بعضی از موارد رشد نامتوازنی نیز داشته است.

در بسیاری از مواقع که با ازدیاد تولید و دور ریز محصولات کشاورزی مواجه می‌شویم، اولین موضوعی که به ذهن ما می‌رسد تبدیل و فرآوری این محصولات است.

دکتر چنگیز اسفندیاری، مدیرکل صنایع تبدیلی و غذایی محصولات کشاورزی، نظر دیگری دارد و می‌گوید: قرار نیست هر محصولی تولید می‌شود، آن را فرآوری کرد، بلکه این کار باید بر اساس یک سری اصول و معیارها باشد. در گفت و گویی که با وی داشتیم سعی شد اطلاعاتی در مورد وضعیت صنایع تبدیلی کشاورزی در ایران به مخاطبان ارائه شود.

دکتر چنگیز اسفندیاری، مدیرکل صنایع تبدیلی و غذایی محصولات کشاورزی در مورد سابقه تشکیلاتی واحد صنایع تبدیلی در بدنه دولت می‌گوید: ابتدا در جهادسازندگی معاونتی وجود داشت به نام معاونت توسعه صنایع روستایی که بعداً به اداره کل طرح‌های صنعتی روستایی تغییر شکل یافت و در حوزه‌های مختلفی مانند صنایع غذایی، صنایع شیمیایی، سلولز صنایع فلزی، نساجی و ... مبادرت به صدور جواز تاسیس در حوزه روستا می‌نمود.

در سال ۷۹ و زمانی که وزارت جهادسازندگی با وزارت کشاورزی ادغام شد، طبق ماده ۸ قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی مقرر گردید که توسعه و حمایت از صنایع کوچک تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی و صنایع روستایی در چارچوب سیاست‌های صنعتی کشور با وزارت جهاد کشاورزی باشد. آیین‌نامه‌هایی نیز تنظیم شد که مصدق واحدهای کوچک را مشخص می‌کرد. می‌باید تعداد شاغلین آن‌ها کمتر از ۵۰ نفر و در چارچوب سیاست‌های صنعتی کشور فعالیت کنند.

وی ادامه داد: در قانون وزارت جهاد کشاورزی، ماده ۸ صنایع روستایی نیز وجود دارد که در آن‌جا محدودیت اشتغال وجود نداشت. دیگر این که سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و نظارت‌های آن، همه بر عهده خود وزارتخانه جهاد کشاورزی بود و سوم این که دامنه آن وسیع و تقریباً تمام صنایعی مانند: شیمیایی، سلولزی، فلزی، کانی، نساجی و ... را شامل می‌شد.

واحدهای خوبی از این طریق احداث که نقش زیادی در توسعه و اشتغال در روستاها داشتند. در حدود ۲۰۰ ناحیه صنعتی و روستایی ایجاد کردیم که تماماً به وزارت صمت واگذار گردید. اسفندیاری گفت: متأسفانه به علت تداخل‌های کاری دو وزارتخانه، نوعی موازی‌کاری با وزارت صمت ایجاد شد که نتایج منفی در پی داشت. این تداخل باعث می‌شد به کسی که به وزارت جهاد کشاورزی مراجعه می‌کرد و درخواست مجوز می‌نمود، اعلام می‌کردیم که بنا به دلایل مانند: نبود محصول اولیه و مسائل دیگر این درخواست مجوز توجیه ندارد. ولی این شخص پس از مراجعه به وزارت صمت، سریعاً مجوز می‌گرفت.

مدیرکل صنایع تبدیلی و غذایی محصولات کشاورزی توضیح داد: در سال ۱۳۹۱ مجلس مصمم شد که این موازی‌کاری را بردارد و قانون تمرکز وظایف را تصویب نمود. <<<

صنایع تبدیلی موتور محرکه بخش کشاورزی سودآوری صنایع تبدیلی

موازی کاری، بزرگترین چالش صنایع تبدیلی

اسفندیاری گفت: بزرگترین چالش در حوزه صنایع تبدیلی در حال حاضر آن است که دو وزارتخانه به صورت موازی، روی این موضوع کار می‌کنند و از جمله تبعات این مسئله وجود صنایع مشابه در بعضی از محصولات است. مثلاً در مورد لبنیات بیش از ۱۱ میلیون تن شیر تولید می‌کنیم اما ۲۰ میلیون تن ظرفیت‌سازی انجام شده است.

حدود ۱۴ میلیون تن تولید گندم داریم اما در حدود ۲۵ تا ۲۶ میلیون تن ظرفیت‌سازی شده است. در روغن‌کشی حدود ۵۰۰ هزار تن تولید داریم که با احتساب واردات و ... ۲ میلیون تن می‌شود، اما در حدود ۵ میلیون تن ظرفیت‌سازی شده است.

وی ادامه داد: ایجاد صنایع در بعضی از حوزه‌ها هم پراکنش مناسبی ندارد و به علت سود پایین، بخش خصوصی تمایلی به سرمایه‌گذاری نداشته است. از طرفی، بعضی واحدها هم بسیار قدیمی و کیفیت لازم را ندارند. مثلاً واحدهای شالی‌کوبی، فراوری پسته، کشتارگاه‌های سنتی، فراوری میوه و سبزی و ... داریم که لازم است چنین واحدهایی به‌روز شده و از تکنولوژی جدید بهره‌مند گردند. وی گفت: صنایع تبدیلی موتور محرکه بخش کشاورزی است و موضوعی بسیار با اهمیت و ضروری است. باید در این حوزه سرمایه‌گذاری مناسب صورت گیرد.

رویکرد و تفکر تولید زنجیره‌ای در اکثر کشورها مورد توجه و بحث صنایع تبدیلی و فراوری یکی از حلقه‌های مهم این زنجیره‌ها است.

سرمایه‌گذاران متفاوت در بخش صنایع تبدیلی

اسفندیاری در ادامه توضیح داد: دو دسته افراد و سرمایه‌گذار در صنایع فراوری و تبدیلی وارد می‌شوند: یک دسته افرادی که قبلاً در این حوزه بوده‌اند و مطالعه و تحقیقات لازم را دارند و با آشنایی اولیه در آن ورود پیدا می‌کنند که این افراد معمولاً موفق هستند.

اما نمونه دیگر افرادی هستند که هیچ تجربه و شناختی از موضوع ندارند و فقط به صرف این‌که تسهیلات و وام‌های مناسبی وجود دارد به دنبال این کار می‌روند که عمدتاً این دسته افراد توفیق چندانی نخواهند داشت.

اگر قرار است مشکلات بخش کشاورزی حل شوند باید به‌صورت ریشه‌ای به آنها پرداخت. باید شرکت‌ها و تعاونی‌های واقعی و براساس نظام‌های تصمیم‌گیری منطقی شکل بگیرند که رأی و خواست افراد در این نظام تصمیم‌گیری محترم شمرده شود.

الگوهای مختلفی هم برای رسیدن به این اهداف وجود دارد و در سطح جهانی نیز شرکت‌های مختلفی هستند که می‌توان از تجربیات آن‌ها استفاده کرد. متأسفانه ما حتی یک تشکل قوی در حوزه کشاورزی نداریم.

وضعیت تولیدات بخش کشاورزی

در حال حاضر بیش از ۱۲۵ میلیون تن محصولات کشاورزی در کشور تولید می‌شود که از این مقدار ۸۴ میلیون تن محصولات زراعی، ۲۴ میلیون تن محصولات باغی، ۱۶ میلیون تن دامی و ۱،۲ میلیون تن شیلاتی است.

ظرفیت‌های فراوری و نگهداری در کشور

صنایع غذایی از نظر ایجاد اشتغال در کشور رتبه یک، تعداد کارخانه رتبه دوم، ارزش سرمایه‌گذاری رتبه سوم، ارزش تولیدات و ارزش‌افزوده رتبه چهارم را در بین صنایع مختلف به خود اختصاص داده است.

اکنون ظرفیت فراوری در صنایع تبدیلی و غذایی در کشور بیش از ۱۲۰ میلیون تن است؛ که شامل:

- تعداد واحدهای فراوری در کشور بیش از ۲۳ هزار واحد
- ظرفیت سردخانه‌های کشور بیش از ۵،۴ میلیون تن
- ظرفیت سیلوهای نگهداری در کشور بیش از ۱۹ میلیون تن.

رویکردهای وزارت جهاد کشاورزی

در توسعه صنایع تبدیلی و غذایی بخش کشاورزی

- ایجاد، توسعه و حمایت از صنایع تبدیلی و غذایی محصولات کشاورزی فسادپذیر در کانون و قطب‌های عمده تولید محصولات کشاورزی و روستاها با مشارکت بهره‌برداران بخش و با گرایش توسعه صادرات.
- فعال‌سازی ظرفیت‌های نیمه‌خالی با سرمایه‌گذاری در کشت قراردادی محصولات کشاورزی در داخل و واردات مواد اولیه از خارج.
- تسریع در تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام (با پیشرفت فیزیکی بالای ۶۰ درصد).
- هدفمند نمودن سرمایه‌گذاری و بازنگری در رویه صدور جوازهای تأسیس.
- بازسازی و نوسازی واحدهای فرسوده موجود.
- توسعه باراندازها و واحدهای سردخانه‌ای کوچک در کنار مزارع و باغات به‌منظور کاهش ضایعات در دوره پس از برداشت.
- گسترش و توسعه زنجیره‌ها به ویژه زنجیره سرد و زنجیره محصولات صادراتی.
- حمایت از توسعه پایانه‌های صادراتی محصولات کشاورزی در قطب‌های تولید و مناطق با پتانسیل‌های صادراتی.

وضعیت صنایع تبدیلی و غذایی در وزارت جهاد کشاورزی

تا پایان سال ۱۳۹۸، تعداد واحدهای صنایع تبدیلی و غذایی (فراوری، بسته‌بندی و نگهداری) ایجاد شده دارای پروانه بهره‌برداری از وزارت جهاد کشاورزی حدود ۱۲ هزار واحد با ظرفیت ۶۵ میلیون تن جذب ماده خام کشاورزی و اشتغال ۱۵۷،۷ هزار نفر است.

اقدامات شاخص انجام شده از سال ۹۲ تا پایان سال ۹۸

ظرفیت فراوری محصولات کشاورزی بر اساس جذب ماده خام از ۳۲ میلیون تن تا پایان سال ۹۱ به بیش از ۶۵ میلیون تن تا پایان سال ۹۸ رسید.

• ظرفیت سردخانه‌های بهره‌برداری رسیده برای نگهداری محصولات باغی دارای مجوز از وزارت جهاد کشاورزی از ۷۵۶ هزار تن و تعداد ۳۲۳ در سال ۹۱ به ۳۷۵۴ هزار تن و تعداد ۱۳۱۱ تا پایان سال ۹۸ رسید که می‌تواند نقش موثری در نگهداری اصولی و فنی محصولات باغی و صیفی و سبزی داشته باشد.

همچنین، حمایت از تکمیل ۲۲۷ واحد سردخانه نیمه‌تمام با پیشرفت فیزیکی بالای ۶۰ درصد دارای مجوز از وزارت متبوع و با ظرفیت در حدود ۱۰۰۰ هزار تن نیز در اولویت است.

• ظرفیت واحدهای فراوری و بسته‌بندی انواع میوه و سبزی دارای پروانه بهره‌برداری از وزارت جهاد کشاورزی از ۷ میلیون تن در سال ۹۱ به ۱۴,۵ میلیون تن تا پایان سال ۹۸ رسید.

• ظرفیت واحدهای خوراک دام، طیور و آبزیان دارای پروانه بهره‌برداری از وزارت جهاد کشاورزی از ۶۶۰۵ هزار تن در سال ۹۱ به ۱۵۷۶۴ هزار تن تا پایان سال ۹۸ رسید.

• ظرفیت کشتارگاه‌های دام و طیور دارای پروانه بهره‌برداری از وزارت جهاد کشاورزی از ۱۶۰۵ هزار تن در سال ۹۱ به ۲۲۹۲ هزار تن تا پایان سال ۹۸ رسید.

• ظرفیت واحدهای تولید کود آلی دارای پروانه بهره‌برداری از وزارت جهاد کشاورزی از ۳۷۰ هزار تن در سال ۹۱ به ۱۷۲۷ هزار تن تا پایان سال ۹۸ رسید.

• ظرفیت واحدهای فراوری، کنسرو و بسته‌بندی آبزیان دارای پروانه بهره‌برداری از وزارت جهاد کشاورزی از ۴۰۸ هزار تن در سال ۹۱ به ۶۲۲ هزار تن براساس جذب ماده خام تا پایان سال ۹۸ رسید.

برنامه‌های سال ۹۹ برنامه ششم توسعه

در برنامه ششم توسعه در سال جاری، ایجاد ظرفیت‌های جدید واحدهای صنایع تبدیلی به میزان ۲۶۱۲ هزار تن جذب ماده خام کشاورزی و بازسازی و نوسازی ۲۱۷ واحد صنایع تبدیلی و غذایی پیش‌بینی شده است. سرمایه‌گذاری مورد نیاز برای تحقق برنامه‌های ششم توسعه در سال جاری در حدود ۶۳۰۰۰ میلیارد ریال می‌باشد.

برنامه‌های جهش تولید

(۱) تکمیل طرح‌های نیمه تمام صنایع تبدیلی و غذایی: تعداد جوازهای تاسیس صادره دارای اعتبار وزارت جهاد کشاورزی بیش از ۲۲۰۰۰ فقره می‌باشد و از این تعداد ۱۱۴۶ طرح با پیشرفت فیزیکی بالای ۶۰ درصد عمدتاً در زمینه سردخانه، فراوری و بسته‌بندی میوه و سبزی، گیاهان دارویی، خشکبار، کشتارگاه دام و طیور و... وجود دارد که در صورت تامین تسهیلات بانکی در حدود ۸۱۳۶۲ میلیارد ریال و به بهره‌برداری رسیدن این واحدها با میزان اشتغال ۱۸ هزار نفر، ظرفیتی در حدود ۷ میلیون تن براساس جذب ماده خام به ظرفیت موجود اضافه خواهند شد.

(۲) تجهیز، بازسازی و نوسازی واحدهای فراوری و بسته‌بندی محصولات کشاورزی: با توجه به برنامه تولید محصولات کشاورزی به ویژه مزیت کشور در تولید محصولات باغی مانند پسته، خرما، انگور، گیاهان دارویی و... و ارزآوری بالای این محصولات و همچنین سرمایه‌گذاری انجام شده در سال‌های اخیر، به دلیل رعایت نشدن الزامات صادرات و استانداردهای جهانی به ویژه در زمینه سورتنینگ و بسته‌بندی، تجهیز واحدهای تولیدی به سیستم سورتر لیزری، X-RAY و همچنین بسته‌بندی مدرن نیاز است.

در صورت تامین تسهیلات بانکی به میزان ۸۷۶ میلیارد ریال برای تجهیز، بازسازی و نوسازی ۱۰۰ واحد بسته‌بندی و فراوری محصولات کشاورزی و به بهره‌برداری رسیدن این واحدها با میزان اشتغال ۵۰۰ نفر، ظرفیتی در حدود ۵۰۰ هزار تن براساس جذب ماده خام به ظرفیت موجود اضافه خواهند شد و علاوه بر کاهش ضایعات، در تنظیم بازار و توسعه صادرات نقش بسزا و مهمی خواهد داشت.

(۳) تکمیل حلقه‌های زنجیره تولید محصولات کشاورزی: با توجه به برنامه تولید محصولات کشاورزی به ویژه مزیت کشور در تولید محصولات باغی مانند خرما، انگور، گیاهان دارویی و سایر محصولات کشاورزی و ارزآوری بالای این محصولات در صورت تامین تسهیلات بانکی به میزان ۳۰۵۰۰ میلیارد ریال برای تکمیل حلقه‌های فراوری، بسته‌بندی و نگهداری با فناوری‌های مدرن در زنجیره‌های تولید محصولات کشاورزی و به بهره‌برداری رسیدن این واحدها، اشتغال در حدود ۸۸۶۰ نفر و ظرفیتی در حدود ۳۴۰۰ هزار تن محصولات کشاورزی به ظرفیت موجود بسته‌بندی و نگهداری و صادرات محصولات کشاورزی اضافه خواهد شد. علاوه بر کاهش ضایعات، صادرات این محصولات افزایش خواهد یافت.

همچنین، کاهش ضایعات، در تثبیت قیمت محصولات کشاورزی، تولید محصولات کشاورزی متناسب با نیاز و تقاضا بازار، اشتغال و توسعه صادرات نقش بسزا و مهمی خواهد داشت.

چالش‌های پیش‌رو

- کمبود اعتبارات تخصیصی به ویژه برای سرمایه در گردش با توجه به افزایش قیمت مواد اولیه
- عدم تخصیص به موقع اعتبارات
- وجود نرخ بالای تسهیلات در بخش صنایع تبدیلی و غذایی
- ضعف در تجهیزات و سیستم حمل و نقل محصولات کشاورزی و فراوردهای غذایی
- ناکافی بودن زنجیره‌های محصولات کشاورزی
- کمبود مواد اولیه بسته‌بندی و گران بودن آن‌ها
- عدم استفاده کامل از ظرفیت سرمایه‌گذاری‌های انجام شده در صنایع تبدیلی و غذایی

خوان اول شبکه‌های پخش

کافی است برای ثبت و واردات یک واکسن، دارو، ماده ضدعفونی‌کننده و ... که امکان تولید داخل ندارد به سازمان دامپزشکی مراجعه شود تا سفارش‌دهنده بیش از یک، دو، سه سال یا بیشتر به انتظار تحقیقات، بررسی‌ها و تأیید بنشیند چه بسا در این مدت شرکت خارجی سازنده محصول، آن را از چرخه تولید خارج کند یا محصول دیگری جایگزین نماید در آن صورت روز از نو و طرح و تقاضا و درخواست ثبت سفارش محصول جدید را شاهد خواهیم بود.

کارشناسان معتقدند به دلیل کمبود، ضمن این‌که حساسیت‌ها و مقررات، نظارت سازمان قابل درک است؛ اما با توجه به پیشرفت علم و راه‌کارهای جدید باید مسیرهایی برگزیده شود که در اسرع وقت، تحقیقات و آزمایش‌های لازم صورت گرفته و تأیید ثبت و یا دلایل ثبت نشدن کالا، اعلام گردد.

در مواردی شاهد بوده‌ایم از زمان ثبت سفارش تا اعلام نتیجه، چهار مدیر واحد عوض شده‌اند و در زمان‌هایی برخوردهای سلیقه‌ای هم حاکم شده است.

کمبود نیروی متخصص بررسی‌کننده در کمیته دارو و درمان (حدود ۱۰ پرسنل) و برگزاری یک جلسه بررسی در هفته و علاوه بر آن بررسی چهار دسته فرآورده (دارو، واکسن، مکمل غذایی و مواد ضدعفونی) و صدها تقاضا موجب می‌شود در مواردی یک بررسی و صدور جواب مثبت یا منفی ۴ تا ۵ سال به طول انجامد.

سرکشی به اندرونی‌های سازمان دامپزشکی

**اندر مصائب
خود پختی**

خوان دوم

نظام بررسی، کنترل، صدور مجوز ورود، ترخیص، تأمین و توزیع واکسن و دارو در دست سازمان دامپزشکی، کاری تخصصی، مشخص و ضروری است چراکه به نور، دمای استاندارد، تهویه، چگونگی نگهداری و ... بسیار حساس است اما محصولاتی چون مواد ضدعفونی جایگاه دام و طیور و مکمل‌های خوراک جدای از این‌که باید کیفیت مورد نظر را داشته و از نظارت و ثبت و سفارش در زیرمجموعه‌های سازمان دامپزشکی بگذرد نیاز به نگهداری در شرایط خاص واکسن و دارو نیستند.

سازمان دامپزشکی و طراحان رویه‌ها و مقررات، نگهداری و توزیع این چهار قلم (واکسن، دارو، مکمل‌های غذایی و مواد ضدعفونی) با آگاهی به این‌که هر کدام از این محصولات حساسیت‌ها و دستورالعمل‌های ویژه مخصوص به خود را دارد و هیچ سنخیتی بین روش نگهداری، نظارت و پخش واکسن، دارو و مواد ضدعفونی نیست. این‌ها را در یک رسته، دسته‌بندی و یک کمیته را مسئول بررسی آن کرده است.

خوان سوم

سازمان دامپزشکی سه نوع توزیع فرآوری‌های دارویی واکسن، مکمل‌ها و شوینده‌ها را در نظر گرفته است:

پخش سراسری: برای شرکت و توزیع در سراسر کشور مجوز خرید، تأمین و توزیع کل ۴ محصول و فرآورده توسط سازمان دامپزشکی صادر می‌شود.

پخش استانی: اجازه خرید، تأمین و توزیع فرآورده‌ها در سطح استانی به وسیله سازمان دامپزشکی صادر می‌شود.

البته در مورد دارو و واکسن می‌توان به این دو بخش اتکاء کرد، به‌ویژه این‌که شرکت‌ها باید انبار، سردخانه و... با مشخصات استاندارد مورد نظر و دامپزشک مقیم استخدام‌شده داشته باشند. اما دو فرآورده محصولات بهداشتی، ضدعفونی، شستشو و مکمل‌های غذایی در صورت نگهداری، خرید و توزیع یا حتی توزیع امانی در شرکت‌های پخش سراسری و استانی دو مشکل اساسی ایجاد می‌کند.

الف: قیمت تمام شده را به‌صورت تحمیلی (هزینه‌های تبعی) و بی‌دلیل افزایش می‌دهد.

ب: در سلسله مراتب توزیع، ۲۳ درصد و بیشتر بر قیمت محصول می‌افزاید.

به این صورت که پخش سراسری ۵ درصد پورسانت دریافت می‌کند و آن را به پخش استانی می‌رساند و توزیع استانی ۷ درصد برای پخش محصول قدرالسهم می‌گیرد تا به داروخانه دامپزشکی تحویل دهد.

داروخانه نیز ۱۱ درصد بابت حق‌الزحمه برداشت می‌کند و با این کار علاوه بر سود واردکننده و هزینه‌های تحمیلی غیرلازم، ۲۳ درصد نیز بابت چند مرحله پخش و توزیع، به سرسام‌آور شدن افزایش قیمت البته با تأیید سازمان حمایت از مصرف‌کننده (نماینده مجری سازمان حمایت سازمان دامپزشکی است) می‌انجامد.

خوان چهارم

تغییرات قیمت ارز (عمدتاً افزایش) از زمان عقد قرارداد شرکت واردکننده با کارخانه خارجی، درخواست ثبت محصول مورد نظر تا انجام تشریفات واردات و نهایتاً تخصیص ارز و قیمت ناپایدار آن و گرانی حاصل از طولانی شدن مدت فرآیند که به شدت بر قیمت تمام شده فرآورده مؤثر است. به‌عنوان نمونه شرکت‌هایی در سال ۹۵ با یورو با نرخ آزاد ۴۱۰۰ تومان درخواست ثبت سفارش دارو یا مواد ضدعفونی داشته‌اند که در سال ۹۷ با ارائه مجدد همه مدارک اولیه موافقت سازمان را با نرخ دولتی ۵۲۰۰ تومان دریافت کردند (محصول ذیل فهرست کالای اساسی مشمول دریافت ارز دولتی بود) و در پاییز سال ۹۸ مجوز ترخیص و واردات محموله به داخل کشور را دریافت نمودند که به این ترتیب محصول مشمول افزایش شدید قیمت شد.

خودپختی: در این روش واردکننده می‌تواند صرفاً مسئولیت توزیع و پخش فرآورده‌های وارداتی را عهده‌دار شود تا از اجحاف ۲۳ درصد افزایش قیمت و در مواردی بیشتر جلوگیری کند.

خوان پنجم

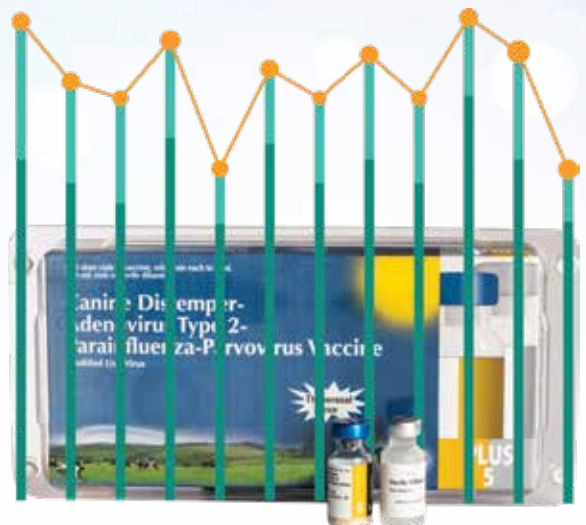
تا سال‌های اول دهه ۹۰ واردکننده با درصد سود معین شده از سوی سازمان حمایت از مصرف‌کننده (۲۳ درصد ارزان‌تر) از توزیع سراسری و استانی اقدام به توزیع فرآورده بین دامداران و مشتریان خود نموده و به ارائه خدمات می‌پرداخت، اما از آن به بعد سیستم خودپختی در فرآیند پیچیده‌ای قرار گرفت که مثلاً یکی از آن‌ها تست نداشتن اعتیاد، تست مورفین، نداشتن سوءپیشینه برای مدیران واردکننده است، در حالی که همان فرآورده در زمان مدیریت افرادی وارد شده که قبلاً این آزمایش‌ها را ارائه ندادند.

از طرفی در بسیاری موارد، برخی اعضای هیأت‌مدیره را همسر و فرزندان مدیران تشکیل می‌دهند و بعضی از افراد خانواده در خارج کشور (تحصیل یا اقامت) هستند که عملاً دریافت مجوز خودپختی را غیرممکن و گران‌فروشی ۲۳ درصد را قانونی می‌کند. این گران‌فروشی قاعدتاً در گران‌تر شدن گوشت، شیر، مرغ، تخم‌مرغ، شیلات، عسل و... فرآورده‌های آن تأثیر گذاشته است.

حال چه باید کرد؟

به نظر می‌رسد تفکیک سطوح چهار دسته از محصولات و شرح وظایف آن‌ها و جداسازی آن‌ها به فوق‌حساس (واکسن)، حساس (دارو) و عادی (مکمل‌ها و ضدعفونی‌ها) و تفکیک ضوابط انبارداری‌ها و بهره‌گیری از تکنولوژی روز (برای به حداقل رساندن زمان بررسی، تحقیق، آزمایش و نتیجه‌گیری)، قیمت محصول و صدور پروانه همراه با افزایش نیروهای کارشناس مربوطه در کمیته بررسی و تشکیل جلسه همه روزه آن و حتی استفاده از توان آزمایشگاهی و تشخیص بخش خصوصی، زمان را به حداقل برسانند. زیرا بخش خصوصی براساس ماهیت ذاتی و کاری خود ساعت کار اداری و روز تعطیل و غیرتعطیل را نمی‌شناسند.

از طرفی، اگر اعضای هیأت‌مدیره در واردات مکمل‌ها و مواد ضدعفونی اهلیت و مشروعیت دارند در مرحله خودپختی اخذ مدارک شخصی مدیران (که معمولاً در دسترس نیستند) و در عملیات فیزیکی تخلیه و بارگیری، حمل، توزیع و... نقشی ندارند که می‌تواند به سلسله عملیات دریافت مجوز پخش، سرعت مناسب داده و ضمناً پذیرش‌نامه تعهد به تکمیل مدارک موردنیاز از جانب شرکت برای تأمین زمان کافی در زمان دسترسی نداشتن به کسب مدارک مورد نظر، می‌تواند کمکی در تسریع صدور مجوز خودپختی داشته باشد. □

طرح سوال از وزیر در مجلس؟

با توجه به گستردگی و اهمیت سخنان بنیان تولید آفت کش‌ها که در حقیقت امنیت غذایی را تضمین می‌کند، «رسانه ملی حوزه کشاورزی» برای روشن شدن واقعیت، با یکی از روسای اسبق سازمان حفظ نباتات، چهار نماینده مجلس عضو کمیسیون کشاورزی، مدیر کل آفت‌کش‌های سازمان حفظ نباتات و یک کارشناس با سابقه حوزه سموم دفع آفات گفت‌وگو انجام داد تا صرفاً نظر تولیدکنندگان مطرح نشود و تصمیم‌گیران با توجه به رصد کردن موضوع در مجلس و امکان طرح سوال از وزیر در صحن علنی، هر چه زودتر اقدام عاجلی صورت دهند:

سوالات پی در پی خبرنگاران در حوزه تولید، فرمولاسیون، واردات تکنیکال و سموم آماده مصرف و تلفن‌های مستمر آن‌ها به فعالان صنعت تولید و «انجمن صنایع تولیدکنندگان سموم» موجب شد تا به تقاضای رسانه‌های تخصصی، صبح روز سه شنبه ۱۵ مهر سال جاری، در سالن پاسارگاد هتل اسپیناس، «کمیته حمایت از تولید داخل، انجمن صنایع تولیدکنندگان سموم» در جمع رسانه‌ها به سوالات آن‌ها پاسخ گفتند.

صنعت فرمولاسیون سموم کشاورزی در اوج پختگی

محمدناصر عطایی‌نیا، عضو هیأت‌مدیره و هماهنگ‌کننده نشست با ارائه توضیحاتی، گفت: سموم کشاورزی پنج، شش دهه پیش در ابتدا به‌صورت آماده مصرف وارد کشور می‌شد که هر سال مقدار زیادی ارز برای واردات آن‌ها باید هزینه می‌کردیم.

به تدریج شرکت‌های داخلی مبادرت به فرموله کردن این سموم در داخل کشور کردند و تا جایی پیش رفت که در حال حاضر بیش از ۶۰ شرکت داخلی در حوزه فرمولاسیون سموم دفع آفات فعالیت می‌کنند و صنعتی به نام فرمولاسیون سموم در کشور شکل گرفته که قادر است حجم زیادی از نیاز کشور را در داخل تولید نماید.

این شرکت‌ها دارای آزمایشگاه‌های کنترل کیفیت می‌باشند که در نهایت محصولات باکیفیت را به بازار مصرف عرضه می‌کنند. در واقع، تنها سمومی در این شرکت‌ها تولید نمی‌شود که دارای حق ثبت اختراع می‌باشند و در انحصار شرکت‌های تولیدکننده بین‌المللی هستند. صنعت فرمولاسیون با حدود نیم قرن تجربه امروز در اوج پختگی قرار دارد و قادر است از نظر کمیت و کیفیت تا سه برابر نیاز داخلی را تأمین و اشتغال پایدار ایجاد و حتی صادرات کند. حال چرا ما باید این صنعت با ارزش را که به‌صورت یک دانش بومی در کشورمان شکل است آن هم در سال جهش تولید با واردات بی‌رویه از بین ببریم؟

لابی واردکنندگان در وزارتخانه‌های صمت و جهاد کشاورزی قوی است

جلال محمودزاده، نماینده مهاباد و عضو کمیسیون کشاورزی مجلس در این مورد گفت: براساس اصول اقتصاد مقاومتی چند مسئله اصلی وجود دارد: یکی "درون‌زا" بودن اقتصاد است، یعنی استفاده از ظرفیت‌های داخلی و تولیدات داخلی در مرحله بعد از آن در صورت نیاز نگاه "برون‌زا" به اقتصاد است. یعنی اگر کالایی را توان تولید داخلی نداریم ارتباط

خود را با بازارهای بین‌المللی قطع نکنیم اما اصل کار تکیه بر توان داخلی است که حتماً باید رعایت شود و تا زمانی که محصولی را در داخل کشور باکیفیت و قیمت مناسب می‌توانیم تولید کنیم، اولویت با تولید داخلی است.

در موارد بعدی مسائلی مانند: "مردم‌بنیان" بودن (بخش خصوصی) و "دانش‌محور" و "عدالت‌محور" بودن مطرح است. بنابراین در مورد محصولی که امکان ساخت داخلی آن وجود دارد هیچ دلیلی برای واردات آن نیست. این موضوع بارها در کمیسیون کشاورزی هم مطرح شده و پیگیری می‌شود.

حمایت مجلس از تصمیم چنگلویبی

وی در مورد اراده رئیس سازمان حفظ نباتات کشور مبنی بر جلوگیری از سموم وارداتی که مشابه داخلی دارند، گفت: ما از ایشان حمایت می‌کنیم اما متأسفانه لابی‌های واردات در وزارتخانه‌های صمت و جهاد کشاورزی قوی هستند و این کار را سخت می‌کنند.

محمودزاده افزود: متأسفانه حتی برای بعضی محصولات که مازاد بر نیاز کشور تولید می‌شود هم شاهدیم که واردات انجام می‌شود و این‌ها باید بررسی و پیگیری شود.

وی گفت: باید روی کیفیت و قیمت سمومی که در اختیار کشاورزان قرار می‌گیرد هم نظارت کافی وجود داشته باشد.

همه در حمایت از
تصمیم انقلابی مهندس چنگلویبی

«سموم دفع‌آفات»

تولید ایران

برتر از چین و هند

اما ...

وزیر جهاد کشاورزی از رئیس سازمان حفظ نباتات برای جلوگیری از واردات حمایت کند

دکتر فریبرز فیروز جهان تیغی،

مدیرعامل آریا شیمی و عضو کمیته حمایت از تولید داخل با بیان اینکه وضعیت حمایت دولت از تولید داخلی به طور کلی مناسب نیست، گفت: چند سال از دستورات مقام معظم رهبری در حمایت از تولید

داخلی گذشته و ایشان سال‌های مختلف را حول محور حمایت از تولید داخلی نام‌گذاری کرده‌اند.

در یکی دو سال گذشته که در شرایط سخت تحریمی قرارداد داشته‌ایم، سیاست‌گذاری‌های دولت در جهتی بوده که بدون توجیه کارشناسی میزان واردات در بخش سموم آماده مصرف دفع آفات‌نباتی از ۱۲ درصد به ۵۲ درصد رسیده است و تنها کشوری هستیم که در شرایط تحریمی به جای حرکت به سمت صرفه‌جویی ارزی و تقویت تولید داخل، سهم واردات یک بخش را بیش از ۴ برابر افزایش داده‌ایم و این مایه شرمساری است.

متأسفانه هیچکس از مسئولانی که مسبب این هجمه وارداتی و در جریان این واردات بودند نپرسیده است که دلیل این واردات بی‌رویه چه بوده است؟

وی ادامه داد: ۲۵۰ میلیون دلار ارز یارانه‌ای در سال گذشته به واردات سموم تکنیکال و البته سموم آماده مصرف غیرقابل تولید در داخل اختصاص داده شد که معلوم نگردید براساس چه منطقی ۵۲ درصد آن به سموم آماده مصرف مشابه تولید داخل اختصاص پیدا کرد در حالی که همان سموم در داخل کشور قابل تولید بود و تولید یک سم در داخل کشور حدود ۳۰ درصد صرفه‌جویی ارزی برای کشور به وجود می‌آورد. عجیب‌تر این‌که به ۲۵ درصد از سموم مورد نیاز وارداتی بالای ۵۰ درصد ارز دولتی اختصاص داده شد.

اقتصاد مقاومتی را جدی بگیریم

محمد تقی نقدعلی، نماینده خمینی‌شهر و عضو دیگر کمیسیون کشاورزی نیز می‌گوید: متأسفانه بسیاری از اقداماتی که در عرصه واردات اتفاق می‌افتد، مخالف سیاست‌های اقتصاد مقاومتی و حمایت از تولید داخلی است. در جایی که کالاهایی مثل سنگ‌پا و دسته بیل و ... با ارز دولتی وارد می‌شود. تعجیبی نیست که سموم مشابه تولید داخلی وارد شود.

منشأ تمام این مسائل منفعت‌طلبی یک عده افراد است که در سیستم‌های اجرایی، نظارتی، گمرک و ... عواملی دارند و کارشان را پیش می‌برند.

نقدعلی گفت: کمیسیون کشاورزی روی این مسئله حساسیت دارد و هرگونه حمایتی که لازم است از تولید سموم در داخل کشور به عمل می‌آورد.

وی توضیح داد: ارز دولتی باعث بسیاری از این مشکلات شده است و لازم است این سیاست‌ها اصلاح شود. شاه‌بیت حل این مشکل در بخش کلان این است که یارانه را مستقیماً به مصرف‌کننده بدهند و در بسیاری از کمیسیون‌های مجلس هم این اراده وجود دارد.

امسال مهندس چنگلوی

مدیر جدید سازمان حفظ نباتات

این شهامت را پیدا کرد که اعلام کند جلوی واردات را می‌گیرد.
حال سوال این است که وزارت جهاد کشاورزی
چه حمایتی از این مدیرش انجام داده است؟!

قانون ممنوعیت واردات کالای دارای مشابه داخلی را دریابید

دکتر حسن عسکری، مدیرعامل شرکت ملی شیمی کشاورزی و عضو کمیته حمایت از تولید داخل نیز در این نشست خبری گفت: سئوالی که پیش می‌آید این است که چرا مسئولان کشور مواضع‌شان را در مورد واردات به صورت شفاف اعلام نمی‌کنند. قانونی در کشور داریم تحت عنوان: «قانون ممنوعیت واردات کالایی که مشابه تولید داخلی دارد» که این

قانون متأسفانه در سموم‌نباتی به‌طور صحیح اجرا نمی‌شود.

وی در ادامه گفت: خواسته ما این نیست که واردات سموم آفت‌کش آماده مصرف کلاً ممنوع شود بلکه آفت‌کش‌هایی که ثبت اختراع دارند و در انحصار شرکت‌های خارجی هستند، سمومی که سالم‌ترند و توان تولید داخلی آنها وجود ندارد و سمومی از این دست واردات آن‌ها اشکالی ایجاد نمی‌کند و کسی هم با آن مخالفتی ندارد، اما سمومی که در داخل کشور توان تولید آن‌ها بیش از چند برابر نیاز داخل وجود دارد، چرا وارد می‌شوند.

سؤال این است اگر قانون حمایت از تولیدات داخلی وجود دارد و کشور با شرایط تحریم و کمبود ارز مواجه است و ارز را به‌صورت قطره‌چکانی در اختیار واردات تکنیکال‌ها قرار می‌دهند، پس چرا این حجم از سموم آماده مصرف وارد کشور شده است؟ اگر محدودیت ارزی وجود دارد چرا باید این ارز را به کالایی اختصاص دهیم که در داخل کشور امکان تولید آن وجود دارد؟

تعدادی از شرکت‌های داخلی هستند که امکان تولید بعضی تکنیکال‌ها را هم دارند. در حالی که شرکت‌های خارجی ماده اولیه مورد نیاز برخی تکنیکال‌ها را که صنعت تولید سم کشورمان به آن وابسته است را از کشور ما تهیه می‌کنند.

عسکری افزود: اگر تولید داخلی سموم آفات‌نباتی دچار اختلال شود به امنیت غذایی جامعه لطمه وارد خواهد شد. امیدواریم که مسئولان مربوطه و مخصوصاً وزیر جهاد کشاورزی از آقای مهندس چنگلویی حمایت کنند. <<<

کار قابل تقدیر مهندس چنگلویی

در منع واردات سموم مشابه تولید داخلی

جهان تیغی گفت: به اینکه چه اتفاقاتی در گذشته افتاده کاری نداریم، اما امسال مهندس چنگلویی، مدیر جدید سازمان حفظ نباتات این شهامت را پیدا کرد که اعلام کند جلوی واردات را می‌گیرد. حال سوال این است که وزارت جهاد کشاورزی چه حمایتی از این مدیرش انجام داده است؟!

لازم است که وزیر جهاد کشاورزی در این مورد مواضع‌شان را مشخص کنند و از مهندس چنگلویی که اراده جلوگیری از واردات و حمایت از تولید داخلی را دارد پشتیبانی نمایند.

چرا با وجود این همه واردات باز هم کمبود داریم؟

یک مدیر اسبق سازمان حفظ نباتات نیز در گفت‌وگو با خبرنگار نشریه گفت: متأسفانه حجم زیادی از سموم آماده مصرف که در داخل کشور به راحتی امکان تولید آن‌ها وجود داشت با ارز دولتی وارد شده و به تولیدکنندگان داخلی سموم ضربه وارد کرده‌اند.

تأسف‌آورتر این که با این حجم واردات (سال ۹۸ سه برابر سال ۹۷ واردات صورت گرفت) در حال حاضر باز هم کمبود سم وجود دارد و معلوم نیست که چه اتفاقی افتاده که الان کشاورزان برای تهیه سم در مضیقه هستند.

به نام کشاورزان به کام دیگران

علیرضا نظری، نماینده خمینی

و عضو کمیسیون کشاورزی

با توجه به ابهامات موجود و رانت‌های حاصله ما گفت: موضوع سموم هم مانند دیگر نهاده‌ها در کمیسیون کشاورزی مطرح است. روندی که تا الان در تأمین

نهاده‌های کشاورزی وجود داشته این بوده که عملاً «به نام کشاورزان و به کام دیگران» تمام شده است.

معلوم نیست ۱۳ میلیارد دلار (واردات کل نهاده‌ها) که دولت برای این موضوع هزینه کرده است به چه سرنوشتی دچار شده است؟! وی ادامه داد: کمیسیون کشاورزی به دنبال برچیده شدن بساط ارز دولتی است تا بازار براساس رقابت شکل بگیرد و محصولاتی که قیمت پایین‌تر و کیفیت مناسب‌تر دارند بتوانند در بازار رقابت کنند.

دولت هم اگر می‌خواهد در مورد هر کالایی مانند: سم، کود، سوپا، ذرت و ... حمایتی انجام دهد، حمایتش را به سمت مصرف‌کننده ببرد و آن حمایت را مستقیماً به خود مصرف‌کننده بدهد تا این چرخه معیوب به شکل کلی اصلاح شود؛ چراکه ریشه تمام این مشکلات در ارز دولتی است.

نظری گفت: متأسفانه کسانی در هر دو وزارتخانه جهاد کشاورزی و صمت هستند که دارای امضای طلایی هستند و با برداشتن ارز دولتی مخالف خواهند بود، اما امیدوارم که این مشکل رفع شود. راه حمایت از تولید داخلی هم اصلاح ساختار اقتصادی کشور است.

کیفیت سموم تولیدی کشور ما از کشورهایمانند هند و چین بالاتر است. دلیلش این است که کیفیت سموم ایرانی تحت استانداردهای سازمان فائو (استانداردی مانند اروپا) است اما چین، از استانداردهای فائو تبعیت نمی‌کند و کیفیت پایین‌تری دارد.

زمانی که تولید داخلی نداشتیم شرکت‌های خارجی کالاها را گران‌تر به ما می‌فروختند

مهندس محمدهادی بوستانی، مدیر عامل

شرکت مشک‌فام فارس و عضو کمیته حمایت

از تولید داخل، یکی دیگر از اعضای پنل انجمن

تولیدکنندگان سم نیز گفت: محصولات داخلی

و صنعت فرمولاسیون هنوز در کشور صنعت

نسبتاً جوانی است؛ اما در همین دوره‌ای که تولید

آفت‌کش‌ها در کشور به صورت جدی آغاز شده

تغییرات بسیار عمده‌ای در اقتصاد کشور ایجاد گردیده است. سال ۷۴ با مقدار زمین‌هایی

کشاورزی که معادل سه چهارم میزان فعلی بودند، بیش از ۲۵۰ میلیون دلار برای خرید

سم اختصاص داده می‌شد اما در حال حاضر میزان اختصاص ارز همان ۲۵۰ میلیون دلار

است در حالی که اراضی کشاورزی هم گسترش پیدا کرد که این نتیجه تمرکز بر تولیدات

داخلی است.

وی ادامه داد: در همان سال‌های اول که خرید سم از خارج کشور انجام می‌شد و

زمانی که دانش تولید سم در کشور وجود نداشت، کشورها سموم را با قیمت بالاتری

می‌فروختند ولی در حال حاضر که تولید داخلی وجود دارد این شرکت‌ها مجبورند

سموم‌شان را ارزان‌تر به کشور ما بفروشند، یعنی در نبود صنعت تولید سموم داخلی،

کشور به شدت تخلیه ارزی می‌شد.

بوستانی گفت: در حال حاضر علاوه بر کمیت، به جرأت می‌توانیم بگوئیم که کیفیت سموم

تولیدی کشور ما از کشورهایی مانند هند و چین بالاتر است. دلیلش این است که اولاً

کیفیت سموم ایرانی تحت استانداردهای سازمان فائو است (که استاندارد بسیار سختگیرانه

مانند اروپا دارد) اما چین، از استانداردهای فائو تبعیت نمی‌کند و کیفیت پایین‌تری دارد.

امروزه از بین سموم تولیدی شرکت‌ها در بازار مرتباً نمونه‌برداری و آزمایش انجام می‌شود

و چنانچه خللی در کیفیت یک سم وجود داشته باشد با آن برخورد می‌شود، زیرا تحت

نظارت‌های دقیق و سخت موسسات نظارتی و سازمان حفظ نباتات قرار دارد و محصولی

خارج از استانداردها وارد بازار نمی‌شود.

از طرفی به دلیل کیفیت بالای این سموم حتی توانسته‌ایم سهمی از بازارهای خارجی را

به خود اختصاص دهیم که قبل از آن نیازشان را از شرکت‌های اروپایی تهیه می‌کردند.

متأسفانه در داخل کشور دچار یک نوع خودزنی هستیم و عده‌ای نسبت به سموم تولیدی

داخل ایجاد تشکیک می‌کنند، آن را زیر سوال می‌برند و شایعاتی را رواج می‌دهند که به

دور از معرفت و اخلاق است و ذهن مصرف‌کنندگان را دچار تشویش می‌نمایند.

اینها در حالی است که ما در صورت سیاست‌گذاری درست و منطقی، علاوه بر تأمین نیاز

داخلی توان صادرات و رقابت در بازارهای جهانی را هم داریم. (متأسفانه ۲ روز پس از این

نشست صادرات سموم دفع آفات تولید داخل ممنوع اعلام شد).

توان تولید تکنیکال‌ها هم در کشور وجود دارد

سید جواد قطب‌شریف، کارشناس و فعال کشاورزی در حوزه سموم دفع آفات، در این

مورد به خبرنگار مجله «دام و کشت و صنعت» گفت: مشکل تولیدکنندگان سموم، ماده

تکنیکال است و بقیه مواد و امکانات لازم را در داخل کشور داریم و اگر تکنیکال، تأمین

شود به جرأت می‌گویم ۹۰ تا ۹۵ درصد سموم را به راحتی و با کیفیت بسیار خوب امکان

تولید آن‌ها در داخل کشور وجود دارد و هیچ نیازی به واردات سموم فرموله شده نیست،

مگر در بعضی سموم که تعداد آن‌ها هم اندک است و ثبت اختراع دارند و گرنه در بقیه

سموم اگر از تولید داخل حمایت شود هیچ نیازی به واردات نیست.

وی افزود: حتی در مورد تکنیکال‌ها هم در یک دوره‌ای شروع کردیم و پیشرفت‌های

بسیار خوبی اتفاق افتاد. یک حرکت عمومی در کشور برای تولید آن‌ها شکل گرفته بود و

توانستیم تا حدود ۳۰ تکنیکال مختلف را هم تولید کنیم.

توان خوبی در داخل کشور حتی برای تولید تکنیکال وجود دارد و شاهد مدعای من هم،

تجربه تولید بعضی از آن‌ها است که متأسفانه به علت عدم حمایت و توجه و واردات این

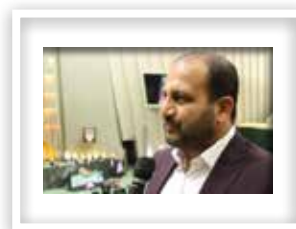
تکنیکال‌ها، جلوی پیشرفت تولیدات داخلی گرفته شد.

اقدام ضد تولید داخلی

در سال جهش تولید پسندیده نیست

رحمت‌اله نوروژی، نماینده علی‌آباد کتول و عضو دیگر کمیسیون کشاورزی می‌گوید: در سال جهش تولید نباید اقدام ضد تولید انجام دهیم. در شرایط سخت و طاقت‌فرسا و تحریم‌های ظالمانه باید از تولیدکننده داخلی حمایت کنیم.

رهبر معظم انقلاب این همه تأکید بر حمایت از تولید کالاهای داخلی دارند. امروز باید از کارخانجات تولیدکننده سموم حمایت کنیم هم در بحث تأمین مواد اولیه و هم در راستای تشویق اشتغال پایدار تا منافع آن به همه کشور برسد و رونق کسب و کارها اتفاق بیفتد. واردات کالایی که مشابه داخلی دارد خلاف است و مجلس باید در آن ورود کند. کمیسیون‌های کشاورزی و اصل ۹۰ باید پیگیری کنند تا دست‌های دلالان و کسانی که از رانت این موضوع بهره می‌برند کوتاه شود. یقیناً در کمیسیون کشاورزی هم روی این موضوع بحث و پیگیری خواهیم کرد.

سیاست‌های غلط، تولید داخلی را زمین گیر کرد

مهندس امیرحسن خصوصی، مدیرعامل شرکت گیاه و عضو کمیته حمایت از تولید داخلی، نیز در این نشست اظهار کرد: شرکت گیاه با بیش از ۵۳ سال سابقه در زمینه تولید آفت‌کش‌ها و کودهای کشاورزی، در خدمت کشاورزی و تأمین امنیت غذایی جامعه بوده است. تجربه‌های این سال‌ها به ما می‌گوید که در سیاست‌های کلان کشور از واردات حمایت بیشتری انجام گرفته و تخصیص ارزهای ترجیحی، رقابت را برای تولیدات داخلی سخت و غیرممکن کرده است؛ که شاهد پسرقت در تولید داخلی بودیم.

وی گفت: متأسفانه در بخش کشاورزی، سیاست‌ها بر علیه تولید داخلی بوده و علی‌رغم این‌که در داخل کشور ظرفیت تولید بالایی برای تأمین نیاز داخلی و همچنین صادرات را داریم، اما ظرفیت‌های تولیدی ما دست نخورده باقی مانده و تقریباً با یک‌چهارم تا یک‌پنجم توان خود فعال هستیم که این موضوع هزینه‌های زیادی را به ما تحمیل می‌کند.

موفقیت در تولید مواد تکنیکال

ورشکستگی شرکت‌ها در اثر بی‌توجهی دولت

خصوصی ادامه داد: صنایع تولید سم، ماده موثره (تکنیکال‌ها) را از طریق واردات تأمین می‌کند، اما این بدان معنی نیست که ما حرکتی برای تولید داخلی تکنیکال‌ها نکرده‌ایم، بلکه تلاش‌های بسیار خوبی هم در تولید آن انجام گرفته است.

این تلاش‌های ارزنده در شرکت گیاه، شرکت ملی شیمی کشاورزی، بعضی پتروشیمی‌ها، شرکت‌های وابسته به سپاه پاسداران مانند پتروشیمی اراک، صدر شیمی، بیستون، رجا و دیگر شرکت‌ها در این زمینه فعالیت‌هایی شروع شد.

این شرکت‌ها پیشرفت‌های خوبی هم داشتند، اما به دلیل سیاست‌های نادرست محکوم به شکست شدند. چرا که هیچ حمایتی از تولید تکنیکال و سموم در داخل کشور انجام نمی‌شود و صحبت‌ها همه در حد حرف و شعار است.

با اختصاص ارز دولتی به واردات تکنیکال‌هایی که در خارج از کشور تولید می‌شود، منجر به تعطیلی چندین شرکت مانند خطوط تولید صدرشیمی، خطوط تولید اکسی کلرومرس و مالاتیون شیمی ملی کشاورزی، اکسی کلرومرس شرکت گیاه و دیگر خطوط تولید تکنیکال شدند و واردکننده‌هایی که کالاهایشان را از کشورهای دیگر با ارز دولتی وارد می‌کرد مورد حمایت قرار گرفتند.

از طرفی، جلوی صادرات تکنیکال‌ها را هم گرفتند و در حالی که ما حتی توانسته بودیم به کشورهایی مثل ترکیه هم صادرات تکنیکال داشته باشیم، این بازارها را از دست دادیم. حال چگونه می‌توان به بازاری برگشت که دیگر به ما اعتماد ندارد و جواب آن‌ها را چه بدهیم؟ آیا این که بگوییم وزارتخانه متبوع ما اجازه صادرات را نمی‌دهند، جواب قانع‌کننده‌ای است؟

۵۰ درصد ارز تخصیصی برای ۲۵ درصد سموم وارداتی؟!

خصوصی ادامه داد: بر اساس گفته مسئولان و واردکنندگان سموم کشاورزی، حدود ۲۵ درصد سموم مورد نیاز از طریق واردات سموم آماده مصرف تأمین می‌شود؛ چرا ۵۰ درصد ارز دولتی مورد نیاز تأمین سموم را به خود اختصاص داده است تا آب (حدود ۸۰ درصد سموم آماده مصرف را آب تشکیل می‌دهد) را از هزاران کیلومتر آن طرف‌تر وارد کند؟!

چرا وزارت جهاد کشاورزی و وزارت صمت این مسئله را بررسی نمی‌کنند؟!

چرا در ۶ ماه گذشته و هم اینک، سمومی که توان تولید داخلی آن به راحتی وجود دارد را وارد کشور می‌کنیم؟!

وی توضیح داد: ترکیه در فرمولاسیون سموم بسیار عقب‌تر از ما شروع کرد و پا جای پای شرکت‌های ایرانی گذاشت، اما با حمایت‌هایی که از آن‌ها صورت گرفت این همه پیشرفت کرده‌اند.

اگر اجازه بدهند تولیدات ما به کشورهایی مانند عراق، ترکیه، آذربایجان، ارمنستان، قزاقستان، ازبکستان، افغانستان و حتی در پاکستان هم که در این صنعت قوی است صادر شود، و محصولات تولیدی ما توان رقابت دارد. <<<

به دلیل کیفیت بالای تولید سموم توانسته‌ایم سهمی از بازارهای خارجی را به خود اختصاص دهیم که قبل از آن نیازشان را از شرکت‌های اروپایی تهیه می‌کردند

از تولیدات داخلی حمایت کرده‌ایم و باز هم حمایت می‌کنیم

سعیده نوربخش، مدیرکل آفت‌کش‌های سازمان حفظ‌نباتات، نیز در این مورد به خبرنگار دام و کشت و صنعت گفت: با وجود این‌که قانون و مقررات صادرات و واردات هم شاید اجازه چنین کاری را ندهد اما سال گذشته به‌منظور حمایت از تولید داخلی، واردات ۱۷ قلم سم را ممنوع کردیم.

وی توضیح داد: طبق مقررات صادرات و واردات تنها منعی که می‌شود اینجا اعمال کرد همان موضوع تعرفه‌های گمرکی است و ما در تعرفه‌ها همیشه موضوع حمایت از تولید داخلی را لحاظ کرده‌ایم و سمومی که مشابه داخلی دارند را تعرفه‌های بالایی برای واردات آن‌ها قرار داده‌ایم. تعرفه سموم آماده مصرف در مقایسه با تکنیکال‌ها همیشه دو پله بالاتر است. وی افزود: مثلاً در یک سم پرخطر تعرفه آماده مصرف ۲۶ درصد است اما تعرفه تکنیکال ۱۵ درصد می‌شود، اما به سموم کم‌خطر تعرفه کمتری تعلق می‌گیرد.

بنابراین، ما با اعمال تعرفه یک محدودیتی را در واردات آماده به مصرف نسبت به تکنیکال‌ها اعمال می‌کنیم تا از تولید داخلی حمایت شود. انتظار ما این است که در حالت مساوی و برابر قیمت سموم تولید داخلی از نوع وارداتی آن‌ها کمتر باشد تا رغبت کشاورزان برای استفاده از سموم داخلی بیشتر شود.

فقط در مورد تکنیکال‌ها وابسته به واردات نیستیم

نوربخش ادامه داد: در مورد سموم داخلی نکته‌ای که وجود دارد این است که بعضی از سموم فقط در مورد تکنیکال‌ها وابسته به واردات نیستند و در مورد بعضی مواد همراه و افزودنی نیز وابسته به واردات است و ارزیابی دارد. با همه این‌ها ما سیاست‌هایمان در راستای حمایت از تولید داخلی است.

وی توضیح داد: در ۱۷ قلم سمی که خیال ما از تولیدات داخلی آن راحت بود واردات را ممنوع کردیم اما چون در نهایت هدف ما تولید محصول کشاورزی و امنیت غذایی جامعه است و سموم در این میان نقش مهمی دارند، پس نمی‌توانیم روی این موضوع ریسک کنیم و امنیت غذایی جامعه را در معرض خطر قرار دهیم.

نسبت ۷۰ به ۳۰ را رعایت می‌کنیم

نوربخش اعلام کرد: سازمان حفظ نباتات در همه حال سعی کرده شرایط را به نفع تولیدات داخلی حفظ کند و از میزان نیاز سالیانه که ۳۵ هزار تن است، ۷۰ درصد آن را از تولیدات داخلی تأمین می‌کنیم و حدود ۳۰ درصد آن به‌صورت آماده مصرف وارداتی است و البته از این ۳۰ درصد چیزی در حدود ۱۰ تا ۱۲ درصد برندهایی هستند که ثبت اختراع دارند و سموم کم‌خطری هستند. در بقیه نیز ممکن است اشتراکاتی وجود داشته باشد.

وی گفت: در عین حال روش و تکنیک فرمولاسیون هم مهم است و ممکن است بعضاً نوع فرمولاسیون‌های داخلی جوابگوی مبارزه با آفت مورد نظر نباشد. از لحاظ تکنولوژی ساخت در بعضی از موارد شرکت‌های ما ممکن است استانداردهای لازم را نداشته باشند و سموم دلخواه را تولید نکنند و نمی‌توان روی این موضوع ریسک کرد.

شاید اگر شرایط مقداری عادی‌تر بود ما می‌توانستیم حمایت‌های بیشتری از تولیدات داخلی هم داشته باشیم و واردات سموم بیشتری را ممنوع اعلام کنیم، اما در این شرایط سعی بر اقدامی منطقی‌تر است.

نوربخش همچنین توضیح داد: سال گذشته هم جلساتی داشتیم و براساس آن برنامه‌هایی در نظر گرفته‌ایم که تولیدکنندگان داخلی وارد بحث تولید تکنیکال‌ها هم بشوند؛ چون اگر تکنیکال‌ها در داخل تولید شود ما با استناد به قانون منع واردات کالای مشابه داخلی، اقدامات بیشتری هم می‌توانیم برای جلوگیری از واردات داشته باشیم.

عملاً چون سال گذشته ۵ ماه ارز لازم به سم اختصاص داده نشد و مقداری در تأمین و تدارک سم وقفه ایجاد کرد که کار ما سخت‌تر شد. بعد از آن هم علی‌رغم این‌که ارز به نیمایی تغییر یافت باز هم انتظارات ما برآورده نشد و هنوز هم مشکلاتی در تخصیص ارز وجود دارد که کار ما را در رسیدن به برنامه تدارک سم سخت کرده است.

وی در پایان گفت با همه حمایت‌هایی که انجام گرفته باز هم این قول را می‌دهیم که هر جا از دست ما برآید و شرایط اجازه دهد، از تولیدات داخلی حمایت بیشتری انجام دهیم تا شاهد رونق بیشتری در روند تولیدات باشیم.

.... و در پایان

در پایان این نشست رسانه‌ای به سوالات خبرنگاران و ابهامات آن‌ها پاسخ گفته شد. امیدواریم طرح گلایه‌های تولیدکنندگان برای آن‌ها گران تمام نشود و مافیای واردات با نفوذ و لابی‌های خود که به قول جلال محمودزاده، نماینده مجلس: «لابی قوی در وزارتخانه‌های ذی‌ربط دارند» سعی در پاپوش درست کردن برای اعضای انجمن تولیدکنندگان سم یا ایجاد مشکل برای برخی از آن‌ها نکند تا صدای آن‌ها را بی‌صدا نماید. جالب توجه این‌که در این نشست رسماً اعلام شد تولیدکنندگان داخلی، واردکنندگان را تخطئه نمی‌کنند و فقط درخواست دارند به واردات سمومی پرداخته شود که امکان تولید در داخل برای آن‌ها وجود ندارد. □

بخش یکم

بسیاری از مهندسان، فوق لیسانس‌ها و دکترهای فارغ‌التحصیل دانشکده‌های کشاورزی، یادگیرندگان تئوری‌هایی هستند که موفق نشده‌اند آموخته‌های کتابی را در مزرعه، تجربه و در مقیاس تلفیق علم و عمل برآورند. اینان با تیترو و برند تحصیلات عالی بعضاً حاضر به پوشیدن لباس کار و حضور در دامداری و مزرعه و حرکت در آب و گل یا اصطبل و مرغداری نیستند و اینجا است که کار به تکنسین‌ها و هنرجویان فارغ‌التحصیل کشاورزی منتهی می‌شود.

هنرستان‌های کشاورزی، اهداف، چالش‌ها

کشاورزی آینده در هنرستان‌های کشاورزی

کاظم خاوازی وزیر جهاد کشاورزی، به مناسبت آغاز سال تحصیلی در ۱۵ شهریور، در هنرستان کشاورزی امام علی (ع) شهر ری حضور یافت و ضمن اظهاراتی گفت: هنرستان‌های کشاورزی یکی از بخش‌های مهمی هستند که نیروی انسانی بخش کشاورزی را تأمین می‌کنند.

وی ادامه داد: کشاورزان آینده ما در هنرستان‌های کشاورزی آموزش می‌بینند و وزارت جهاد کشاورزی آمادگی خود را برای پشتیبانی، تجهیز و تکمیل و به روز کردن این هنرستان‌های کشاورزی اعلام می‌کند (اما در چگونگی آمادگی چیزی نگفت).

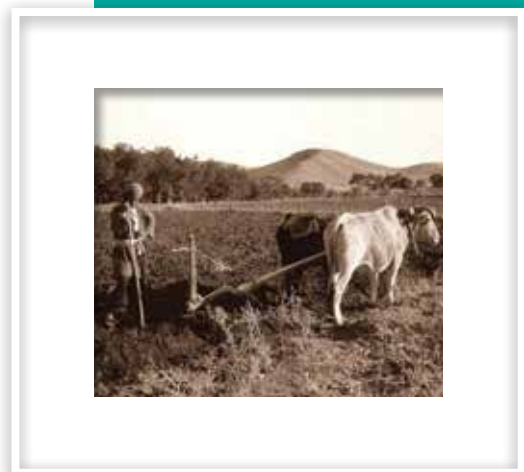
طرحی نیز برای شورای عالی عشایری و روستاها آماده کرده‌ایم که در آن هر دانش آموز علاقمند بتواند به راحتی وارد بخش کشاورزی شده و حتی تحصیلات دانشگاهی خود را انجام دهد.

پیرو سخنان وزیر جهاد کشاورزی، بر آن شدیم تا با نگاهی به سابقه تأسیس هنرستان‌های کشاورزی، اهداف دولت‌های وقت از برپایی این آموزشگاه‌ها، روند ادامه حیات آن‌ها، سرنوشت هنرجویان و شرایط حاکم بر مراکز آموزش کشاورزی بیندازیم و تفاوت وضعیت کلی این هنرستان‌ها را از چهار دهه قبل با زمان کنونی بسنجیم. این بررسی و تحلیل به دلیل طولانی بودن مطالب در چند شماره و حتی‌المقدور به شکل مختصر ارائه خواهد شد.

نبرد بین مکتب‌خانه و آموزش نوین

مقوله آموزش در ایران از همان ابتدا و پس از نبرد بین مکتب‌خانه‌ها و آموزش به روش نوین و غلبه آموزش نوین بر مکتب‌خانه در دوره پهلوی اول، از یک اصل اساسی تهی بود و آن آموزش بر مینا و اهداف از پیش تعیین شده به‌منظور پرورش افراد در جهت تولید، اشتغال، توسعه و پیشرفت کشور. چرایی چنین روندی که از حدود یک قرن پیش آغاز شد کاملاً آشکار و آن مبارزه با بیسوادی تقریباً مطلق اکثریت جامعه اعم از شهری و روستایی بود و بنابراین آن‌ها را می‌توان در جهت با سواد کردن ایرانی‌ها تلقی کرد، یعنی فقط با سواد کردن. اگر چه بعدها همان سوادآموزان اولیه در گذر زمان از مشهورترین و معتبرترین دانشگاه‌های غرب سر در آوردند و به افراد نخبه و فرهیخته‌ای مبدل شدند که در خدمت جامعه درآمدند.

اما عوامل دیگری در این میان ظهور و بروز کردند که همان صنعتی شدن و حضور تکنولوژی در تمام عرصه‌های زندگی بشر، تفکیک و تخصصی شدن علوم، علمی شدن آن چه که زمانی کاملاً شکل تجربی داشت و انسان خود را در قالب آن از همه چیز بی‌نیاز می‌دانست و قس علی‌هذا. <<<

شورش گرسنگان

تلاش اولیه تمام دولتمردان در هر جامعه در ابتدا تأمین غذای مردم آن است، چراکه در غیر این صورت، گرسنگان ممکن است به هر اقدامی دست بزنند که در سرنوشت حاکمان موثر باشد.

شروع انقلاب صنعتی اول از نیمه دوم قرن هجدهم، بخش کشاورزی را نیز بی‌نصیب نگذاشت به گونه‌ای که نیروی ماشینی با کمک ابزار و ادوات جدید، دنیای نوئی در آن عرصه به وجود آورد که این روند همچنان ادامه دارد و کارآمدترین تکنولوژی‌ها در بخش کشاورزی ظهور و بروز پیدا می‌کند.

اما هرگونه تکنولوژی ولو در بالاترین درجه از تکامل و کارایی برای مثمرتر واقع شدن به انسان نیاز دارد، چراکه در غیر این صورت مجموعه‌ای از آهن، پیچ و مهره جامد است و در این جا لزوم حضور افراد آموزش دیده که توانایی راه‌اندازی، به کارگیری و حفظ و نگهداری از ثمرات این تکنولوژی را داشته باشند ضرورت پیدا می‌کند، کما این‌که در تمام کشورهای مبدع و سازنده این ابزار و ادوات، افرادی را با اهداف فوق آموزش داده و به بازار کار اعزام کرده‌اند.

مدرسه فلاح و ورود نخستین تراکتور

با ورود ماشین‌های کشاورزی به کشور و تأسیس اولین مرکز آموزش کشاورزی به نام «مدرسه فلاح»، نخستین تراکتور نیز در سال ۱۳۲۵ به ایران وارد شد که چندان استقبالی از آن به عمل نیامد و به محاق فراموشی رفت.

در سال ۱۳۳۱ اولین مجموعه از تراکتورها و کمباین‌ها به‌منظور مکانیزه کردن کشاورزی با اهداف رونق بخشیدن به آن، کاهش هزینه‌ها، عملیات و سختی کار، ارتقاء کمی و کیفی محصولات و مدیریت مصرف نهاده‌ها، از کشورهای اروپای شرقی خریداری شد و محمدرضا شاه پهلوی با سفری به رومانی و قراردادی با چائوشسکو، رئیس جمهور وقت کشور رومانی، اقدام به واردات تراکتورهای یونیورسال کرد.

نکته حائز اهمیت در آن زمان اعتقاد خرافی کشاورزان در مورد تراکتور بود که عقیده داشتند، انجام عملیات کشاورزی توسط تراکتور موجب «کاهش محصول و رزق» و رفتن برکت از مزارع آن‌ها می‌شود!

مشارکت بلژیکی‌ها در کشاورزی ایران - دبستان برزگران کرج

سراغاز آموزش کشاورزی به سال ۱۲۷۹ و احداث «مدرسه فلاح مظفری» در روستای چهاردانگه کرج توسط Dasher بلژیکی بر می‌گردد. این مدرسه فقط ۶ سال دایر بود که با شروع سلطنت محمدعلی شاه قاجار منحل و یک سال تعطیل ماند.

در سال ۱۲۹۶، حسین علاء دستور به تأسیس «مدرسه عالی فلاح» در تهران و دبستان‌هایی روستایی در سایر نقاط کشور داد که البته به علت نبودن اساتید و مدرسان کشاورزی این اقدام عقیم ماند.

در سال ۱۲۹۷ «دبستان برزگران کرج» تأسیس شد که دو سال بعد ۳۰ نفر از آن فارغ‌التحصیل شدند. اما در سال ۱۳۰۰ مجدداً این مدرسه هم منحل شد.

سال بعد (۱۳۰۱) مدرسه فلاح دیگری تأسیس شد. در سال ۱۳۰۷، دولت وقت تصمیم گرفت که سالی ۱۰۰ نفر از فارغ‌التحصیلان دبیرستانی را پس از قبولی در یک آزمون برای ادامه تحصیل در رشته کشاورزی به اروپا و به‌ویژه فرانسه بفرستد که بسیاری از آن‌ها به مدارجی عالی در خارج و داخل کشور رسیدند که یاد و نام آن‌ها ماندگار شد. ادامه دارد...

کشاورزی، صنعت چند وجهی

دانشمندان، فلاسفه و حکما، دایره دانستنی‌هایشان در زمینه‌هایی چون طب، فلسفه، حکمت، ریاضیات، نجوم و رشته‌هایی در این رده بود که البته کشاورزی در آن‌ها جایی نداشت. اما اکنون کشاورزی تبدیل به یک دانش، یک علم و یک صنعت چند وجهی گردیده که در هر ضلع آن چندین رشته تخصصی به جستجو، تکاپو، کندوکاو، فعالیت، پیشرفت و توسعه مشغولند.

همگان در جهان از فقیر و غنی گرفته تا پیشرفته و عقب نگه داشته شده، سیاه و سفید باسواد و بیسواد و... در یک موضوع اشتراک نظر و دیدگاه دارند و آن تأمین غذا در وهله اول که در حیطة و وابسته به کشاورزی است و دوم آن که یک زن، یک مرد، یک استاد دانشگاه، یک راننده و خلاصه هر انسانی، در ابتدای روز، اول باید غذا بخورد و بعد به دنبال سایر امور برود. این گونه است که کشاورزی در همه جا حرف اول را می‌زند و همین جا است که باید با کشاورزی علمی به تولید غذا برای هشت میلیارد انسان پرداخت.

برای اشتراک ماهنامه سراسری دام و کشت و صنعت

با تلفن ۷-۸۸۸۳۳۹۹۳ تماس بگیرید

باغ بام‌های معمولی، سبز معمولی و باغ سبز با لایه فایبرگلاس

یکی از مهمترین راهکارهایی که برای کاهش مصرف انرژی در کلان شهرها پیشنهاد می‌شود احداث «باغ بام» است. باغ بام یا بام سبز، چنانچه درست طراحی و اجرا شود می‌تواند به کاهش مصرف انرژی کمک چشمگیری بنماید.

در یک تحقیق، مزایای بام سبز مورد ارزیابی قرار گرفته و برای اثبات فرضیه چگونگی کاهش انتقال انرژی در بام سبز به این نتیجه رسیده‌اند که سه نمونه بام معمولی، بام سبز معمولی، بام سبز با لایه فایبرگلاس، آنالیز شده و انتقال حرارت آنها مورد مقایسه تطبیقی قرار گرفته و معلوم گردیده که بام سبز نسبت به بام معمولی ۵۰ درصد انتقال حرارت کمتری دارد. بام سبز با لایه فایبرگلاس نیز نسبت به بام سبز ۴۰ درصد مزیت دارد. لازم به ذکر است انتخاب درست زیر ساخت و زهکشی، وزن مصالح به کار رفته در ساخت، بررسی شیب بام و طراحی نقشه

باغ بام از مواردی است که کارشناس باید با استفاده از تجربه و دانش فنی خود تحت عوامل آب و هوایی طبیعی و فرهنگ شهری به بهترین شکل ممکن پیاده‌سازی کند.

روف گاردن و فلاورباکس

از دیگر مزایای بام سبز افزایش طول عمر ساختمان و بهای ساختمان، جذب آلاینده‌های هوا توسط خاک و تولید هوای سالم، ایجاد فضای مفید در ساختمان بدون پرداخت عوارض بنا به شهرداری و... می‌باشد.

بام سبز نمونه‌ای از فضای سبز شهری

یکی از طرح‌های بسیار کاربردی و مقرون به صرفه در باغ بام، طراحی و اجرای فلاورباکس (جعبه گل) است. این نوع فلاورباکس‌ها در هر نوع طرحی قابل اجرا می‌باشند و از جنس بتن و با رنگ‌های مخصوص رنگ‌آمیزی می‌شوند. برای محوطه‌سازی باغ بام، استفاده از این سبک جعبه‌ها به دلیل امکان ایجاد طرح‌های مدرن و زیبا رایج شده است. جعبه‌ها بسیار شکیل و زیبا بوده و در برابر شرایط نامناسب از استحکام بسیار بالایی برخوردار می‌باشند. فلاورباکس‌ها در زمینه‌های متفاوت دارای کاربرد هستند.

انواع جعبه‌ها شامل: طراحی با سنگ که بیشتر جنبه سنتی داشته و به علت قابلیت تراوش کم سنگ، باید مسیر خروج فاضلاب آن به‌طور کامل کار کند.

فلاور باکس‌های سفالی نیز به‌علت تراوش بسیار زیاد می‌توانند مستعد تولید امراض در منافذ خود باشند. باکس‌های چوبی که گلدان‌هایی از این جنس، حتما نیاز به یک ظرف ضد رطوبت داخلی دارند و متداول‌ترین آنها ساج برمه‌ای، ابروکو و بلوط است.

جعبه‌های بتنی که در قالب سنتی و با ایجاد طرح‌های بسیار زیبا طراحی و ساخته می‌شوند علی‌رغم این‌که از بتن می‌باشند اما به دلیل کاربرد توری در شاسی آنان دارای وزن چندانی نیستند. در روش‌های صنعتی و نیمه صنعتی جعبه‌های بتنی به صورت سری تولید می‌گردند که دارای وزن سنگینی بوده اما جعبه‌های فایبرگلاس سبک‌تر با مقاومت کمتر و کم دوام‌اند. انواع بتنی چنانچه در معرض آب و باران قرار گیرند دوام و بقای آن‌ها بیشتر می‌شود.

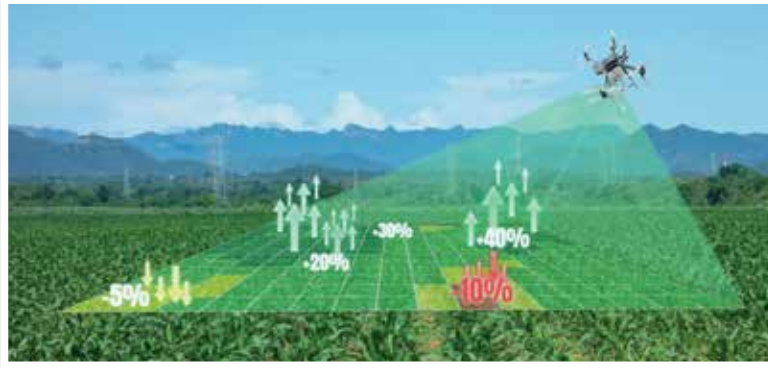
نتیجه: سایه‌اندازی و خنک‌سازی تبخیری گیاهان و همچنین لایه‌های سقف به عنوان عایق تاثیر مناسبی در کاهش انتقال حرارت دارند. □

■ سارا خادمیان

بام سبز در کاهش دما نقش بسزائی دارد، چراکه با ممانعت از تابش مستقیم اشعه‌های خورشیدی، در خنک‌سازی فضای ساختمان بسیار موثر است. این خنک‌سازی با کاهش نوسانات گرمائی بر روی سطح خارجی بام و از طریق افزایش ظرفیت گرمائی بام صورت می‌گیرد که فضای زیر آن را در تابستان خنک نگه داشته و میزان گرمایش را طی زمستان افزایش می‌دهد.

تولیدات گیاهی

بخش کشاورزی از سال‌های ۱۹۰۰ شاهد انقلاب‌های چشمگیری بوده که باعث ارتقاء و پیشرفت روش‌های کشاورزی شده است. اولین انقلاب در دهه‌های ۱۹۰۰ و ۱۹۳۰ بوجود آمد که موجب اجرای کشاورزی مکانیزه گردید. کشاورزان تشویق می‌شدند تا از ماشین‌های مدرن کشاورزی آن زمان برای افزایش تولیدات خود استفاده کنند که استفاده از ماشین‌ها، منجر به افزایش قابل توجه بهره‌وری در کشاورزی شد.

در اوایل دهه ۱۹۶۰، بخش کشاورزی شاهد یک انقلاب سبز بود که روی سه چیز مهم متمرکز شده بود. استفاده از انواع بذور پر محصول (HYV)، کاربرد کود شیمیایی و روش‌های نوین آبیاری. با این وجود، طلوع کشاورزی دقیق در دهه ۱۹۹۰، تحول عظیمی در بخش کشاورزی به صورت واقعی به وجود آورد.

اهمیت فن‌آوری پیشرفته در دنیای پر سرعت امروز بر کسی پوشیده نیست، چرا که هیچ کدام از بخش‌های اقتصادی بدون استفاده از ابزارهای نوین تکنولوژیکی نمی‌تواند پیشرفت کند.

به همین دلیل است که کشاورزی دقیق توجه فراوان کشاورزان و سیاست‌گزاران را به خود جلب کرده تا برای افزایش تولید محصولات کشاورزی و دستیابی به راندمان بیشتر بر استفاده از فناوری اطلاعات متمرکز شوند.

کشاورزی دقیق مؤلفه مهمی از موج سوم انقلاب کشاورزی است و امیدها برای مقابله با بحران‌های غذایی را با افزایش تولید جهانی مواد غذایی با کمک پیشرفت‌های جدید فناوری تقویت می‌کند.

دورنمای کشاورزی آینده کشاورزی دقیق

درک کشاورزی دقیق

کشاورزی دقیق رویکرد مدیریت مدرن در مزرعه است. این برنامه بر استفاده از ابزار و فناوری اطلاعات مانند راهنمای GPS، سنسورها، فناوری روباتیک، هواپیماهای بدون سرنشین، وسایل نقلیه اتوماتیک، نمونه‌برداری از خاک مبتنی بر GPS، سخت افزارهای اتوماتیک و Telematics متمرکز شده است تا بهره‌وری کشاورزی را افزایش دهد.

ایده کشاورزی دقیق در دهه ۱۹۹۰ همراه با تولد سیستم هدایت GPS برای تراکتورهای مزرعه متولد شد. کارخانه جان دیر (John Deere) برای اولین بار ایده استفاده از داده‌های مکان‌یاب GPS را از ماهواره در مزارع معرفی کرد. با کمک کشاورزی دقیق، کشاورزان می‌توانند آب و هوا را پیش‌بینی و با تصمیمات آگاهانه مربوط به کاربرد کود از طریق تصاویر ماهواره‌ای و هوایی، برای برنامه‌ریزی محصولات زراعی استفاده کنند. با کمک کشاورزی دقیق، کشاورزان می‌توانند اطلاعات مهم مربوط به داده‌های خاک را بدست آورده و با در اختیار داشتن نقشه توپوگرافی زمین، کاشت دقیق را انجام دهند.

ابزارهایی که در کشاورزی دقیق بکار گرفته می‌شوند:

فناوری سنسورهای تقریبی

این سنسورها سیگنال‌های مهمی مانند شدت گرما، مقدار رطوبت و سیگنال‌های نور در محیط را تشخیص می‌دهند. کشاورزی دقیق به کشاورزان کمک میکند تا میزان رطوبت و شدت دما و تأثیر بعدی آنها بر محصولات زراعی را تشخیص دهند. کشاورزان با کمک سنسورها هرگونه استرس در دامها را تشخیص و مشکلات را برطرف می‌کنند. مثلاً از طریق سنجش از راه دور توسط کشاورزان، برای تصمیم‌گیری‌های مهم مربوط به چرخش محصول و آبیاری استفاده میشوند.

فناوری میزان متغیر (VRT)

این فناوری در تصمیم‌گیری در رابطه با استفاده از کود، سموم دفع آفات و علف‌کش‌ها همراه با سرعت آن متغیرها، کمک می‌کند. همچنین با کمک به کشاورزان می‌تواند با استفاده از فناوری‌های صرفه‌جویی در مصرف آب، به ارتقاء روش‌های زیست محیطی پایدار کمک نماید. VRT همچنین به متعادل‌سازی سطح pH خاک کمک کرده تا در صورت بروز نوسانات زیاد یا کم، اثرات معکوس بر عملکرد محصول را کاهش دهد.

سیستم موقعیت یابی جهانی (GPS)

سیستم GPS با استفاده از نقشه، اطلاعات جغرافیایی را ذخیره، بازیابی و تجزیه و تحلیل میکند. این سیستم به کشاورزان در شناسایی محل صحیح برای رشد محصولات زراعی، مطالعه نمونه‌های خاک، استفاده از کودها به مقدار متعادل و نظارت بر عملکرد داده‌ها کمک می‌نماید.

هواپیماهای بدون سرنشین

هواپیماهای بدون سرنشین به‌عنوان ابزاری برای گرفتن تصاویر با کیفیت بالا شناخته شده‌اند. به این ترتیب تصاویر ماهواره‌ای را می‌توان با داده‌های زمان واقعی ترکیب کرد تا تولید محصول آینده قابل پیش‌بینی باشد.

فناوری رباتیک

برای شخم زدن زمین، اسپری سموم دفع آفات، پخش کودها و شناسایی آفات و علف‌های هرز، از طریق GPS میتوان ماشین‌های مزرعه را برنامه‌ریزی کرد. از بسیاری از سیستم‌های خورشیدی برای مقابله با علف‌کش‌ها، علف‌های هرز و انواع مختلف حشرات استفاده می‌شود. کشاورزان کشورهای توسعه یافته از فناوری لیزری برای از بین بردن حشرات استفاده می‌کنند. علاوه بر آن، اختراع روبات‌های کشاورزی جهشی شگفت‌آور در علم است. این روبات‌ها را می‌توان برای شناسایی میوه‌های رسیده مورد استفاده قرار داد و آنها را با احتیاط بیشتر از شاخه‌ها جدا کرد.

اهداف کشاورزی دقیق

هدف از کشاورزی دقیق تقویت پایداری، بهره‌وری و سودآوری مزارع است. که در سه بخش مهم متمرکز شده است:

۱- سودآوری

اولین کمک به کشاورزان در جهت افزایش سودآوری است. کشاورزی دقیق این امکان را به کشاورزان می‌دهد تا محصولات زراعی و استراتژیک را انتخاب کنند. به این ترتیب آنها با پرورش و فروش محصولات مناسب میتوانند از فرصت‌های موجود در بازار به‌خوبی استفاده کنند.

۲- بهره‌وری

دومین زمینه در افزایش بهره‌وری مزارع است. با اتخاذ کشاورزی دقیق، کشاورزان از راه‌حل‌های فناوری برای مشکلات روزمره مزرعه استفاده می‌کنند. کشاورزی دقیق به کشاورزان کمک می‌کند تا با گرفتن اطلاعات در زمان واقعی و با اتخاذ الگوی مناسب محصول و با استفاده از بذرها مناسب و پیش‌بینی دقیق آب و هوا، کشاورزی هوشمندانه‌ای انجام دهند. با گرفتن داده‌های مزرعه، به کشاورز کمک می‌شود تا عملکرد کشاورزی خود را اندازه‌گیری کند. در نتیجه کشاورزان می‌توانند در هر فصل پیشرفت‌های افزایشی در شیوه‌های کشاورزی ایجاد کرده و به مدیریت هزینه‌ها بپردازند.

۳- پایداری (ثبات)

پایداری، کلمه پر سرو صدای قرن بیست و یک است. با داشتن منابع محدود و افزایش تخریب محیط زیست، تمرکز تازه‌ای در مورد اطمینان از روش‌های کشاورزی با دوام اقتصادی و سازگار با محیط زیست ایجاد شده است. اینجا است که کشاورزی دقیق به کمک ما می‌آید. استفاده از راهنمای GPS، نقشه‌برداری هوایی، رباتیک و هواپیماهای بدون سرنشین موجب ترویج شیوه‌های پایدار کشاورزی می‌شود که تأثیر مثبتی بر جنبه‌های اجتماعی، زیست محیطی و اقتصادی مزرعه دارد.

راه نجات، پذیرش فناوری‌های نوین

کشاورزی دقیق روش‌هایی ابتکاری را برای انجام فرآیندهای کشاورزی سنتی مانند آبیاری، برنامه‌ریزی محصولات زراعی و کاشت مجدد، ثبت داده‌های مزرعه و انجام آزمایشات خاک را ارائه کرده است چراکه اهمیت تهدیدات کشاورزی نیز با تهدید روزافزون بحران غذا و گرسنگی افزایش می‌یابد.

مبارزه با تلفات آب و بهبود بهره‌وری کشاورزی برای تولید مواد غذایی پایدار اهمیت بسیار دارد، با این حال، به دلیل هزینه‌های زیاد، عدم تجربه و دانش کافی برای استفاده از هواپیماهای بدون سرنشین، روبات‌ها و سایر ابزارها، اجرای کشاورزی دقیق همچنان به منزله یک چالش در جای خود قرار دارد.

محیط زیست و فواید اقتصادی کشاورزی دقیق نیز شناخته شده است و از استفاده از فناوری نوین در بخش کشاورزی حمایت بیشتری می‌کند. آینده بخش کشاورزی شامل پذیرش فناوری‌های نوین تحت عنوان کشاورزی دقیق است.

تا سال ۲۰۰۰، ایران برترین و اولین تولیدکننده با یک میلیون و ۲۰۰ هزار تن خرما در جهان بود، اما از دو دهه قبل، کشور مصر با توسعه نخلستان‌های خود، این جایگاه را از ایران گرفت و کشور ما در رتبه دوم نشست. در سه دهه اخیر به‌طور اعم و در این سال‌ها به‌طور ویژه، نخلداران ما دچار مسائل و مشکلاتی ساختاری بوده‌اند که اکثراً خارج از اختیار آن‌ها و به حاکمیت و دولت‌ها مرتبط بوده است.

در وهله نخست، این که چرا ایران علیرغم افزایش سریع جمعیت در دهه‌های ۶۰ و ۷۰ و فرزندان نخلدارانی که وجود آن‌ها می‌توانست عامل و محرکی به‌منظور افزایش اراضی زیرکشت درخت خرما شده و با امنیت در اشتغال، ایران را همچنان در جایگاه اول تولید خرما قرار دهد، این گونه نشد و هر ساله هزاران تن از دسترنج نخلداران به ضایعات تبدیل گردید، جای پرشش دارد.

از آن جایی که درخت خرما در مناطق گرم و خاص رشد می‌کند، امکان پرورش غالب آن در ۵ استان وجود دارد که عبارتند از استان‌های هرمزگان، خوزستان، بوشهر، کرمان و سیستان و بلوچستان که از مناطق عمده تولید خرما می‌باشند و لذا اهم مشکلات تولید، فرآوری، بازاریابی و صادرات آن نیز در رابطه با این استان‌ها است.

از ۳ هزار نوع (واریته) خرما در جهان، در حدود ۴۰۰ گونه و به بیان دیگر ۶۰۰ گونه از آن در ایران کشت و پرورش داده می‌شود که از این تعداد در حدود ۳۰ گونه آن تولید غالب را دارند.

متوسط برداشت در سال‌های مختلف از ۹۰۰ هزار تن تا یک میلیون و ۲۰۰ هزار تن بوده که بعضاً از این مقدار نیز افزایش داشته که در سه بخش تازه‌خوری، صادرات و فرآوری به مصرف می‌رسیده است. بدیهی است که در روند برداشت، بخشی از آن به شکل ضایعات از بین می‌رود که پاره‌ای از منابع، آن را بین ۵ تا ۲۰ درصد می‌دانند که به هر حال رقم بالایی بوده و به نخلدارانی که محصول و دسترنج آن‌ها این گونه از بین می‌رود آسیب‌های جدی وارد می‌شود.

سطح زیرکشت خرما در کشور در حدود ۲۱۸ هزار هکتار است که در صورت ثابت بودن میزان تولید، متوسط برداشت از هر هکتار در حدود ۵/۵ تن خواهد بود که رقم چندان بالایی نیست. اما نکته مهم در این جا است که نخلداران در فروش همین مقدار اندک نیز با هزار و یک مشکل مختلف دست به گریبانند.

در حالی که برخی از نخلداران به‌صورت موروثی مالک بسیاری از نخلستان‌ها شده‌اند، گویی که تمامی مشکلات نیز به شکل موروثی به آن‌ها واگذار و هیچگاه از مقابل پای آن‌ها برداشته نخواهند شد.

خرما یکی از نشانه‌ها و سمبل شیرینی و حلاوت است، اما آن گاه که در پایان شتاب تولید آن چیزی جز تلخ کاهی برای نخلدار بر جانی‌ماند، خرما دیگر حلاوتی به همراه ندارد.

روزهای پخته شدن خرما (خرماپزان) به‌ویژه در مناطق جنوبی ایران فرارسیده و می‌رود تا صدها هزار تن انواع خرمای نخلداران بر غصه‌ها و نگرانی‌های آن‌ها از محصولی که پس از آن همه مشقت به دست آمده بیفزاید، چراکه هر ساله این دور باطل تکرار شده و این در باز هم بر همان پاشنه می‌چرخد. به گفته اکثریت کشاورزان، بدترین روزهای زندگی آنان فرارسیدن زمان برداشت محصول‌شان است.

کشورهای خاورمیانه و در رأس آن‌ها، ایران، مصر، عربستان و عراق، در زمره بزرگ‌ترین تولیدکنندگان و صادرکنندگان خرما و فرآورده‌های آن به سرتاسر دنیا هستند.

مشکلات باغداران خرما موروثی است!

خرمای تلخ

مشکلات حاکم بر تولید خرما

آنچه که شیرینی خرما را به دهان نخلداران به تلخی مبدل می‌کند مشکلاتی است که گویی هیچگاه قصد به سرانجام رسیدن نداشته و همه ساله دامنگیر این کشاورزان زحمتکش است. چنانچه پای سخن نخلداران و مسئولان ذیربط، از دولتی گرفته تا خصوصی بنشینیم، می‌توانیم به نتایج زیر دست پیدا کنیم:

۱- بدون شک اولین معضل بخش کشاورزی به‌طور اعم و نخلستان‌ها به‌طور اخص، مشکل آب است. اساساً درخت نخل بر مبنای صفات ژنتیکی، ویژه مناطق گرم می‌باشد. محدوده‌هایی از جغرافیا که اصولاً کم باران و دوره‌هایی با خشکسالی‌های چندین ساله روبرو است و مشکل کمبود آب علی‌رغم مقاوم بودن درخت خرما به کم آبی، همیشه گریبانگیر نخلداران است. سعی شده تا با اجرای سیستم‌های آبیاری نوین در بعضی از مناطق و البته به شکل محدود، در مصرف همان اندک آب صرفه‌جویی به عمل آمده و به شکل بهینه‌ای مصرف شود، اما نخلداران کم درآمد قادر به اخذ تسهیلات گران قیمت بانکی نبوده و در صورت دل به دریا زدن از انجام تعهدات مربوطه بر نمی‌آیند و مایوس‌تر از گذشته با یک بن بست مواجه می‌گردند.

۲- نبود زیرساخت‌های لازم به‌منظور ذخیره و نگهداری محصولات به دست آمده جهت تدریجی و منطبق با قواعد عرضه و تقاضا و درنهایت ایجاد تعادل در کسب درآمد و معیشت نخلداران، آن‌ها را با معضلاتی مواجه کرده است. خرما محصولی است که پس از رسیدن میوه باید برداشت شود و انواعی از آن که دارای میزان آب بیشتری می‌باشند، اجباراً باید در سردخانه ذخیره که در غیر اینصورت فاسد شده و از چرخه اقتصادی خارج می‌شوند.

استان بوشهر با ۳۴/۵ هزار هکتار و بیش از ۵/۵ میلیون اصله درخت خرما یکی از مراکز عمده تولید خرمای کشور و به‌ویژه انواع کیکاب و زاهدی است که توان صادراتی بالایی دارند و لزوماً با بیش از ۱۲۰ هزار تن خرما در سال و سال‌های پیش از آن، فقط بین ۱۵ تا ۲۰ درصد این مقدار صادر که می‌بایست در این مورد تصمیمات جدی و سازنده گرفته شود.

۳- اگرچه حضور دلالان و واسطه‌ها در تمام بخش‌های کشاورزی زالوار خون اندک کشاورزان را می‌مکد، اما در مقوله خرما این معضل حضور پررنگ‌تری دارد و همیشه محصول خرمای نخلداران با قیمت‌های اندک توسط آن‌ها خریداری و با نرخ‌های بالا به فروش می‌رسد که در واقع سود اصلی به جیب‌های این افراد ریخته می‌شود.

تداوم این چرخه باطل همیشه موجب ضرر و زیان و بر باد رفتن زحمات خرمداران می‌شود. البته نباید این نکته را فراموش کرد که موضع ضعیف نخلداران و نبود انسجام به‌منظور صیانت از منافع خود در میان آن‌ها یکی از عوامل اصلی در تخریب و فعال مایشاء کردن دلالان و واسطه‌ها در این عرصه است.

نکته دیگر ناتوانی نخلداران در ایجاد ارتباط با بازارهای هدف و یافتن مشتری است که این امکان می‌تواند توسط تعاونی‌های روستایی و یا تأسیس انجمن و یا موسسه حافظ منافع نخلداران توسط آن‌ها به وجود آید.

۴- یکی از نکات بسیار مهم که نه فقط در مقوله خرما، بلکه در سایر زیربخش‌های تولید محصولات کشاورزی جای آن همیشه خالی است، موضوع بسته‌بندی است که تمام زیربخش‌های کشاورزی از زراعی گرفته تا باغی و دامی را آزار می‌دهد و هنوز این معضل لاینحل، سالیانه صدها میلیارد تومان به کشاورزان ما از زعفران کار گرفته تا نخلدار و باغدار خسارت وارد کرده و سود اصلی به جیب دیگران می‌رود. بهترین انواع خرمای ایرانی به‌صورت فله به کشورهای حاشیه‌نشین خلیج فارس رفته و در آنجا با بسته‌بندی شیک و چشم‌نواز به چند برابر قیمت وارد بازارهای صادراتی می‌شود.

۵- اما نقش دولت در تلخ کامی نخلداران بسیار پررنگ و غیرقابل اغماض است، چراکه، آن گاه که ضرورت حضور دولت در سروسامان دادن و حمایت از نخلداران و محصولی که می‌تواند برای کشور ارزآوری بالایی ایجاد نماید، احساس می‌شود، به نظر می‌رسد که جای آن خالی و همه چیز به حال خود رها شده است.

در حالی که خرما یکی از پنج محصول مهم کشاورزی صادراتی است چرا دولت از مراحل کاشت و توسعه نخلستان‌ها تا داشت و برداشت محصول، بازاریابی، تأسیس سردخانه به‌منظور ذخیره‌سازی و عرضه به بازار در زمان مناسب، صنایع بسته‌بندی و صادرات، حمایت از شرکت‌های صادرکننده در بازارهای بین‌المللی، ایجاد تمهیدات لازم به‌منظور بازگرداندن درآمدهای حاصل از فروش در سایر کشورها، صدور گواهی‌های صادرات و مجوزهای مربوطه و بسیاری موارد دیگر، در صحنه حضور ندارد و چرا از تقویت نخلداران زحمتکش خودداری می‌شود؟

آگهی برای فروش

۸ هزار مترمربع دامداری، در ورامین (خواه)
دامداری با مجوز پروراری (دام سنگین)

دارای:

- ۲ بهار بند مسقف ۵۰۰ مترمربع
- بهار بند فضای آزاد ۱۰۰۰ مترمربع
- بیمارستان دامپزشکی
- ۲۶۰۰ مترمربع ساخت و ساز
- دو اتاق کارگری
- دفتر مدیریت
- ۶۰۰۰ مترمربع دیوارکشی شده
- ۱۰۰ مترمربع انباری
- همگی با مجوز ساخت

۰۹۱۲۱۹۹۵۸۹۷ دکنتر نوایی

دارای سند ۶ دانگ، جواز و پروانه بهره‌برداری
مجوز چاه آب، برق ۲۵ آمپر ۳ فاز، گاز شهری

GOLSAM GORGAN
 CHEMICALS Co.
 شرکت شیمیایی گل سم گرگان

علف کش دو منظوره، برای حفظ محصول گندم شما «آگرانیتیس»

«آگرانیتیس»

علف‌های هرز گندم از مهم‌ترین عوامل کاهش محصول محسوب می‌شوند و به‌خاطر تراکم بوته‌های گندم، امکان وجین مکانیکی محدود است و کشاورز را ناچار به استفاده از سموم علفکش می‌نماید. در این بین علف‌های هرز باریک‌برگ که اصطلاحاً به علف‌هایی گفته می‌شود که هم‌خانواده گندم هستند؛ از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند و کشاورز انتخاب زیادی برای کنترل آنها در اختیار ندارد. یکی از سمومی که می‌تواند علف‌های کشیده برگ گندم را کنترل نماید؛ مخلوطی از دو علفکش «مزوسولفورون» و «یدوسولفورون» است که در کنار کنترل باریک‌برگ‌ها، بسیاری از سایر علف‌های هرز را هم کنترل می‌نماید. این سم اولین بار با نام «آتلانتیس» توسط شرکت بایر آلمان در ایران معرفی شد. شرکت گل سم گرگان نیز، موفق شده است این سم را در ایران ثبت نماید و تولید داخلی آن را با نام «آگرانیتیس» به انجام برساند. فرمولاسیون «آگرانیتیس» از پیشرفته‌ترین فرمولاسیون‌های روز دنیا است که به‌صورت مخلوط معلق جامد در روغن بوده و به اختصار (او-دی OD) نامیده می‌شود. «آگرانیتیس» از گروه سولفونیل اوره‌ها است و در گیاهان حساس با جلوگیری از کارکرد آنزیم استولاکتیت سینتاز (ALS) مانع از تولید اسیدهای آمینه کلیدی شده و آنها را ظرف ۱ تا ۳ هفته از بین می‌برد.

مدیریت و زمان مصرف

«آگرانیتیس» علف‌های هرز باریک‌برگ مقاوم شده به علف‌کش‌های مختل‌کننده ACCase را، به خوبی کنترل می‌کند. «آگرانیتیس» دوام قابل توجهی در خاک دارد و پس از سمپاشی هم، رویش علف‌های هرز را محدود می‌سازد، البته این دوام را باید در انتخاب کشت بعدی نیز مورد ارزیابی قرار داد. بهترین زمان مصرف «آگرانیتیس» زمانی است که علف‌های هرز (یولاف) بین ۳ تا ۵ برگ دارند و لازم است در زمان مصرف، علف‌های هرز شاداب، سالم و در حالت رشد فعال طبیعی باشند. «آگرانیتیس» را می‌توان تا پیش از ظهور برگ‌پرچم در گندم نیز، مصرف کرد. لازم است «آگرانیتیس» را با سمپاش‌های پشت تراکتوری بوم‌دار و مجهز به نازل‌های بادبزی، مصرف نمایید و مقدار آب مصرفی بین ۱۰۰ تا حداکثر ۳۰۰ لیتر در هکتار باشد. «آگرانیتیس» را در تناوب با «اکسیال» یا «تاپیک» مصرف نمایید تا از پیدایش مقاومت پیشگیری کند. «آگرانیتیس»، قابل اختلاط با علف‌کش‌های هورمونی مانند «تو فور-دی» نیست؛ ولی می‌توان با «بروموکسی نیل» و یا «تری بنورون» مخلوط مصرف نمود. اختلاط «آگرانیتیس» با کودهای شیمیایی نیز توصیه نمی‌شود. □

raha
ANDISH KAVAN

واردکننده: رها اندیش کاوان

گرگان، بلوار جرجان، جرجان بیستم
تلفن: ۰۲۱ - ۸۵۵۹۶ ، ۰۲۱ - ۳۲۱۵۰۲۰۱ ، ۰۱۷ -
فکس: ۰۲۱ - ۲۲۶۱۴۱۹۰

www.rahaandish.net

raha
ANDISH KAVAN
رها اندیش کاوان

حشره کشی با ویژگی‌هایی بالاتر از انتظار «استینگر»

حشره کش «استینگر»

«استینگر» حشره کشی است با ماده مؤثر دینوتفوران از گروه نئونیکوتینوئیدها که از نسل جدید این گروه محسوب می‌شود.

فرمولاسیون «استینگر» گرانول قابل حل در آب است که مصرف آن را برای کشاورز تسهیل نموده و خطر گرد و غبار یا جذب از طریق پوست را هم بسیار کاهش خواهد داد. روش اثرگذاری آن همانند سایر نئونیک‌ها، بازداشت دریافت‌کننده‌های نیکوتینیک در سیستم اعصاب است.

هرچند که روش اثرگذاری دینوتفوران بسیار نزدیک به سموم مشابه مانند ایمیداکلوپرید یا استامی پرید است؛ ولی هنوز آن قدر متفاوت هست که حشرات مقاوم شده به سموم مذکور را به صورت قابل قبولی کنترل نماید، این تفاوت تأثیر سمیت آن را نیز برای پستانداران کمتر از سایر همگنان خود کرده است.

استینگر در میان حشره‌کش‌های گروه خود بیشترین حلالیت را در آب دارد که این بالاترین قدرت سیستمیک را به این حشره‌کش می‌بخشد و در عین حال کمترین سمیت را هم برای انسان دارد.

استینگر قادر است طیف وسیعی از حشرات را کنترل نماید از جمله سفیدبالک‌ها، زنجربک‌ها، شپشک‌های نباتی، پسیل پسته، رنجره پسته، پسیل گلابی، پسیل مرکبات، مینوزها، کک‌های نباتی، سن‌های زیان‌آور، پروانه‌های ریز، سوسک کلرادو و برخی از سرخرطومی‌ها و حتی سوسک‌های حمام.

مدیریت مصرف «استینگر»

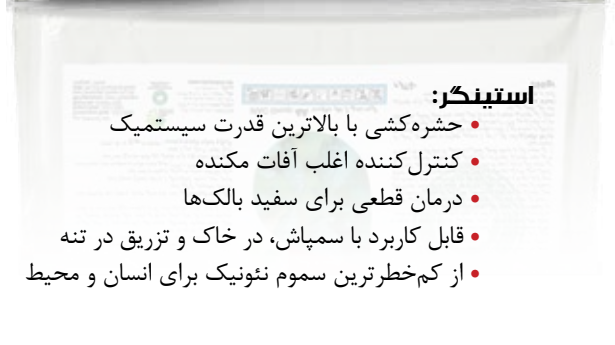
استینگر را می‌توان روی برگ گیاهان پاشید و یا داخل آب آبیاری ریخت تا به وسیله ریشه، جذب و با خاصیت سیستمیک فوق‌العاده‌ای که دارد حشرات را در سطح یا داخل بافت گیاهان کنترل نماید.

حلالیت بسیار خوب «استینگر» این امکان را می‌دهد که سم را با ابزار مناسب در داخل تنه درختان تزریق نمود و آفات مختلف به خصوص چوبخوارها و مینوزها را کنترل نمود.

مقدار مصرف «استینگر» بستگی به نوع آفت و چگونگی مصرف آن دارد؛ به طوری که برای سمپاشی روی برگ از ۵۰۰ تا ۱۰۰۰ گرم در هکتار، یا یک تا ۲ در هزار و برای داخل خاک از یک تا ۲ کیلوگرم در هکتار است.

اگر سمپاشی با «استینگر» در زمان گل‌دهی و یا مستقیم در تماس با زنبور عسل مصرف شود برای آن‌ها خطرناک خواهد بود.

دینوتفوران برای کنترل سفیدبالک‌ها در محصولات جالیزی با مقدار ۷۵۰ گرم در هکتار در ایران، به ثبت رسیده است.

استینگر:

- حشره کشی با بالاترین قدرت سیستمیک
- کنترل کننده اغلب آفات مکنده
- درمان قطعی برای سفید بالک‌ها
- قابل کاربرد با سمپاش، در خاک و تزریق در تنه
- از کم خطرترین سموم نئونیک برای انسان و محیط

وزارت جهاد کشاورزی، هر سال با توجه به برآورد کود اعلامی موسسه تحقیقات خاک و آب و امکانات و منابع مالی در اختیار، مقدار معینی کود برای کشت محصولات زراعی و باغی در نظر میگیرد. سهمیه استانی کودهای مختلف نیتروژنی، فسفات و پتاسیمی براساس ضرابی تعیین و به شرکت خدمات حمایتی اعلام می شود. این شرکت نیز مقدار مورد نیاز را از منابع داخلی یا خارجی تأمین و طبق سهمیه های مشخص در اختیار استان ها قرار می دهد.

نقشه حاصلخیزی خاک، نه در همه استان ها

این که در استان ها دقیقاً چه اتفاقی می افتد و آیا این کود به درستی و روش صحیح استفاده می شود یا نه مشخص نیست. استان ها براساس اطلاعات خاک، سطوح زیرکشت و تقویم زراعی توزیع کودها را باید ساماندهی و مدیریت کنند اما لزوماً در همه استان ها این اتفاق نمی افتد. مثلاً نقشه های حاصلخیزی خاک را در همه استان ها نداریم و آزمون خاک هم به مفهوم دقیق آن وجود ندارد تا بر اساس یک مبنای علمی صحیح این کودها مصرف شود.

حال در این شرایط تلاش بر این است که فضا به سمتی برود که توزیع و استفاده از کود بر مبنای نسخه نویسی دقیق باشد تا مصرف بهینه کود را شاهد باشیم.

نسخه نویسی در زراعت و باغبانی

بر همین اساس برگزاری دوره ها و کارگاه های آموزشی در وزارت جهاد کشاورزی کلید زده شد که در این کارگاه ها نسخه نویسی های مجرب آموزش داده شوند تا این نقیصه رفع گردد. برنامه نسخه نویسی کود در اجرای ماده ۲ قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی و نظام اجرایی آزمایشگاه های خاک شناسی و شرکت های خدمات مشاوره ای خاک شناسی و مدیریت خاک که اواخر سال ۹۷ توسط مهندس حجتی وزیر وقت جهاد کشاورزی ابلاغ شد، پیش بینی شده است.

خوشبختانه نظام نامه آموزش نسخه نویسی تهیه شده است. کارشناسی که در این دوره شرکت می کند باید همه موارد مرتبط با موضوع توصیه کودی شامل انواع کودها و علائم کمبود عناصر غذایی را بشناسد و بتواند نتایج آنالیز خاک را تحلیل و براساس آن به صورت رسمی و مسئولیت پذیر نسخه استفاده از انواع کود، میزان و زمان مصرف آنها را صادر نماید، دستمزد بگیرد و عواقب آن را نیز بپذیرد. همه اطلاعات و الزامات مورد نیاز توصیه بهینه کود در این کارگاه ها به صورت تئوری و عملی برای شرکت کنندگان توضیح داده می شود.

در مورد کودهای تولیدی در کشور هم طبق ماده ۱۰ قانون حفاظت خاک، مسئولیت ثبت، پایش و کنترل کیفی مواد کودی برعهده موسسه تحقیقات خاک و آب است که موسسه از سال ۹۳ این کار را انجام می داده است. در این راستا از مجموع ۱۰ تا ۱۱ هزار برند کودی، تاکنون بیش از ۱۰۰ برند را به علت تخلفاتی که داشته اند متوقف کرده ایم که عمدتاً مربوط به پایین بودن کیفیت کودهای تولیدی است و معمولاً با شرکت های متخلف بعد از ۲ بار اخطار، برخوردهای جدی صورت می گیرد. امسال نیز براساس تغییراتی که در قیمت کود به وجود آمده احتمال تقلب بالاتر است؛ چون کود در کشور بسیار گران و کمیاب شده است.

دکتر مشیری رییس بخش تحقیقات شیمی، حاصلخیزی خاک و تغذیه گیاه نیز در این رابطه به خبرنگار ما گفت: نسخه نویسی کود در یک فصل مشخص و در برنامه جامع حاصلخیزی خاک به عنوان پیشنهاد موسسه خاک و آب از سال ۱۳۹۳ مطرح شده بود. امسال دوره آموزشی نسخه نویسی کود با توجه به شرایط کرونا و محدودیت های ناشی از آن بصورت مجازی برگزار خواهد شد.

در حال حاضر تهیه فیلمها و کلیپ های مورد نیاز برای آموزش مجازی در دستور کار قرار دارد. طبق آئین نامه اجرایی، سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی برگزار کننده دوره بوده و موسسه تحقیقات خاک و آب در تدوین محتوای آموزشی با سازمان همکاری می نماید.

وی توضیح داد: این دوره ها به صورت مقدماتی و پیشرفته برگزار می شود که هر کارشناس با گذراندن این دوره ها، تمام آموزش های

لازم برای نسخه نویسی کود را فرا خواهد گرفت و در نهایت پروانه و مجوز نسخه نویسی توسط سازمان نظام مهندسی برای وی صادر می شود. □

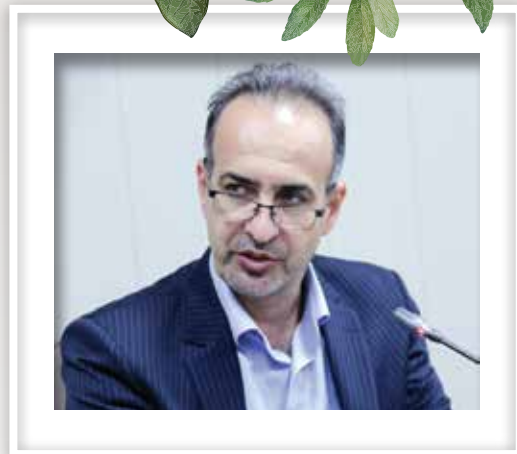
دکتر اسدی، رئیس موسسه تحقیقات خاک و آب، در گفت و گو با خبرنگار نشریه اعلام کرد در شرایط کنونی توزیع و مصرف کودهای شیمیایی در کشور مبنای علمی چندانی ندارد و اکثر کشاورزان بر اساس تجربه شخصی کودهای شیمیایی مصرف مینمایند که در این صورت خطاهای زیادی اتفاق می افتد. ممکن است یک نوع کود را کمتر و نوع دیگری را بیشتر از میزان مورد نیاز استفاده کند که در این صورت عدم تعادل عناصر غذایی در خاک و گیاه بروز کرده که علاوه بر از بین رفتن منابع ملی، به خود کشاورز هم زیان های اقتصادی وارد می شود.

نسخه نویسی کود:

تحقق مصرف بهینه کود

مصرف کود، طبق نسخه

وی توضیح داد: این دوره ها به صورت مقدماتی و پیشرفته برگزار می شود که هر کارشناس با گذراندن این دوره ها، تمام آموزش های لازم برای نسخه نویسی کود را فرا خواهد گرفت و در نهایت پروانه و مجوز نسخه نویسی توسط سازمان نظام مهندسی برای وی صادر می شود. □

مرکبات، صادرات، فرآوری

فصل پاییز از راه رسیده و رنگ انواع مرکبات از شمال کشور گرفته تا جنوب تغییر می‌کند و میوه‌هایی به بار می‌آید که به‌طور متوسط در حدود هشت ماه، اگر چه با قیمت‌های بسیار متفاوت، اما در اختیار مصرف‌کنندگان قرار می‌گیرد. میوه‌های خانواده مرکبات را به دلیل تنوع و پراکندگی در سرتاسر کشور و همچنین مقدار محصول و اراضی زیر کشت، می‌توان به‌طور تقریب در سرتاسر ایران یافت.

حضور مرکبات در سرزمین ایران سابقه‌ای چند هزار ساله دارد و آن گونه که تاریخ نشان می‌دهد، از سرزمین هند و چین به ایران آورده شده است.

سطح زیر کشت انواع مرکبات جهان در حدود ۸ میلیون و هشتصد هزار هکتار است که ۱۰ کشور، ۷۵ درصد از این مساحت را در اختیار دارند. جایگاه اول در اختیار چین با ۲۵ درصد از کل اراضی و پس از آن برزیل با ۱۵ درصد و آمریکا با ۸ درصد است، ایران نیز با ۲۹۰ هزار هکتار در مقام هفتم قرار دارد.

مازندران با در اختیار داشتن ۴۰ درصد از این اراضی در مقام اول کشور و پس از آن فارس، جنوب استان کرمان، هرمزگان، گیلان و خوزستان قرار دارند که به‌صورت متناوب سالیانه بین ۴/۵ تا ۴/۷ میلیون تن انواع مرکبات را تولید و به بازار مصرف، صنایع فرآوری و صادرات می‌فرستند.

۳۷ درصد ضایعات مرکبات

بیشترین میزان مصرف مرکبات به‌صورت تازه‌خوری است که سرانه تولید آن ۵۶ کیلوگرم و سرانه مصرف آن ۴۸ کیلوگرم است. سرانه مصرف مرکبات به تفکیک پرتقال ۲۱ کیلو، نارنگی ۵/۵ کیلوگرم و لیمو ۷/۷ کیلوگرم است. نکته حائز اهمیت در تولید مرکبات میزان بالای ضایعات در میوه پرتقال است که گاه تا ۳۷ درصد می‌رسد.

این ضایعات اغلب به‌صورت سرمازدگی در فصل پاییز به علت غافلگیر شدن باغداران توسط امواج سرما و یخبندان، نگهداری نامناسب در سردخانه‌ها، تلفات و ضایعات ناشی از آفات و بیماری‌ها، ریزش بر اثر باد طوفان و... است.

از اوایل دهه ۱۳۳۰ با وارد کردن نهال‌های اصلاح شده از اروپا و اجرای پیوند بر روی پایه‌های بومی ایران، انواعی از واریته‌های مرکبات در کشور تولید شد که نیازهای داخلی را به میوه‌های مرکبات تأمین می‌نماید.

رانت خرید میوه نوروژی

علاوه بر انواع محلی، در حوزه پرتقال، واریته‌های واشنگتن، تامسون ناوال، والنسیا، خونی و... تولید می‌شود. در تولید نارنگی، انواع محلی، آنشو، یافا، پیچ، یونس، تباخلو، کینو، مینولا، کینگ و... کاشت می‌شود. سایر مرکبات نظیر نارنج، لیموترش، لیموشیرین، گریپ فروت، بالنگ، بکرای و... بسته به منطقه جغرافیایی و سوابق تولید آن، توسط باغداران کشت شده و به بازار مصرف عرضه می‌شوند.

هر ساله در هنگام اوج برداشت مرکبات و به‌ویژه پرتقال، به‌منظور حفظ تعادل در عرضه و تقاضا، متضرر نشدن باغداران و عرضه تدریجی به بازار، مازاد محصول توسط شرکت‌های تعاونی یا دولت به‌منظور عرضه در ایام نوروژ خریداری و ذخیره می‌شود (که متأسفانه باغدار مرکبات عایدی چندانی از آن ندارد)، و همین امر امکان صادرات و نیز جلوگیری از نوسانات شدید در قیمت‌ها را باعث می‌شود.

صادرات مرکبات، کمتر از یک درصد

علی‌رغم آن که افزون بر ۴/۵ میلیون تن انواع مرکبات در کشور تولید می‌شود اما کمتر از یک درصد آن صادر می‌گردد. عبدالله مهاجر، رئیس اتاق بازرگانی مازندران به خبرنگار خبرگزاری ایسنا گفت: ما می‌توانیم تا ۵۰۰ هزار تن مرکبات مازاد را صادر نماییم، اما امکانات آن وجود ندارد. حال پرسش آن است که چرا حتی قادر به صادرات ۱۰ یا ۵ درصد از تولید نمی‌باشیم.

اسپانیا با داشتن ۵/۵ درصد از تولید مرکبات جهان، ۲۷ درصد از صادرات را در اختیار و بیش از ۵ میلیارد دلار از این طریق درآمد دارد، اما ایران با ۴/۷ میلیون تن مرکبات کمتر از یک درصد را صادر می‌کند. <<<

تا رسیدن به ساختار منسجم

توجه به چند نکته اساسی در ناتوانی به صادرات مرکبات و تبدیل شدن آن‌ها به ضایعات وجود دارد:

- وجود دلال‌ها و واسطه‌ها که میوه‌ها را با کمترین قیمت از باغداران خریداری و با بالاترین نرخ به دست مصرف‌کننده می‌دهند که در واقع تمام سود زحمات باغداران به جیب این افراد می‌رود، ضمن آن‌که با ایجاد نوسان و فرصت‌طلبی و کمبود مصنوعی، "بهره‌های چند برابری" را نصیب خود می‌کنند. نکته مهم در این جا، نبود یک ساختار منسجم و پیوسته که حافظ باغداران باشد، است. یک اتحادیه یا تعاونی قوی که با برنامه‌ریزی بتواند این کالا را به نفع تولیدکننده و مصرف‌کننده عرضه نماید ضرورت دارد.

- نبود سردخانه‌های مجهز که بتواند ضمن سورتینگ و درجه‌بندی محصول آن را مناسب درخواست مشتری عرضه نماید و با رعایت سلیقه بازارهای هدف، آن را ارائه دهد.
- ضعف شدید در بازاریابی، چراکه باغداران به دلیل نداشتن یک ساختار حامی منافع، اساساً اطلاعی از بازارهای هدف ندارند و لذا در صادرات نیز توفیق چندانی به دست نمی‌آورند. آن‌ها نمی‌دانند که هر بازاری چه نوع کالایی را می‌پسندد و لذا اکثراً در صورت صدور یک کالا به در بسته می‌خورند.

- مشکل مستمر و حل نشدنی دیگر، بسته‌بندی است. در حالی که در اکثر کشورهای جهان میوه به صورت دانه‌ای به فروش می‌رود، ما میوه‌هایمان را به صورت فله‌ای و بدون درجه‌بندی و سورتینگ صادر می‌کنیم که مشتری را با مشکل مواجه و در نتیجه رابطه خود را با ما قطع می‌کند.
- در سایر کشورها، خرید کیلوگرمی میوه چندان معنایی ندارد، اما تولیدکنندگان ما همانطور که همه چیز را «درهم» می‌فروشند، می‌خواهند میوه را نیز این گونه صادر کنند.

- در دنیای کنونی رساندن کالا به دست مشتری در کوتاه‌ترین زمان با بهترین کیفیت، حرف اول را می‌زند و حال آن‌که به‌ویژه تولیدکنندگان مواد غذایی و از جمله میوه و سبزی کشور، همچنان با این معضل مواجه‌اند و به همین دلیل از صدور مرکبات ناتوانند. تعداد اندک کامیون‌های سردخانه‌دار، مشکل هزینه‌های بالای حمل‌ونقل هوایی و باز هم بسته‌بندی نامناسب، موجب ضایع شدن و از بین رفتن دسترنج باغداران می‌شود.

- مشکل تحریم‌های سیستم بانکی و قطع مبادلات پولی و ارزی، خود سد دیگری در مقابل صادرات قرار داده و در واقع تولیدکننده و صادرکننده را خلع سلاح نموده است. قطع جوایز صادرات از سال ۱۳۹۰ نیز انگیزه صادرات را در صادرکنندگان از بین برده است.

فرآوری، حلقه مفقوده صنعت مرکبات

فرآوری مرکبات مازاد، روی دیگر سکه مشکلات صادرات است، چراکه اگر امکان صدور میوه وجود ندارد، حداقل می‌باید در داخل کشور، امکانات تبدیل به احسن نمودن، ایجاد ارزش‌افزوده، کسب حق‌الزحمه کشاورزان از سرمایه و فعالیت‌های انجام شده و حفظ سرمایه‌های ملی، ایجاد شود.

دستیابی به این موارد جز در حضور صنایع تبدیلی و تکمیلی امکان‌پذیر نیست، آنچه که کشور در این عرصه‌ها بسیار ضعیف است. این در حالی است که مسئولان و متولیان می‌توانستند با تشویق و ایجاد انگیزه در بخش خصوصی و آزار ندادن آن‌ها با قوانین و مصوبه‌های ضد و نقیض و بعضاً خلق‌الساعه و من درآوردی، راه را پیش روی علاقه‌مندان بگشایند.

امیدی به کارخانه‌های فرسوده نیست

دلور حیدرپور، رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان مازندران، در گفت‌وگو با خبرنگار ایرنا گفت: مازندران، افزون بر ۱۱۰ هزار هکتار باغ مرکبات دارد که به دلیل شرایط آب‌وهوایی مناسب، سالیانه در حدود ۲/۵ میلیون تن انواع مرکبات تولید می‌کند که ۷۰ درصد آن مناسب تازه‌خوری است و مابقی قابلیت آبیگری و استفاده در صنایع تبدیلی دارد، اما حلقه مفقوده در این جا صنایع تبدیلی برای فرآوری مازاد محصول به صورت چیپس، پودر و خوراک دام است.

وی با اشاره به این‌که پوست انواع مرکبات قابلیت فرآوری برای خوراک دام دارد گفت: تمام ۳۰ کارخانه صنایع تبدیلی در استان فرسوده بود و منحصراً توانایی تولید کنسانتره در یک اندازه از میوه پرتقال را دارند.

سالانه در حدود ۱۲۰ هزار تن از محصول مرکبات قابلیت فرآوری دارد که عملاً نصف این مقدار به کار برده می‌شود. آن‌چه پس از فرآوری و آبیگری به جا می‌ماند ضایعاتی مانند پکتین، لیاف خوراکی، روغن هسته، اسانس، اسیدسیتریک و ترکیباتی برای صنعت داروسازی است.

محصولات جانبی پس از فرآوری پرتقال بسیار پر ارزش بوده که در صورت موجود بودن صنایع مرتبط می‌توانند سودآور باشند. از یک تن پوست پرتقال به‌طور متوسط ۵/۵ کیلوگرم روغن استخراج می‌شود که در زمره روغن‌های معطر بوده و به‌صورت طعم‌دهنده در صنایع غذایی و دارویی استفاده می‌شود. روغن هسته مرکبات نیز به‌عنوان منبعی از اسیدهای چرب قابلیت استفاده دارد. □

ماهنامه دام و کشت و صنعت

تلاش و اهمیت اقتصادی شما را تأثیرگذار معرفی می‌کند

۰۲۱-۸۸۸۳۳۷۸۲-۵

عضو رسمی
فدراسیون جهانی خبرنگاران کشاورزی

ماهنامه دام و کشت و صنعت ۲۴۴
مهر ۱۳۹۹

آریاشیمی

تولیدکننده سموم و کودهای کشاورزی

کود فروت ست **High Effect**
های افکت

✓ افزایش باروری مرکبات در سال آینده
✓ افزایش مقاومت گیاه در برابر تنش های محیطی

☎ ۰۲۱ ۴۵۸۸۲

www.ariashimi.ir

دفتر مرکزی: تهران، پونک

شرکت جهاد نصر کرمان

شرکت جهاد نصر کرمان بر پایه بیش از ربع قرن فعالیت و برخورداری از پشتوانه گسترده مدیران، متخصصان و کارکنان مجرب و بهره‌گیری از تجهیزات و ماشین‌آلات تخصصی مدرن و بروز خود توانسته است با مدیریت طراحی و اجرای پروژه‌های بزرگ ملی در بازسازی و توسعه زیر ساخت‌های کشور نقش ایفا کند. در حال حاضر این شرکت با بیش از ۸۵۰۰ نفر نیروی انسانی متخصص، با تجربه و ماهر و بیش از ۲۰۸۶ دستگاه ماشین‌آلات تخصصی سنگین، سبک و ثابت ایستگاهی توانسته است در زمینه‌های گردشگری، حمل‌ونقل، بیمه، سرمایه‌گذاری، بازرگانی و همچنین بیش از ۵۳۰ پروژه بزرگ عمرانی در زمینه‌های (خطوط انتقال نفت و گاز - آب و خاک کشاورزی - گیاهان دارویی - تسطیح اراضی کشاورزی - سد سازی - اسکله کانال‌های آبیاری و زه‌کشی - مالچ پاشی - آبرزی پروری (پرورش ماهی در قفس و میگو) آب شیرین کن - راه و ترابری - پل سازی - ساخت تونل - کاوش‌های زمینی - فولاد ابنیه و ساختمان - نیرو، تاسیسات و تجهیزات) با موفقیت به پایان برساند. لازم به ذکر است که شمار زیادی از پروژه‌ها اجرا شده و یا در دست اجرای این شرکت بصورت EPC و EPCF می‌باشند.

رتبه و صلاحیت :

رتبه ۱ پروژه‌های نفت و گاز
رتبه ۱ پروژه‌های راه و ترابری
رتبه ۱ پروژه‌های آب و خاک
رتبه ۱ پروژه‌های کاوش‌های زمینی
رتبه ۱ انبوه‌سازی ساختمان

گواهینامه‌های ایزو :

ISO 10004 : 2018
ISO 9001:2015
ISO 14001:2015
ISO 10002:2018
ISO/TS 29001:2010
ISO 21500:2012
OHSAS 18001:2007
HSE-MS

هدینگ جهاد نصر کرمان

کرمان - بلوار شهید صدوقی، جنب پل راه آهن، ابتدای جاده باقرآباد

تلفن: ۸-۳۲۶۱۰۹۵۷-۳۴، شماره: ۳۲۶۱۰۰۰۲-۳۴، کد پستی: ۷۶۱۷۱۶۳۱۰۶

دفتر تهران: خیابان فاطمی غربی، خیابان اعتمادزاده، خیابان گرد آفرید، نبش کوچه نوشاد، پلاک ۲

تلفن: ۱۴۱۱۹۵۹۱۵۱-۲۱، کدپستی: ۸۸۰۱۱۹۶۶

www.j-nasrkerman.org - Email: jahadnasrkerman@yahoo.com

تولید و فرآوری و بسته بندی گیاهان دارویی بهار هونی

پرورش ماهی در قفس قشم

سد تاخیری تنبک TS۲D۴ عسلویه

خلاصه فعالیت های آب، خاک و کشاورزی هلدینگ جهاد نصر کرمان:

- احداث شبکه آبیاری و زهکشی دشت نرماشیر بم
- احداث شبکه آبیاری و زهکشی ساحل چپ دشت رودبار
- طرح و ساخت انتقال و توزیع آب به اراضی دشت سیستان محدوده هامون (EPC)
- طرح و ساخت شبکه فرعی آبیاری و زهکشی ۴۲۰۰ هکتار اراضی ابوحمیظه (EPC)
- طراحی و اجرای شبکه فرعی آبیاری و زهکشی دشت رامهرمز (EPC)
- آب رسانی به شهر تفرش و روستاهای تابعه ۱۲۰ کیلومتر (PCF)
- احداث تلمبه خانه آبگیر اصلی، خط و کانال انتقال آب گوریه و غلامعلی خوزستان
- احداث خط انتقال آب شرب از سد طالقان به قزوین به طول ۱۲۰ کیلومتر (mm۱۸۰۰)
- تسطیح اراضی سنتی کشاورزی در شهرستانهای زابل، زهک، هیرمند، هامون و نیمروز
- پروژه سازه حفاظتی مرز اراضی ۲۴۰۰ هکتاری مجتمع بندری شهید رجایی
- ایستگاه پمپاژ دشت آزادگان جهت آبرسانی به عرصه ریزگردها
- تولید و فرآوری و بسته بندی گیاهان دارویی بهار هونی
- پروژه آب رسانی به روستاهای (گهنوج، رودبار، قلعه گنج)
- احداث مجتمع پرورش میگو کولقان بندر عباس
- پروژه احداث سایت پرورش میگوی سایه خوش
- پروژه احداث سایت پرورش ماهی در قفس قشم
- خط انتقال آب شرب از سد کلان به شهر پردیس
- احداث سد شهر جای ارومیه (مشارکت نصر)
- احداث سد تاخیری تنبک TS۲D۴ عسلویه
- پروژه احداث سایت پرورش میگوی جاسک
- احداث سد شیله سیستان و بلوچستان
- احداث مجتمع آب شیرین کن سیریک
- اطفاء حریق اسکله جاسک - تیاب
- احداث سد سپیداران رفسنجان
- اسکله بندر صیادی گوهرسنگ
- پروژه آب خانداری بم
- پرورش دام ۵۰۰۰ راس گاو و گوسفند

شبکه آبیاری و زهکشی دشت نرماشیر بم

تسطیح اراضی سنتی کشاورزی در شهرستانهای زابل، زهک، هیرمند، هامون، نیمروز

ایستگاه پمپاژ دشت آزادگان جهت آبرسانی به عرصه ریزگردها

پیشینه تاریخی

مصرف یولاف سوابق کمتری نسبت به جو و گندم و تقریباً تاریخی سه هزار ساله دارد. خاستگاه آن از چین تا غرب آسیا و مناطقی از اروپا است، اما در حال حاضر در آمریکا، اروپا و روسیه، به‌ویژه به‌منظور تأمین غذای دام‌ها و استفاده از دانه‌های آن کشت می‌شود، این گیاه در ابتدا به‌صورت علف هرز در مزارع گندم و جو، دیده شده که بعداً به‌صورت کشت و به شکل یک محصول جداگانه درآمد است.

یولاف به دلیل سرعت رشد بیشتر نسبت به گندم و جو برای تغلیف دام‌ها و به‌ویژه اسب‌ها کشت می‌شود که در بسیاری از موارد، مورد چرای مستقیم نیز قرار می‌گیرد.

محمد تقواشعار

خصوصیات گیاه شناسی

کشت یولاف شبیه سایر غلات به‌صورت پاییزه (درمناطق گرم) و به شکل بهاره (در مناطق سرد)، انجام می‌گیرد. نسبت به سرمای زیاد حساس بوده و به همین علت در مناطق سرد در بهار کاشته می‌شود. از آنجایی که این گیاه نسبت به شرایط اراضی با کیفیت پایین مقاومت بیشتری از خود نشان می‌دهد، به جای گندم در این گونه اراضی قابلیت کشت دارد. این گیاه نسبت به خوابیدگی (ورس) بسیار حساس است بنابراین در استفاده از کودهای ازته برای مزارع یولاف باید دقت بیشتری به کار برد.

بذرهای یولاف به سرعت می‌ریزند که می‌تواند یکی از ویژگی‌های ژنتیکی آن باشد. بنابراین باید در زمانی که هنوز بذرها اندکی رطوبت دارند (۱۴/۵ درصد) برداشت شوند.

ضرورت توسعه کشت یولاف

با در نظر گرفتن شرایط اقلیمی، مشکل کمبود آب، معضلات ناشی از تحریم در واردات غذای دام و ضرورت تأمین مواد غذایی برای مردم، توسعه کشت گیاهانی نظیر سورگوم و یولاف در مناطق مستعد پرورش دام امری الزامی به نظر می‌رسد، اما این که چرا در مرحله اول مسئولان در وزارت جهاد کشاورزی و پس از آن کشاورزانی که به شدت به غذای دام نیاز دارند نسبت به کشت علوفه بی‌تفاوتند، موضوعی پرسش برانگیز است.

پرسش‌هایی که در این رابطه مطرح می‌شوند، می‌توانند:

- با توجه به توجیه اقتصادی یولاف چرا کشاورزان به‌ویژه در مناطق مناسب کشت یولاف به این کار مبادرت نمی‌کنند. مگر نه آن‌که اکثر کشاورزان ما به پرورش دام اعم از صنعتی یا سنتی اشتغال دارند و یکی از مشکلات آن‌ها تهیه علوفه و ذخیره آن برای ایامی مانند ماه‌های سرد سال است، این در حالی است که این گیاه قابلیت بسته‌بندی و نگهداری درازمدت دارد.

- پرسش دوم آن‌که چرا دولت از کشت این گیاه حمایت نمی‌کند و علیرغم اشراف بر معضل کمبود علوفه، گامی در این راه بر نمی‌دارد. چرا آن را در ردیف نیازهای ضروری دامداران قرار نداده و با اقدامات ترویجی و ارائه تسهیلات، اندکی از وابستگی به غذایی دامی به خارج را کاهش نمی‌دهد؟

- در حالی که دامداری‌ها، اعم از گاوداران و یا گوسفندداران، برترین و برجسته‌ترین نیازشان تأمین علوفه است آیا بازار عرضه و تقاضای این گیاه دچار مشکل است؟ و آیا فردی اقدام به کشت یولاف نموده و محصول آن‌ها فروش نرفته است؟

کشت یولاف را باید هم دولت (وزارت جهاد کشاورزی) و هم کشاورزان و دامداران جدی گرفته و آن را در دستور کار خود قرار دهند، چراکه علاوه بر فواید علوفه‌ای آن، ده‌ها فایده دیگر از بذر آن می‌تواند نصیب جامعه شود. □

جودوسر (یولاف)

فرصت‌سوزی کشت گیاهان علوفه‌ای

بدون استفاده از سموم پرخطر شیمیایی آفات و بیماری های گیاهان خود را کنترل کنید

شرکت کیمیا سبزاور تولید کننده پیشرو آفت کش ها و نهاده های غیرشیمیایی

با منشاء طبیعی و سازگار با محیط زیست

EU Organic Certifier

Member of IFOAM

Iran Organic Association

Biosun Certifier

پالیزین : حشره کش و کنه کش حاوی روغن نارگیل و عصاره های گیاهی

تند اکسیر : آفت کش روغنی حاوی عصاره غلیظ فلفل و گیاهان دارویی

فریکول: طعمه حلزون حاوی فسفات آهن

کوپرکس: مایع دورکننده حلزون از گیاهان

سپیدان : کانولین فرآوری شده

کالیبان: قارچ کش جهت کنترل سفیدک سطحی

کیمیا: صابون مکمل مواد محلول پاشی

کیتو پلاس: بهبود دهنده رشد گیاهان با منشاء طبیعی

بنزالین ۲۰: ضد عفونی کننده عمومی سالن ها و تجهیزات

و چندین فرآورده مفید دیگر.

کارخانه: شهرک صنعتی امیریه فیروزکوه. تلفن دفتر تهران: ۲۲۸۵۶۶۲۸ و ۲۲۸۵۶۴۷۹

دورنگار: ۲۲۸۶۵۴۷۳

www.kimiasabzavar.com

<https://telegram.me/KimiasabzavarOrganic>

کیمیا سبزاور، نوآوری و کیفیت در خدمت محیط زیست

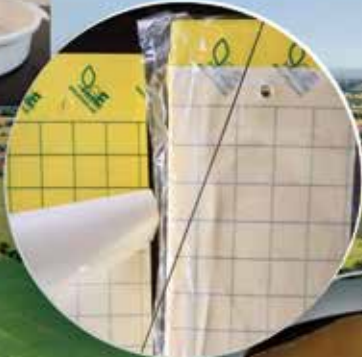

شرکت کیمیا سبزاور

تولید کننده آفت کش های سازگار با محیط زیست و ارگانیک

شرکت نهاده پاک کشاورزی آبادیس (npka)

اندیشه ما، حذف مواد شیمیایی و تولید محصولات سالم است

سگار مینوز گوجه فرنگی (تونا)

دفتر مرکزی:

تهران، خیابان آزادی،

ابتدای خیابان آذربایجان،

پلاک ۱۰۷۳، واحد ۲

۰۲۱-۶۶۳۷۷۴۹۲

موبایل: ۰۹۱۲۰۷۹۳۴۵۸

دفتر زاهدان:

تقاطع خیابان امام و شرعیتی

مجتمع ستاره بلوچستان

طبقه پنجم اداری، واحد ۱۰۶

مدیریت: ۰۹۹۲۳۱۰۰۰۳۸

با کادر مجرب و متخصص

برای تولید محصولات سالم، پارنیکر کشاورزان عزیز در موارد زیر است:

- ۱- تولید انواع کودهای ارگانیک
- ۲- عرضه انواع آفت کش های بیولوژیک و ارگانیک
- ۳- عرضه انواع لوازم کنترل غیرشیمیایی آفات و بیماری های گیاهی
- ۴- ارائه روش های مکانیکی برای کنترل آفات و بیماری های گیاهی
- ۵- ارائه طرح های سرمایه گذاری در تمام رشته های کشاورزی
- ۶- ارائه مشاوره در همه مراحل تولید محصولات سالم کشاورزی (بدون استفاده از سموم شیمیایی و کودهای پالایشگاهی)
- ۷- ارائه مشاوره و نظارت بر اجرای پروژه های کشاورزی

نقش پتاسیم در گیاهان

پتاس یکی از عناصر ماکرو(اصلی)، نظیر ازت و فسفر برای رشد گیاهان است. این عنصر به نوعی، متعادل‌کننده گیاه در مقابل عوامل خارجی و آسیب‌رسان به رشد گیاهان است. در مقابل خشکی و آب زیاد، تغییرات دمایی بالا و پایین، مقاومت در مواجهه با آفات، عوامل بیماری‌زا و نماتدها، به گیاه کمک می‌نماید.

در واقع پتاسیم عنصری برای حفظ کیفیت گیاه است. در اندازه، رنگ، شکل میوه و قدرت جوانه‌زنی و نامیه بذر و افزایش برداشت محصول موثر است. اما چگونه؟

پتاسیم در کنش‌ها و واکنش‌های زیر دخالت مستقیم دارد:

- با فعال کردن رشد ریشه و گسترش دادن آن، تحمل گیاه را در مقابل خشکی و کم آبی افزایش می‌دهد. در نتیجه توان گیاه نسبت به حالت پلاسیدگی بالا می‌رود.
- در فرآیند فتوسنتز و تولید و ذخیره مواد غذایی نقش دارد و می‌تواند دانه‌هایی با نشاسته و قند بیشتر در گیاه تولید نماید.
- در فعال‌سازی آنزیم‌ها نقشی اساسی دارد و ده‌ها آنزیم را فعال می‌سازد.
- از گسترش بیماری‌های گیاهی تا میزان ممکن جلوگیری و گیاه را در مقابل آن‌ها مقاوم می‌کند.

چگونگی جذب پتاس

اساساً خاک‌های رُسی توان جذب و حفظ پتاس بیشتری دارند، بنابراین در مناطقی که خاک‌ها بیشتر رسی هستند، تثبیت پتاس نیز بیشتر مشاهده می‌شود.

کودهای دارای عنصر پتاس به شکل ترکیبات نیترات پتاسیم (KNO_3)، کلرید پتاسیم (KCl)، سولفات پتاسیم (K_2SO_4) و سولفات پتاسیم و منیزیم ($K_2SO_4 \cdot 2MgSO_4$) می‌باشند که بسته به موارد مورد نیاز می‌توان از یکی از آن‌ها استفاده کرد.

مقدار کود مصرفی نیز برحسب گیاه متفاوت است، چنان‌که به‌عنوان مثال برای گندم (بسته به نوع زمین) تا ۱۸۰ کیلوگرم و ذرت تا ۳۰۰ کیلوگرم است.

این مقدار کود معمولاً در هنگام آماده‌سازی زمین و کشت محصول به خاک افزوده می‌شود تا به‌تدریج در اختیار گیاه قرار داده شود. از آنجایی که کشت گیاهان و برداشت آن‌ها با اهداف متفاوتی صورت می‌گیرد، تخلیه خاک از پتاس نیز مختلف است. چنان‌که یونجه با ذرت دانه‌ای و ذرت دانه‌ای با ذرت‌علوفه‌ای مقادیر متفاوتی از پتاس خاک را برداشت می‌کنند، بنابراین ضرورت دارد با توجه به نوع کشت از عنصر پتاس به خاک اضافه گردد.

پتاس به‌کندی در خاک از آن جدا شده و در اختیار گیاه قرار می‌گیرد، چراکه روی کلونیدهای رُس قرار گرفته و به سختی از آن جدا می‌شود، بنابراین مقدار پتاسی که در اختیار گیاه قرار می‌گیرد به مقدار رس خاک بستگی دارد.

در افزودن پتاس به خاک باید دقت داشت که این عنصر با فاصله کافی از بذرها قرار داده شود، چراکه امکان دارد بر جوانه زدن بذرها اثر بگذارد. کود پتاس باید در اندازه توصیه شده مورد استفاده قرار گیرد زیرا می‌تواند بر سایر عناصر خاک (نظیر منیزیم) تأثیر منفی بگذارد.

این کود را می‌توان همراه با فسفر و قبل از کاشت محصول به خاک داد تا در زمان رشد گیاه در اختیار آن قرار گیرد. □

زمان آماده‌سازی اراضی برای کشت‌های پاییزی از راه رسیده و کشاورزان باید برای برداشت محصول هرچه بیشتر به تقویت اراضی زراعی خود بپردازند. از جنوب تا شمال و از مشرق تا مغرب بستگی به انواع کشت‌هایی که انجام می‌گیرد، باید مواد غذایی لازم از ماکروالمنت‌ها گرفته تا میکروالمنت‌ها به خاک‌ها افزوده شوند.

بر این اساس برای معیاربندی مواد و یا در واقع کودهایی که به زمین اضافه می‌شوند، باید به کشت قبلی و مقدار محصولی که برداشت شده و نوع آن توجه کرد، چرا که هر گیاهی بنا بر محصولی که تولید می‌نماید، باید متناسب با آن از کودهای اوره، پتاس و یا فسفر دوباره به زمین داده شود تا تعادل مقدار مواد غذایی و عناصر مورد نیاز تأمین گردد.

خاک‌های ایران بسته به مناطق جغرافیایی، از عناصر پتاسیم و فسفر ضعیف می‌باشند و بنابراین ضرورت دارد که به‌منظور تأمین کمبود این عناصر در خاک، مقادیری از آن‌ها براساس نوع محصول به خاک اضافه شود.

تأثیر پتاس بر رشد گیاهان

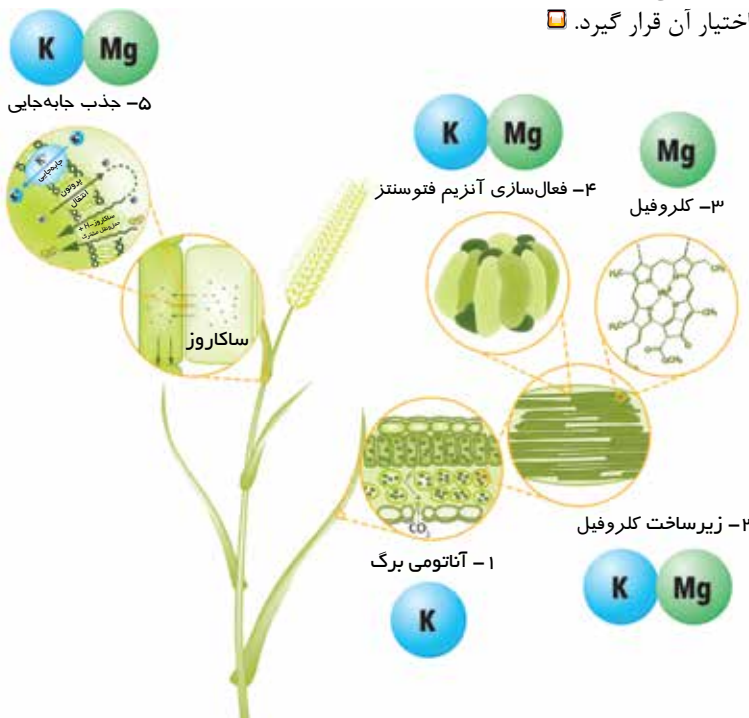

رشد رویشی صحرا (Adenium obesum) در عملکرد NH_4^- / NO_3^- نسبت در محلول مغذی، پس از ۱۸۰ روز. C: کنترل) بدون استفاده از محلول‌های مغذی

در سال‌های اخیر شدت و تراکم کشت‌ها به‌منظور برداشت هرچه بیشتر محصول افزایش یافته و در نواحی که امکان کشت در دو یا سه نوبت در سال وجود دارد به‌صورت پیوسته، اقدام به کشت می‌شود که نتیجه این تداوم و توالی، تخلیه هرچه بیشتر عناصر از خاک و اثرگذاری این اقدام روی کشت‌های بعدی است و خواص کیفی و درنهایت اقتصادی و درآمدی کشاورزان را دچار چالش می‌نماید.

شاید ساده‌ترین روش برای تعیین میزان نیاز خاک به پتاسیم، نمونه‌برداری و ارسال آن به آزمایشگاه‌های خاک‌شناسی باشد تا کشاورز با آگاهی بیشتر به تأمین این عنصر برای کشت خود بپردازد. حاصل چنین آزمایشی مشخص کردن رابطه بین مقدار پتاسیم قابل جذب خاک با میزان کود پتاسی است که باید به زمین اضافه کرد.

خاک دارای رُس کافی می‌تواند پتاسیم بیشتری روی ذرات خود حفظ نمایند تا به‌تدریج توسط گیاه جذب شود.

این "شیر" است یا آن "شیر" است؟!

یک کیلو گرم آهن

سنگین تر است

یا یک کیلو گرم پنجه؟!

در کشورهای اسکانندیناوی، هلند و... یک تن شیر، ۷۰ کیلو کره و پنیر (ماده خشک) می‌دهد، اما در شرایط مشابه از همان یک تن شیر در ایران ۵۵ کیلو کره و پنیر به دست می‌آید و نتیجه آن می‌شود که تولید، توزیع و فروش آب به نام شیر و واردات ده‌ها هزار تن کره و خروج ارز کشور صورت می‌گیرد.

برای مدیران و مسئولان کشور «عادت وظیفه شده‌ای» لقلقه زبان شده که خود را موظف می‌دانند همواره آمار کمیّت عملکرد تولید و صادرات را مطرح و لاجرم همانند رشد نرخ ارز هر سال بر صعود آن بیافزایند.

در همین راستا وزارت کشاورزی، وزارت جهاد سازندگی و وزارت جهاد کشاورزی فعلی چند دهه است پله‌های نردبانی را می‌شمارند که باید همواره، تولید از آن‌ها بالا برود و جالب است این آمار حتی در سال‌های خشکسالی، طغیان سیل و آفات، کمبود نهاده‌ها و... همواره در حال افزایش بوده است.

به نظر می‌رسد جداولی طراحی شده در روستا-دهستان، بخش، شهر، استان و مرکز آمار وزارت وجود دارد که تقریباً همه فصل‌ها و تعریف‌های آن ثابت است به غیر از محل درج سال و میزان تولید که هر ساله باید افزایش یابد.

البته این سرطان آماری، مختص وزارت جهاد کشاورزی نیست و وزارت صمت هم خوشحال است که سالانه ۸۰۰ هزار دستگاه خودرو تولید می‌کند که آمار خودرو بالا باشد اما کسی از وزارت صمت نمی‌پرسد خودرو تولید داخل آیا واقعاً، کیفیت خودرو را دارد یا فقط یک ۴ چرخ است. از وزارت جهاد کشاورزی نیز نهادی یا سازمانی سوال نمی‌کند چنانچه ۱۳۴ میلیون تن محصول کشاورزی قابل مصرف انسان در کشور تولید می‌شود مفهومش این است که سرانه مصرف خوراک هر ایرانی (اعم از مصرف کودک یک ماهه تا فرد مسن) روزانه ۴ کیلو و ۳۰۰ گرم محصولات کشاورزی که (این عدد واقعی به نظر نمی‌رسد) البته رقم صادرات آنقدر در این مبحث قابل توجه نیست که از آمار تولید کسر شود زیرا حدود ۱۰ میلیون تن واردات نهاده‌های دامی، کره و... داریم.

در مبحث پروتئین‌های دامی با یک بررسی ساده مشخص می‌شود، در ایران با نژاد مشخص هلشتاین پرشیر و هزینه‌های ثابت و در مواردی بیشتر، در متراژ و مکان مشخص، ۲۰ تا ۳۰ درصد کمتر ماده خشک دریافت می‌کند و الباقی آن آب است. در همین حال هلند یا نیوزلند با همان نژاد مشخص هلشتاین اما پرچربی و پروتئین و هزینه‌های ثابت و بلکه کمتر، هر ساله ۲۰ تا ۳۰ درصد ماده خشک (کره و پنیر) بیشتر برداشت می‌کند.

در این تحلیل در می‌یابیم که دو کشور شیر تولید کرده‌اند اما این کجا و آن کجا! البته در کشور از ما بهتران، فقط ارزش محصول نهایی قابل محاسبه، مانور، قضاوت و... می‌باشد، اما در ایران، هم علوفه، هم نهاده، هم گوشت و پوست و شیر گاو، هم کره و ماست و... با هم جمع زده می‌شود تا نشان دهیم شاهکار کرده‌ایم.

در مبحث سایر عناوین، تولید گندم نیز با حدود ۲ میلیون هکتار سطح زیرکشت گندم آبی، نزدیک به ۸ میلیون و ۴۰۰ هزار تن با ۹ تا ۱۲ درصد پروتئین برداشت می‌کنیم، اما کانادا یا آلمان فقط با ۵۰۰ هزار هکتار زیرکشت گندم (یک چهارم ایران) نزدیک به ۵ تا ۶ میلیون تن گندم با ۱۵ تا ۱۶ درصد پروتئین برداشت می‌کند، یعنی در ایران ۴ برابر یک کشور اروپایی هزینه می‌کنیم تا به ارزش غذایی واحد و برابر با آن برسیم.

تبدیل کذب آمار به صدق آمار

پیشنهاد می‌شود مرکز پژوهش‌های وزارتخانه با ابلاغ وزیر و ایجاد یک کارگروه که اعضاء آن را معاونین (زراعت، باغبانی، دام و طیور، شیلات و آبیان، اداره کل آمار وزارتخانه، اقتصاد و برنامه‌ریزی، بازرگانی) و تنی چند از کارشناسان با تجربه و فارغ از «دفاع بخشی» فرصتی را فراهم کند تا بر روی ارزش محصولات تولیدی، ارزش غذایی و بازرگانی و... کار کنند و مدیران مراکز خدمات، شهر، شهرستان و استان تشویق شوند تا فقط به رقم افزایش کمی تولید یا خدای نکرده آمارسازی، بدون توجه به کیفیت و مواد خشک به‌عنوان شاخص یا امتیاز نگاه نکنند. □

مهدی رجول دزفولی

در ماه‌های اخیر، بسیار شاهد صحنه‌هایی بوده‌ایم که ناشی از "بی‌تدبیری مسری" در ارکان برنامه‌ریزی، تصمیم‌گیری و سطوح اجرایی بوده‌ایم و شوربختانه با این موارد به گونه‌ای برخورد گردیده که گویی اساساً به منزله مشکل تلقی نشده و در زمره امور محتوم می‌باشند. اما چرا؟

۱- تأمین مواد غذایی برای میلیون‌ها مرغ تخمگذار، گوشتی، گاوها و گوسفندها و دام‌های شیری بین ۷۰ تا ۹۰ درصد به خارج از کشور وابسته است و لذا هر گونه شوک و ضربه به واردات، عرصه صنایع تولید غذاهای پروتئینی دامی را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

۲- به پیوست تأمین نهاده‌های غذایی دامی از خارج و الزام و اجبار به تأمین ارز آن‌ها در این شرایط تنگناهای تحریمی، دولت مستقر اقدام به تدوین راهبردها و دستورالعمل‌هایی کرده است تا به اصطلاح بتواند با «تدبیر» اوضاع را کنترل نماید، در حالی که خود به عاملی در جهت ایجاد بی‌ثباتی و هرج و مرج در این عرصه مبدل شده و مشخص نبودن یک متولی واحد به‌منظور تصمیم‌گیری و سر و سامان دادن به بازار نهاده‌ها، موجب هرج و مرج در این عرصه شده است. بانک مرکزی، وزارتخانه‌های کشاورزی و صمت هر یک ساز خود را می‌زند.

نهاده‌های خریداری شده با نرخ دلار ۴۲۰۰ تومان، به گفته یکی از مسئولان اتحادیه سراسری مرغداران گوشتی، اساساً وارد سیستم توزیع وزارت جهاد کشاورزی نمی‌شوند و سر از بازار سیاه در می‌آورند.

مدیرعامل شرکت پشتیبانی امور دام وعده‌هایی سرخرمنی برای ماه‌های آینده می‌دهد، در حالی که مرغ‌ها و دام‌ها، امروز به غذا نیاز دارند و از چنین وعده‌هایی سر در نمی‌آورند.

۳- گویی که امورات کشور بدون دلال و واسطه در تمام زمینه‌ها نمی‌گذرد و برای آن که یک مشت دان مرغی به یک مرغ برسد باید از چند دست بگذرد و اگر در پایان راه چیزی از آن باقی ماند، نصیب مرغ گرسنه بشود.

در حالی که ارگان‌های نظارتی پشه را در هوا نعل می‌کنند چگونه در زمینه مشکلی که گریبانگیر تمام احاد جامعه است و تولیدکنندگان را به استیصال کشانده، بی‌تفاوتند و علیرغم مشاهده عینی مشکلات تولیدکنندگان از کنار آن‌ها به سادگی عبور می‌کنند.

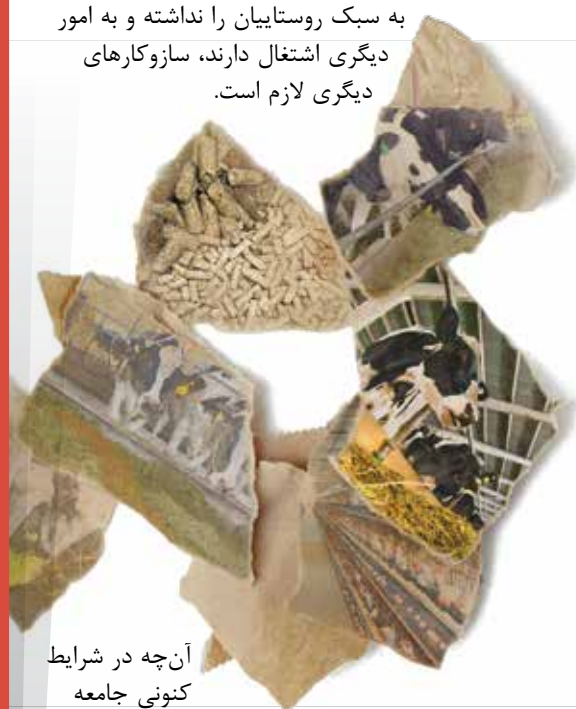
اما این هرج و مرج جاری در تأمین نهاده‌های دامی، عوارض جنبی دیگری نیز دارد. براساس مشاهدات و اخبار درج شده در رسانه‌ها، مرغ‌ها به دلیل گرسنگی و نرسیدن پروتئین کافی به آن‌ها به کانی بالیسم روی آورده و یکدیگر را می‌خورند. در بخش دام نیز وضع از این بدتر است و آن اعزام اجباری دام‌ها به کشتارگاه‌ها و یا قاچاق به کشورهای همسایه به علت ناتوانی دامدارها در تأمین غذای آن‌ها است. موضوعی که یک بار دیگر نیز تجربه شد و تعداد زیادی از ذخیره ژنتیکی دامی که سال‌های طولانی برای آن تلاش شده بود به کشتارگاه‌ها رفت.

با چنین روندی از آشفتگی در عرصه تأمین نهاده‌های دامی و سوءتدبیرهای مستمر، آینده ذخیره‌های ژنتیکی دام‌ها به خطر خواهد افتاد، خسارتی که جبران آن قطعاً هزینه‌های مالی و زمانی بسیاری را در پی خواهد داشت. □

مرج و مرج در نهاده‌های دامی، چرا؟

یک فاشق برنج، یک تکه گوشت، یک لقمه نان، یک عدد تخم مرغ و... حاصل زنجیره‌ای از امکانات، زیرساخت‌ها، سرمایه‌گذاری‌ها، نیروی کار و از همه مهم‌تر قوانین و قواعد حاکم بر پیوستگی این زنجیره است، به گونه‌ای که در صورت غیبت و حضور نداشتن هر یک از آن‌ها، این زنجیره و پیوستگی از هم می‌گسلد.

در دنیای کنونی و با گسترش شهرنشینی و ظهور کلان شهرهای چند میلیونی، تولید انبوه مواد غذایی نه امری الزامی که موضوعی اجباری است و لذا برای تأمین غذای میلیون‌ها انسان که امکان تولید غذای خود به سبک روستاییان را نداشته و به امور دیگری اشتغال دارند، سازوکارهای دیگری لازم است.

آن چه در شرایط کنونی جامعه

ما به‌طور جدی با آن رو در رو است و می‌رود تا به مشکلی با عواقب و واکنش‌های اجتماعی تبدیل شود تأمین غذا برای تمام احاد جامعه در هر قشر و طبقه و با هر سطح از درآمد است، چراکه تأمین متوسط ۲۲۰۰ کالری مورد نیاز روزانه برای هر فرد در زمره وظایف برنامه‌ریزان سیاسی / اقتصادی، اجتماعی و دولتمردان و قانونگذاران است.

اولین گام در ایجاد بستر لازم به‌منظور تأمین این حداقل، تدوین ضابطه‌های قوی با پشتوانه اجرایی و سرمایه‌گذاری کافی است، اما از آنجایی که با رشد جمعیت، تولیدات مواد غذایی با مقیاس‌های چند دهه پیش کفاف این نیازها را نمی‌دهد، اجباراً باید اقدام به واردات تا حد برآورده کردن نیازها نمود، مقوله‌ای که در دو دهه اخیر به شکل معضلی لاینحل خودنمایی کرده و چون عفونتی پیوسته هر از گاهی از جایی سربرآورده و گاه چون شرایط کنونی، به یک هرج و مرج مبدل شده است.

فائو و OECD گفتند اگرچه در حال حاضر بیماری تب خوکی آفریقایی در آسیا شیوع پیدا کرده است، با این حال ما در دهه آینده با ۱۲ درصد رشد مصرف جهانی گوشت روبرو خواهیم شد که مرغ‌های ارزان قیمت، نیمی از این افزایش را تشکیل می‌دهند.

همچنین، در این گزارش مشترک آمده است که تا سال ۲۰۲۴، آبی‌پروری بر "صید ماهی" به عنوان منبع اصلی ماهی در جهان، پیشی خواهد گرفت.

اگرچه همه‌گیری ویروس کرونا "فشار بی‌سابقه‌ای به زنجیره‌های عرضه محصولات کشاورزی و جهانی وارد کرده است."

رشد اقتصادی پایین جهانی امسال "حداقل در کوتاه‌مدت می‌تواند به کاهش بیشتر قیمت کالاهای کشاورزی منجر شود. اگر اقدامات مهار COVID-19 مؤثر باشد و اقتصاد جهانی در سال ۲۰۲۱ دوباره شروع به رشد کند؛ تقاضای کالاهای کشاورزی و قیمت‌ها به تدریج طی سال‌های بعد به سطح پایه باز می‌گردند."

در این گزارش آمده است: دو عامل باعث افزایش مصرف گوشت خواهد شد، چرا که هزینه‌های کم خوراک، باعث می‌شود دامداری و مرغداری‌ها سودآور شود. در همان حال، انتظار می‌رود که مصرف‌کنندگان در کشورهای با درآمد متوسط "از درآمد اضافی خود برای تبدیل رژیم‌های غذایی خود از محصولات اصلی به محصولات با ارزش بالاتر مانند گوشت استفاده کنند."

مصرف گوشت در کشورهای در حال توسعه، به‌ویژه در آسیا و آفریقا، پنج برابر سریع‌تر از کشورهای توسعه‌یافته افزایش می‌یابد. در حال حاضر، سرانه مصرف گوشت در کشورهای در حال توسعه، کم اما در جهان توسعه‌یافته تقریباً در سطح اشیاع است.

در این گزارش آمده: "پیش‌بینی می‌شود که مصرف گوشت مرغ در سطح جهان به ۱۴۵ میلیون تن (تا سال ۲۰۲۹) افزایش یابد. همچنین، پیش‌بینی می‌شود که طیور، نیمی از گوشت اضافی مصرف شده را تشکیل دهند." مصرف گوشت خوک طی ۱۰ سال آینده به ۱۲۷ میلیون تن افزایش می‌یابد و ۲۸٪ از افزایش جهانی مصرف گوشت را تشکیل خواهد داد.

پیش‌بینی می‌شد که مصرف گوشت گاو تا سال ۲۰۲۹ به ۷۶ میلیون تن برسد و ۱۶٪ از افزایش جهانی را تأمین کند. مصرف گوشت گوسفند هم ۲ میلیون تن افزایش می‌یابد و ۶٪ از مصرف اضافی را شامل می‌شود.

در حالی که مصرف گوشت در کشورهای در حال توسعه بالا است تقاضای جهانی گوشت از رشد جمعیت و درآمد آن سود برده است، اما محدودیت‌های احتمالی هم وجود دارد.

فائو و OECD اعلام کردند: "انتظار می‌رود به خاطر نگرانی‌های زیست‌محیطی و بهداشتی در کشورهای با درآمد بالا، مصرف پروتئین حیوانی از گوشت قرمز به‌ویژه گوشت گاو، به سمت حیوانات جایگزین مانند مرغ و ماهی انتقال یابد."

همچنین، در زمینه گوشت، تغییر اولویت‌های مصرف‌کننده، از جمله افزایش علاقه به رژیم‌های گیاهی، نگرانی از تاثیر گوشت بر محیط و هنجارهای مذهبی و فرهنگی نیز تاثیرگذار هستند.

فائو و OECD میزان مصرف گوشت جهان در سال ۲۰۱۹ را ۳۲۵ میلیون تن تخمین زده‌اند که نسبت به سال قبل ۲٪ کاهش داشته است که علت آن اپیدمی تب خوک آفریقایی، «بیماری غالباً کشنده برای خوک‌ها»، به‌خصوص برای چین که بزرگ‌ترین تولیدکننده و مصرف‌کننده گوشت خوک در جهان است اعلام شده است. سال گذشته تولید گوشت خوک در چین حداقل ۲۱٪ کاهش یافت و به‌طور کلی میزان کل تولید گوشت آن ۱۰٪ کاهش پیدا کرد.

در این گزارش آمده است: آبی‌پروری بیشترین رشد تولید ماهی را در دهه آینده به خود اختصاص خواهد داد. تولید ماهی که در حال حاضر ۱۷۶ میلیون تن است، در سال ۲۰۲۹ تا ۲۰۰ میلیون تن پیش‌بینی می‌شود. "برآورد می‌شود تولید آبی‌پروری به ۱۰۵ میلیون تن برسد، ۱۰ میلیون تن بیشتر از بخش صیادی". انتظار می‌رود در سال ۲۰۲۹، بخش صیادی ۹۵ میلیون تن تولید داشته‌باشد، یعنی ۱،۳ میلیون تن بیشتر از سطح فعلی.

سهم آبی‌پروری در تولید جهانی ماهی باید تا سال ۲۰۲۴ به رشد خود ادامه دهد و از کل صیدهای انجام شده (از جمله میزان استفاده برای مصارف غیر غذایی) نیز فراتر رود.

همچنین، قیمت نسبتاً پایین خوراک ماهی نیز تحت تاثیر رشد آینده آبی‌پروری است و انتظار می‌رود سودآوری در این بخش، به‌خصوص برای گونه‌هایی که به مقادیر کمی از ماهی و روغن ماهی نیاز دارند، در دهه آینده بالاتر باشد. 📊

گوشت طیور ثیمی از مصرف جهانی

همه‌گیری ویروس کرونا

«فشار بی‌سابقه‌ای روی زنجیره‌های جهانی محصولات کشاورزی و خوراکی وارد کرده است»

بخش صنایع دام، طیور و آبزیان

■ کیان کاظمی

حدود یک سالی می‌شود که موضوع احیای مجدد مرغ لاین ایرانی «آرین» و جایگزینی آن با نژادهای خارجی در محافل مختلف مطرح شده است. توجه به آرین از وقتی جدی‌تر شد که واردات و تأمین جوجه برای واحدهای مرغ مادر به دلیل سنگ‌اندازی و بهانه‌گیری کمپانی‌های خارجی سخت، سخت‌تر و تقریباً به صفر رسیده بود و در این شرایط، «آرین» اهمیت خود را در امنیت غذایی نشان داد و با ورود به موقع مقامات اثرگذار کشوری به موضوع، تلاش‌های عملی برای احیای آرین شدت گرفت.

در شماره گذشته گزارشی از رونمایی مرغ لاین آرین در ایران با حضور مهندس اسکندری، ریاست سازمان اقتصادی کوثر، دکتر باروتکوب، مدیرعامل هلدینگ کشاورزی کوثر، مهندس دماوندی نژاد، مسئول زنجیره‌های تأمین و لجستیک و... ارائه شد.

اینکه تاریخچه شکل‌گیری لاین آرین چه بوده و از کجا آمده است؟ چه مزایا و معایبی دارد؟ انتقاداتی که به این لاین گرفته می‌شود چیست و تا چه اندازه درست است؟

دلیل پرداختن به این لاین و توجه دوباره به آن چیست؟ روند احیای آن چگونه بوده و توسط چه کسانی انجام گرفته و مسائلی از این دست، دستمایه مصاحبه و گزارش ما با مسئولان و کارشناسان «هلدینگ کشاورزی کوثر»، به‌عنوان هلدینگی که مأموریت احیای این لاین را بر عهده داشته و در یک شرایط بسیار حساس این کار را به سرانجام رسانده است، می‌باشد.

<<<

تبدیل تهدید به فرصت
با احیای دوباره مرغ آرین

«آرین»، تمام‌قد در دفاع از امنیت غذایی

<<<

در شماره گذشته و به مناسبت نشست رسانه‌ای مهندس محمدرضا اسکندری وزیر اسبق و ریاست سازمان اقتصادی کوثر که از لاین آراین در اختیار کوثر و G7 رونمایی کرد، گزارشی تهیه و ارائه شد. پشت همه حرف و حدیث‌هایی که در مورد این لاین با ارزش وجود دارد، اما آراین و کارشناسان و فرزندان از این سرزمین که در شکل‌گیری و زنده ماندن آن نقش داشته‌اند داستان شنیدنی و غرور انگیزی دارد.

کارشناسانی که به واقع باید آنها را قهرمانان بی‌نام و نشان ملی نامید و به وجودشان افتخار کرد. حاصل این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید:

چگونگی شکل‌گیری آراین

سال ۱۳۶۵ کم‌کم برنامه‌ریزی و مقدمات وارد کردن یک لاین مرغ به ایران شروع و پس از آماده کردن مکان مناسب، نهایتاً حدود ده هزار قطعه اولین گله نژاد آراین که از نژاد «هایبرو» از «یوربرید» و از کشور هلند بود، در سال ۱۳۷۲ وارد کشور شد.

در آن زمان کارشناسان ایرانی مخیر بودند که بین نژادهای با سایزهای مختلف، یک نژاد سنگین‌وزن یا متوسط را انتخاب کنند، اما چون در همان زمان هم طرح پرورش ۴۲ روزه مطرح بود، یک نژاد با وزن متوسط یعنی «Size Medium» وارد کشور شد.

در واقع از همان ابتدا برنامه‌ریزی برای تولید مرغ متوسط (مرغ سایز) مد نظر بود.

پس از ورود اولین گله مرغ لاین، ظاهراً اختلاف مالی با طرف هلندی پیش آمد که باعث شد هلندی‌ها پروژه را رها کنند. بعد از ترک پروژه توسط هلندی‌ها، آنها از تحویل گله‌های بعدی که باید انجام می‌شد خودداری می‌کنند و تصورشان این بود ایرانی‌ها حتی توانایی نگهداری همین گله‌ای که تحویل‌شان شده را هم ندارند، چه برسد به اینکه بخواهند از کیفیت آن یک لاین دریافتی محافظت و آن را استمرار دهند و این گله هم از بین می‌رود و با همین تصور ایران را ترک کردند.

صدای ساز می‌آید

در همان زمان تعدادی از کارشناسان ایرانی انتخاب و برای آموزش در خصوص مرغ لاین به هلند و کانادا اعزام می‌شوند تا در مورد مرغ لاین و چگونگی تغذیه، بهداشت، پرورش، اصلاح نژاد، نتاج‌گیری و... آموزش ببینند که با تلاش و همت همین کارشناسان، از همان یک گله، گله‌های اجداد و مادر و... ایجاد و حدود دو سال بعد (سال ۷۴) صدای اولین جوجه‌های یکروزه گوشتی لاین خالص آراین در سالن‌های مرغداری‌ها می‌پیچد و چرخه تولید جوجه در ایران تکمیل می‌شود.

فراز و فرودهای آراین

لاین آراین طی دو دهه در صنعت مرغداری ایران یک روند سینوسی را طی کرده است چراکه تا سال ۱۳۸۰ آراین با حدود ۹۵ درصد سهم بازار، وضعیت بسیار خوبی داشت. بین سال‌های ۸۰ تا ۸۴ سهم آن از بازار کاهش یافت و مجدداً در سال ۸۵ به بازار برگشت و نزدیک به ۱۰ درصد سهم بازار را تصاحب کرد که شاید عمده دلایل را باید در نوع نگاه مسئولان به این لاین جستجو کرد.

به واقع از سال ۷۴ تا ۸۱ آراین حدود ۹۵ درصد از سهم بازار را در اختیار داشت اما همزمان با استقرار دولت هفتم و هشتم در جهاد کشاورزی به دلیل بی‌توجهی، آراین سقوط می‌کند و سهم آن به صفر می‌رسد، اما در زمان وزارت محمدرضا اسکندری، وی دستور می‌دهد که لاین آراین به چرخه تولید برگردد که چیزی در حدود ۱۰ درصد بازار را مجدداً در اختیار می‌گیرد و باعث حفظ این لاین می‌شود.

در سال ۹۳ با روی کار آمدن دولت یازدهم باز هم لاین آراین به محاق می‌رود و روند تخریب سنگینی را تجربه می‌کند و سهمش از بازار به صفر می‌رسد.

نکته‌ای که اهمیت دارد تلاش کارشناسان و دلسوزان ایرانی برای حفظ آن در شرایط دشواری بود که عملاً آراین درآمدی نداشت و آگاهان فقط به بقای آن دلخوش بودند. در سال‌هایی که لاین آراین به هر دلیلی بازارش را از دست می‌داد کارشناسان فقط برای حفظ موجودیت آن تلاش می‌کردند.

مقایسه آراین با دیگر نژادها

چنانچه گفته شد این لاین Medium size است و حداکثر وزنی که برای زنده‌ی آن در نظر می‌گیرند ۲/۴ کیلوگرم است. البته می‌توان آن را به وزن بالاتر هم رساند اما در این صورت ضریب تبدیل (FCR) افزایش پیدا می‌کند و توجیه اقتصادی آن پایین می‌آید. یعنی تا آنجایی که از نظر اقتصادی توجیه‌پذیر است وزن ۲/۴ کیلوگرم و آن هم به‌گونه‌ای که در ادامه توضیح خواهیم داد در سن ۳۸ روزگی است.

البته در دنیا هم معمولاً مصرف‌کنندگان طرفدار مرغ سبک (مرغ سایز) هستند و آن را پسند می‌کنند و لاین آراین از این نظر بسیار مناسب است.

وقتی که مرغ آراین مطرح شد عده‌ای از کارشناسان و متخصصان در برابر آن مقاومت می‌کردند و دلیل آنها هم این بود که نسبت به نژادهای موجود در بازار، اظهار می‌شد که بازدهی کمتری دارد. این بود که برای پاسخ به این ابهام فعالیت‌های تحقیقاتی و مطالعاتی انجام شد.

ابتدا یکی از کارشناسان هلدینگ کشاورزی کوثر دکتر صنعتگر که از متخصصان باتجربه است، به صورت خودجوش مرغ آراین را با مرغ نژاد «راس» مقایسه می‌کند؛ نتایج این مقایسه نشان می‌دهد که FCR (ضریب تبدیل غذایی) آراین و راس تا سن ۳۸ روزگی هماهنگ با هم جلو می‌روند و در ۳۸ روزگی FCR آراین ۱/۷۴ درصد و برای راس ۱/۷۰ درصد می‌شود. یعنی ۰/۰۴ درصد با هم اختلاف داشتند و از ۳۸ روزگی به بعد آراین در این مقایسه شروع می‌کند به عقب افتادن! به همین دلیل نتیجه می‌گیرد که آراین باید در ۳۸ روزگی وارد بازار فروش شود؛ چون بعد از آن توجیه اقتصادی‌اش پائین می‌آید.

همچنین آقای دکتر چرخکار یکی از متخصصان شناخته‌شده این صنعت، مقایسه‌ای دیگری انجام داد که در این آزمایش، ۲ هزار جوجه آراین (از گله‌ای تهیه شد که شاید خیلی مورد تأیید هم نبود) را با نژاد «کاب» مقایسه کرد. این محقق جوجه‌های آراین را از یک گله مرغ آراین در چهارمحال و بختیاری تهیه کرده بود. باید به این امر توجه کرد که این استان را بام ایران می‌گویند و جوجه‌ها در ارتفاع بالا مقداری دچار آسیب می‌شوند و شاید نتوانند عملکرد مناسبی داشته باشند.

اما به هر حال، وی اعلام کرد: هرچند که تا ۳۸ روزگی، آراین حدود ۶/۵ درصد از کاب عقب‌تر است اما این اختلاف معنی‌دار نیست ولی در ۴۸ روزگی این عقب ماندگی به ۱۲/۵ درصد می‌رسد. با توجه به اینکه برای نگهداری آراین نیازی نداریم که تا ۴۸ روزگی جلو برویم و همان ۳۸ روزه و برای دستیابی به مرغ سایز، آن را به بازار می‌دهیم، پس استفاده از آراین توجیه‌پذیر است. از طرفی در این آزمایش اعلام شد که آراین نسبت به برخی بیماری‌های ویروسی مانند نیوکاسل مقاوم‌تر نشان می‌دهد. همچنین در تفکیک لاشه در آراین درصد وزن ران بیشتر از وزن سینه نسبت به کاب بوده است.

موردی که در این تحقیق باید در نظر گرفت اینک اولاً جوجه‌های آراین در این تحقیق چندان مناسب نبوده‌اند و از طرفی چون آراین یک نژاد Medium size است، لازم نیست که جیره غذایی غلیظ مانند نژادهایی مثل کاب و راس را در اختیارش قرار دهیم. باید جیره آراین مخصوص خودش نوشته شود؛ یعنی لازم است که آراین را با خودش مقایسه کرد.

مطالعاتی هم که توسط مرکز تحقیقات علوم دامی انجام شد به نتایج مشابهی دست یافتند و تا ۳۸ روزگی تفاوت معنی‌داری بین نژاد آراین با نژادهای برتر خارجی مشاهده نشد. ضمن این‌که مقاومت به بیماری در آراین هم بهتر گزارش شد.

در شماره بعد به ضرورت برخورد قاطع دولت، اعلام استراتژی مشخص، تبدیل تهدیدها به فرصت و ضرورت حمایت جدی دولت خواهیم پرداخت. □

نهاده‌هایی مانند سویا و ذرت، متیونین و حتی جو که در تولید مواد پروتئینی استفاده می‌شود چندان وضعیت مناسبی ندارند و دامداران و مرغداران آن را با قیمت‌های بسیار بالاتر از تصور تهیه می‌کنند، به طوری که تا زمان نگارش این مطلب هر کیلوگرم سویا ۱۶ تا ۱۷ هزار تومان و ذرت هر کیلوگرم تا ۴۹۰۰ تومان هم خرید و فروش می‌شود.

یکی از راه‌کارهای وزارت جهاد کشاورزی برای مدیریت این مسئله، طراحی نرم افزاری به نام «بازارگاه» بود تا توزیع نهاده‌ها در این سامانه انجام شود. اما آنچه به نظر می‌رسد این است که جامع نبودن و همه‌گیر نشدن این سامانه تا اندازه‌ای باعث تشدید مشکل شده است. هر چند که مسئولان وزارتخانه جهاد کشاورزی همه‌ی ایرادهای وارده به سامانه بازارگاه را نمی‌پذیرند و مشکل را در کمبود این نهاده‌ها به علت اختصاص ندادن ارز از طرف بانک مرکزی می‌دانند، اما کسانی که با این موضوع ارتباط و سر و کار دارند، ایراداتی را به این سامانه وارد می‌دانند.

در گفت‌وگو با دکتر محسن حافظ، رئیس هیأت‌مدیره انجمن توزیع‌کنندگان نهاده‌های دام، طیور و شیلات و یکی از فعالان صنعت مرغداری، مشکلات سامانه بازارگاه را مورد بررسی قرار دادیم که در ذیل ملاحظه می‌کنید:

دکتر حافظ می‌گوید: اگر بخواهیم راجع به سامانه بازارگاه گفت‌وگو کنیم، باید ببینیم که قبل از این که این سامانه طراحی شود، وضعیت توزیع نهاده‌ها چگونه بوده است؟! توجه داشته باشید صنف توزیع نهاده‌های دامی در کشور قدمت ۵۰ ساله دارد که به صورت سنتی برقرار بوده است. واردکننده، کالای وارداتی را به صورت حواله‌های چندهزار تنی در اختیار توزیع‌کنندگان قرار می‌داد و این توزیع‌کنندگان، نهاده‌ها را به فروشندگان استانی و شهرستانی می‌رساندند که زنجیره‌ای از فعالان حوزه توزیع نهاده‌ها شکل می‌گرفت و مرغداران و دامداران هم بدون هیچ مشکلی نهاده مورد نیازشان را تهیه می‌کردند. حتی براساس اعتماد و شناختی که وجود داشت، داد و ستدها در این زنجیره عمدتاً به صورت نسبه اعتباری و حتی بدون دریافت چک یا ضمانت دیگری انجام می‌شد. طبق برآوردهای ما به صورت تخمینی، دست کم حدود ۳ هزار دفتر فعال زمینه توزیع نهاده‌ها از مرکز و سراسری تا استانی و شهرستانی در کشور وجود داشت که نهاده‌های مورد نیاز فعالان دام و طیور و شیلات را تأمین می‌کردند و این فعالیت، موجب ورود حجم زیادی از نقدینگی‌شان در این کار شده بود.

حافظ ادامه داد: به دلیل زنجیره بودن و استمرار همیشگی، حتی بخشی از نقدینگی مورد نیاز برای واردکنندگان نهاده‌ها را توزیع‌کنندگان تأمین می‌کردند؛ به این صورت که واردکنندگان نهاده‌ها را به توزیع‌کنندگان پیش‌فروش و مبلغی را از این طریق کسب و همراه با لیزینگ ۱ درصدی ۶ ماهه یا یک ساله، نهاده را از بازارهای خارجی خریداری و پس از وارد کردن، با خیال راحت در اختیار توزیع‌کنندگان قرار می‌دادند و بقیه زنجیره توزیع شکل می‌گرفت.

در این شرایط، کار توزیع به شکل خوبی در حال انجام بود که در این بین هم واردکننده محصول را با قیمت رقابتی به توزیع‌کننده می‌فروخت و هم توزیع‌کنندگان آن را با قیمت رقابتی در اختیار مرغداران و دامداران قرار می‌دادند.

این مسئله به گونه‌ای بود که واردکنندگان و توزیع‌کنندگان به دلیل رقابتی که وجود داشت، با کمترین سود و البته با تضمین تأمین و توزیع به موقع همراه با کیفیت و سلامت، نهاده‌ها را در اختیار تولیدکنندگان قرار می‌دادند، به گونه‌ای که بعضی وقت‌ها قیمت‌های داخلی از قیمت‌های جهانی هم پایین‌تر بود.

وی گفت: در مسیر واردات تا دانخوری مرغداری حداقل ۲ لایه و حداکثر ۵ لایه شامل واردکننده نهاده، توزیع‌کننده عمده، توزیع‌کننده استانی، توزیع‌کننده شهرستان و مرغدار و دامدار بین واردکننده نهاده و تولیدکننده وجود داشت و زمانی که سیستم بدون دخالت دولت و با نظارت تشکلهای ذی‌ربط فعال بود تولید گوشت و تخم‌مرغ، گوشت قرمز و ماهی دچار اختلال نمی‌شد.

و خروج ۱۰ هزار میلیارد تومان نقدینگی توزیع‌کنندگان نهاده‌ها
ضعف بازارگاه

"بازارگاه" پشتوانه مشورتی می‌خواهد

طراحی سامانه بدون پشتوانه مشورتی

اتفاقی که با ورود سامانه بازارگاه افتاد این بود که ابتدا صحبت‌هایی در مورد طراحی سامانه‌ای برای توزیع نهاده‌ها مطرح شد. ما فکر می‌کردیم برای طراحی یک سامانه کارآمد از انجمن توزیع‌کنندگان نهاده‌ها با ۵۰ سال سابقه فعالیت مستمر و جمعاً بیش از ۵۰۰ سال سابقه و تجربه جمعی مدیران آن هم به‌عنوان فعالان این عرصه حتماً مشورت‌هایی خواهند گرفت، اما در عین ناباوری بدون هیچ مشورتی سامانه‌ای طراحی کردند که به دور از واقعیت بازار بود؛ چون از فعالان این حوزه هیچ گونه اطلاعاتی دریافت نشده بود. به همین دلیل مسائل مهمی را در سامانه نادیده گرفته بودند؛ از جمله این‌که در این سامانه اصلاً توزیع‌کنندگان را لحاظ نکرده و سامانه به شکلی طراحی شده بود که واردکننده نهاده آن را به‌طور مستقیم به ده‌ها هزار تولیدکننده بدهد. بهانه آن بود که می‌خواهند واسطه‌ها را کنار بگذارند.

اهداف سامانه طراحی شده چنان بود که با برداشت غلط از توزیع‌کننده و شبکه مویرگی آن، می‌گفتند واسطه‌ها را حذف کنیم. در صورتی که زنجیره توزیع باید وجود می‌داشت؛ چون واردکننده نمی‌توانست نهاده‌ها را مستقیماً به تولیدکننده بدهد؛ زیرا حدود ۱۰ شرکت واردکننده بزرگ نهاده داریم که ۸۰-۷۰ درصد نهاده‌ها را تأمین و در سامانه حدود ۳۰ هزار N.USER تعریف شده است. این چند شرکت محدود نمی‌توانند ۳۰ هزار نفر را پوشش دهند؛ چون نیاز به یک تشکیلات و امکانات گسترده در هر استان، شهر و بخش دارد، حتی اکنون که ۳۰۰ الی ۴۰۰ توزیع‌کننده در سامانه تعریف شده باز هم جوابگوی ۳۰ هزار تولیدکننده نیست.

از طرفی، این سامانه به گونه‌ای طراحی شده که نهاده‌ها با یک قیمت ثابت و فقط به صورت نقدی توسط مرغداران و دامداران قابل خریداری است و امکان خرید اعتباری آن وجود ندارد. در حالی که در روال معمول بیشتر اوقات، توزیع‌کنندگان نهاده‌ها را به‌صورت اعتباری در اختیار تولیدکنندگان قرار می‌دادند.

این دلایل باعث شد که نزدیک به ۱۰ هزار میلیارد تومان سرمایه توزیع‌کنندگان عملاً از این بازار خارج و در حقیقت بازارگاه به دو دلیل باعث خروج این نقدینگی از بازار شد:

- نادیده گرفتن فروش اعتباری در سامانه
- حذف ارتباط مالی بین واردکننده و توزیع‌کننده.

این موضوع هم به صورت غیرمستقیم و هم مستقیم روی بازار تأثیر گذاشت؛ مرغدار و دامدار معمولاً پول خرید نقدی را نداشت و مجبور بود که از افرادی که در این صنعت نبودند، استقراض و کار به جایی کشید که دیگر مرغدار توان و تمایلی برای جوجه‌ریزی نداشت.

قیمت‌های بالای نهاده‌ها، تولید را غیراقتصادی کرده است

این فعال عرصه توزیع نهاده‌ها و تولید پروتئین در ادامه گفت: الان در نظر بگیرید که با توجه به اختلاف زیاد قیمت سویای دولتی با بازار آزاد، یک مرغدار وقتی یک کامیون سویا را که به‌صورت دولتی دریافت می‌کند، بخواهد در بازار آزاد بفروشد چیزی در حدود ۱۶۰ تا ۱۷۰ میلیون تومان سود لحظه‌ای خواهد برد؛ حتی به صرفه است که اگر جوجه را هم بخرد و با یک مدیریت خیلی معمولی و جایگزین با نهاده‌ی دیگری پرورش دهد، اما سویا را در بازار آزاد بفروشد، سود هنگفت و چند برابر یک دوره پرورش خواهد برد، خاصه این‌که تهیه دیگر مواد مورد نیاز و ریزمغذی‌هایی مثل متیونین و لیزین، ویتامین‌ها، واکسن‌ها و... نیز سخت و گران شده است و به دلیل کمبود واکسن مناسب، عمدتاً مرغداران‌ها درگیر آلودگی هستند.

باز هم امضاء طلایی

حافظ عنوان کرد: فعالان این صنعت معتقدند گرانی بیش از حد سویا و نهاده‌ها فقط به دلیل کمبود آن نیست بلکه تا حد زیادی به دلیل عدم مدیریت در توزیع این نهاده‌ها است. در حال حاضر شیوه توزیع نهاده‌های دامی در کشور به این صورت است که یک مقدار نیاز توسط هر استان اعلام و معاونت امور دام میزان نهاده‌ای که موجودی دارد را به نسبت، در اختیار امور دام استان‌ها قرار می‌دهد و معاونت امور دام خود استان‌ها در مورد توزیع آن تصمیم می‌گیرند که متأسفانه این مسئله "امضای طلایی" ایجاد کرده است.

چه باید کرد؟

چرخه معیوب تصمیم‌گیری بدون دخالت و مشورت بخش خصوصی و ذینفعان واقعی و البته واردات نهاده‌ها با ارز دولتی، رانت عظیمی ایجاد کرده که همه می‌خواهند از آن بهره‌مند شوند و بهترین کار این است که ارز دولتی را کنار گذاشته و اجازه دهند که همه چیز براساس سیستم بازار پیش برود. اگر دولت بخواهد، می‌تواند به دهک‌های آسیب‌پذیر یارانه یا کالا برگ اختصاص دهد. الان همه مجموعه دولت انرژی‌شان را روی کنترل ارز دولتی گذاشته‌اند و نمی‌توانند نظارت درستی هم داشته باشند.

این همه دم از اصل ۴۴ قانون اساسی و عدم دخالت دولت می‌زنیم، اما دولت در همه چیز قصد دخالت دارد. از طرف دیگر بحث انحصار بانک کشاورزی نیز باید رفع شود زیرا امکان برداشت وجوه مرغداران به دلیل مطالبات معوق وجود دارد و افرادی که در دیگر بانک‌ها حساب دارند نیز مجبور به چند باره کاری و انتقال مکرر وجه می‌شوند. اگر سیاست‌ها براساس قیمت واقعی ارز باشد، حتی خود شرکت‌ها برای صادرات برنامه‌ریزی می‌کنند و این موضوع باعث ارزآوری هم خواهد شد. وی در پایان تأکید کرد که کلاً ارز دولتی و یارانه‌ای فسادآور و برای یک عده ایجاد رانت و ویژه‌خواری می‌کند.

دنیا و حتی کشورهای بلوک شرق سابق نیز از چند نرخی بودن، دخالت دولت در اقتصاد، تولید، عرضه و تقاضا، سپردن امضاءهای طلایی و تغییر سرنوشت ده‌ها هزار فعال به دست چند مدیر دولتی گذر کرده است. پس باید حرکتی صورت گیرد تا هر چه زودتر تأمین، توزیع و تولید به چرخه سالم خود و به دور از رانت برگردد. □

دیدگاه جایگزین

علیرغم این ارقام و نظرات قابل قبول، صنعت لبنیات با بحران‌هایی روبرو است که به‌عنوان مثال باید از افزایش تعداد جمعیت گیاهخواران نام برد. در عین حال انتقادات زیادی بر مصرف لبنیات وارد می‌شود و به دلیل اثرات نامطلوب بر محیط‌زیست و رفتارهای ظالمانه‌ای که بر دام‌ها اعمال می‌شود، آن را بد و ناروا تلقی می‌کنند.

در هر صورت و علیرغم تأثیر لبنیات بر سلامتی انسان‌ها، اعتقاد بر این است که شیرها با انواع هورمون‌ها و آنتی‌بیوتیک‌ها آلوده شده و پاستوریزه کردن آن‌ها، مواد غذایی‌شان را از بین می‌برد.

این عوامل باعث شده که در سال‌های اخیر، جایگزین‌های گیاهی برای شیر در نظر گرفته شود که از قبیل دانه بادام درختی، یولاف، لوبیاه‌ها، نارگیل‌ها، برنج، کینوا (Quinoa) و کنف (Hemp) و مواردی از این قبیل است.

براساس اعلام نشریه Market Research ارزش معاملات در بازار جایگزین‌های شیر در حدود ۱۴ میلیارد دلار است و انتظار می‌رود تا سال ۲۰۲۹ به ۳۰ میلیارد دلار برسد.

علیرغم تمام آنچه در مورد جایگزین‌های گیاهی شیر می‌گویند، هنوز لبنیات در تأمین پروتئین بهترین منبع بوده و حرف اول را می‌زند. شیر بیشترین میزان چربی و پروتئین را دارد و لذا برای سلامتی انسان به‌ویژه کودکان و جوانان بسیار مهم است.

کلسیم و ویتامین D موجود که در مقادیر بالا در شیر وجود دارد برای استخوان‌سازی و رشد لازم است. به همین دلیل، کارشناسان به قطع مصرف آن توصیه نمی‌کنند مگر آن‌که عوارضی از قبیل حساسیت به لاکتوز یا آلرژی برای مصرف‌کننده وجود داشته باشد.

به همین دلیل مصرف موادی از قبیل بستنی و یا ماست، مورد تقاضای بیشتری قرار می‌گیرند. در بحث پاستوریزاسیون باید گفت که عوامل مضر موجود در شیر از این طریق از بین می‌روند، چراکه در صورت پاستوریزه نکردن شیر عوامل بیماری‌زایی مانند E.Coli لیستریا و کامپولیوباکتر از بین نرفته و خطرناک باقی می‌مانند.

معضلات زیست محیطی

چالش مهم دیگری که صنعت دامپروری با آن مواجه است بحث «پایداری محیط زیست» می‌باشد، که نمی‌توان آن را نادیده گرفت. براساس تحقیقات بسیار به اثبات رسیده در سال‌های اخیر محیط‌زیست در مقابل صنعت دامپروری قرار گرفته است.

در یک تحقیق به عمل آمده توسط دانشگاه آکسفورد از ۱۱۹ کشور جهان، معلوم شده که گوشت و لبنیات ۱۸ درصد از کالری و ۳۷ درصد از پروتئین مورد نیاز انسان‌ها را تأمین می‌کنند که برای همین مقدار کالری و پروتئین ۸۳ درصد از اراضی کشاورزی اشغال شده و ۶۰ درصد از گازهای گلخانه‌ای به این طریق تولید می‌شود.

در این جا باید گفت که شیر سویا بسیار بهتر از شیر گاو است، چراکه تولید یک کیلو شیر گاو معادل ۲ کیلو شیر سویا آلاینده‌گی ایجاد می‌کند. احتمالاً یک رژیم گیاهخواری می‌تواند بهترین روش جهت کاهش تأثیرات مخرب انسان بر سیاره زمین باشد و از نظر مقایسه، یک لیوان شیر یولاف، ۴۱ درصد کمتر نسبت به یک لیوان شیر گاو، گازهای گلخانه‌ای تولید می‌کند.

قیمت شیر

تمام عوامل و فاکتورهایی که در این جا مورد بررسی قرار گرفتند می‌توانند مصرف شیر را در حوزه آسیا مورد تأثیر قرار دهند که شامل قیمت شیر و جایگزین‌های آن است و مصرف‌کنندگان را به سمت شیر گاو هدایت می‌کند. اگرچه قیمت شیر تازه در بعضی کشورها نظیر سنگاپور (هر لیتر ۲/۳۷ دلار)، استرالیا (۰/۸۹ دلار)، تقریباً بسیار بالا است، اما ارزان‌ترین ماده هنوز همان شیر گاو است.

ضمن آن‌که بعضی از شیرهای به دست آمده از گیاهانی نظیر سویا می‌تواند سلامتی زنان را از نظر هورمونی به مخاطره اندازد و یا شیر نارگیل که از نظر مقدار چربی بسیار بالا است. ☑

در سال‌های اخیر، صنعت لبنیات موضوع بحث و جدلی جدی بین طرفداران مبارزه با بحران‌ی شدن تغییرات آب‌وهوا در سرتاسر جهان و ادعاهای جایگزینی‌هایی برای این تغییرات بوده است.

براساس ارقام و پیش‌بینی‌های جاری، صنعت لبنیات حداقل تا آینده‌ای نزدیک با قدرت در جایگاه خود باقی مانده و به حیات خود به‌ویژه در منطقه آسیا و اقیانوس آرام ادامه خواهد داد. بر مبنای داده‌های اطلاعاتی جهانی انتظار می‌رود که ارزش مالی این صنعت با رشد ۴/۹۶ درصدی از ۶۲/۹ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۸ به ۸۰/۲ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۳ برسد.

در سال ۲۰۱۹، این رقم معادل ۶۵/۹ میلیارد دلار با افزایش ۱۳ درصدی در حوزه اقیانوسیه و آسیا بود که ارزش جهانی آن معادل ۴۹۸ میلیارد دلار بود. علت این افزایش به دلیل عواملی از قبیل افزایش درآمد سرانه، رشد جمعیت و بالا رفتن مصرف لبنیات در کشورهای چین و هندوستان بود.

بر مبنای اعلام بزرگ‌ترین شرکت تولیدکننده لبنیات در نیوزلند، رشد این صنعت نیز به دلیل افزایش مصرف و رشد آگاهی مردم از لزوم حفظ سلامتی بود. به‌عنوان مثال، مصرف‌کنندگان کنجکاو شده بودند که چه نوع مواد غذایی موجب حفظ هرچه بیشتر سلامتی آن‌ها می‌شود که لبنیات قادر به تأمین آن است.

همچنین این گونه تصور می‌شد که جنبه‌های پایداری سلامت از قبیل کاهش مصرف زغال چوب، کم کردن ضایعات مواد غذایی و تمرکز بر تداوم بسته‌بندی خوب برای مصرف‌کنندگان از اهمیت بالایی برخوردار است و لذا بر انتخاب برندهایی از لبنیات تأثیر می‌گذارد.

Broncoject®

Bromhexine
Injectable solution

برونکو جکت®

برم هگزین
معلول استریل تزریقی

تلفن: ۰۳۰۰۰۰۰۰۸۰۵۷
www.rooyandarou.com

ROOYAN
DAROU
PHARMACEUTICAL COMPANY

شرکت داروسازی رویان دارو
تولید و توزیع داروهای دام و طیور

مهتاب علیزاده

یک متخصص لرزش‌نگاری که این رفتارهای

زنبورها و سایر حشراتی را که از طریق

ایجاد لرزش با یکدیگر ارتباط برقرار می‌کنند

مورد مطالعه قرار داده است، می‌گوید پرده‌های

گوش‌های ما امواج لرزشی یا «کوستیک» را که از طریق هوا

منتقل می‌شوند ثبت می‌کنند، اما چون زنبورها فاقد پرده‌های

گوش هستند قادر به این کار نبوده ولی بدن آن‌ها می‌تواند

تفاوت‌ها و تغییرات لرزشی ناشی از قدقد کردن یا سوت‌زدن

را احساس کند.

محققان، لرزش‌نگارهایی در ۲۵ کندوی زنبور قرار دادند. یک

دسته از این کندوها در انگلستان و دسته دیگری در فرانسه

زیر نظر گرفته شدند.

در هر یک از کندوها یک لرزش‌نگار در موم یکی از شان‌های کندو قرار داده شد تا این وسیله بتواند لرزش‌ها

را ثبت نماید. پس از قرار دادن لرزش‌نگارها، محققان به مراقبت مشغول شدند که چه اتفاقاتی در هنگام

قدقد کردن یا سوت‌زدن زنبورها، می‌افتد.

یک کلنی زنبورعسل، یک ملکه و تعداد زیادی کارگر دارد، ملکه‌ای که مادر تمام زنبورها است. از تخم‌ها

تعداد اندکی مبدل به ملکه و اکثریت آن‌ها به کارگر تبدیل می‌شوند. ملکه‌های جدید زمانی که آماده

تخمگذاری و جفتگیری می‌شوند شروع به قدقد کردن می‌نمایند. آن‌ها سپس شروع به جویدن موم

حجره خود می‌کنند و از آن‌ها خارج می‌شوند. هنگامی که یک ملکه جدید ظهور پیدا می‌کند، آن ملکه

به جای قدقد کردن شروع به سوت زدن می‌کند.

این محققان اعتقاد دارند سوت زدن روشی برای مطلع کردن زنبورهای کارگر به‌منظور اطلاع دادن آن‌ها

به‌منظور آمادگی برای تخمگذاری و جلوگیری از خروج سایر ملکه‌ها از حجره‌هایشان می‌باشد.

این نکته از آن نظر اهمیت دارد که زمانی که بیش از یک ملکه در کندو به‌صورت همزمان باشد، آن‌ها

یکدیگر را به‌منظور کشتن نیش می‌زنند.

توراکس (Thorax) قسمتی از بدن حشره است که بین گردن و شکم آن‌ها قرار دارد و هنگامی که یک

زنبور آماده سوت‌زدن باشد با شش پای خود به بدنه یکی از شان‌ها می‌چسبد و توراکس را با لرزش

خود به حرکت در می‌آورد. کارگرها پیام این سوت‌زدن را احساس کرده و مانع از خروج سایر ملکه‌ها

می‌شوند. آن‌ها با اضافه کردن موم و یا تعمیر سوراخ‌های حجره‌های سایر ملکه‌ها، مانع از خروج آن‌ها

می‌گردند. محققان در تعدادی از کندوها مشاهده کردند که چگونه کارگرها مانع از خروج سایر ملکه‌های

زنبور شده و آن‌ها را در حجره‌هایشان زندانی می‌کنند.

امکان دارد که چنین ملکه‌ای به مدت چند روز در اطراف کندو گردش کرده و به سوت‌زدن ادامه دهد

در تمام این مدت، ملکه‌های زندانی به قدقد کردن ادامه داده و سعی در فرار دارند. در این هنگام، ملکه

آماده تخمگذاری به همراه تقریباً نصف تعداد کارگران موجود در کندو، برای ایجاد یک کلنی جدید

شروع به پرواز می‌کند.

گروه تحقیق متوجه شدند این اتفاق زمانی رخ می‌دهد که سوت‌زدن ملکه

پایان می‌پذیرد. تقریباً پس از ۴ ساعت از پرواز آن ملکه، مجدداً صدای

سوت کشیدن در کندو شنیده شده است. این سوت‌زدن نشانه ظهور ملکه

جدیدی در کندو بوده و این پروسه به این روش دوباره ادامه می‌یابد.

فقدان صدای سوت در آن چهار ساعت به کارگرها این پیام را می‌دهد

که باید اجازه دهند تا ملکه جدیدی ظاهر شود. یک ملکه تعداد

بی‌شماری تخم می‌گذارد که این تعداد در طول تابستان، روزانه تا

۲۰۰۰ عدد می‌رسد که به‌معنای وجود کارگر کافی برای سه تا

چهار ملکه جدید و ایجاد کلنی‌های نو است.

اما واقعاً این گونه نبوده و کارگرها برای تشکیل یک کلنی

جدید کافی نیستند.

وقتی این اتفاق می‌افتد کارگرها اجازه می‌دهند تا سایر ملکه‌ها

از حجره‌ها خارج شوند اما کارگرها احساس می‌کنند که نمی‌توانند

گله جدیدی تشکیل دهند. این ملکه‌های جدید آنقدر یکدیگر را نیش

می‌زنند تا فقط یک ملکه باقی بماند و آن یک ملکه کندو را در اختیار

می‌گیرد. پروسه‌ای شگفت‌آور و بسیار پیچیده که ضامن بقای زنبورها در طبیعت

است و از آنجایی که ملکه زنبور با قوی‌ترین زنبور نر جفت‌گیری می‌نماید،

کندو این‌گونه به حیات خود ادامه می‌دهد. □

توانمندی‌ها:

- به‌روزرسانی و افزایش ظرفیت تصفیه‌خانه‌های آب و فاضلاب
- طراحی، اجرا و خدمات نگهداری دستگاه‌های آب شیرین کن RO
- تامین کننده مواد شیمیایی مورد نیاز تصفیه‌خانه‌های آب و فاضلاب
- طراحی و اجرای تصفیه‌خانه‌های فاضلاب صنعتی و بهداشتی در صنایع
- تامین تجهیزات مورد نیاز

(بلور، دیفیوزر، آبگیر لجن، پکیج‌های تصفیه فاضلاب، آب شیرین کن RO و ...)، (سیلیس، کربن، آنتراسیت، PAC، سولفات آهن، آلوم، واردات انواع پلی‌اکترولیت آنیونی و کاتیونی)

اولین سازنده

دستگاه‌های آبگیر لجن مولتی دیسک اسکرو پرس (MDSP)

به شماره ثبت ۳۸۶۸۵-۱۰

روش کار دستگاه آبگیر لجن مولتی دیسک اسکرو پرس (MDSP):

ابتدا لجن به داخل مخزن لخته‌سازی وارد می‌شود. سپس با تزریق پلیمر و انجام میکسینگ، فرآیند فلوکولاسیون انجام می‌شود. بعد از تشکیل فلاک‌های درشت، لجن به‌صورت ثقلی وارد محور آبگیر می‌شود و در آنجا عملیات آبگیری صورت می‌گیرد و آب حاصل از لجن از قسمت تحتانی دستگاه خارج می‌شود و کیک لجن آبگیری شده از انتهای محور تخلیه می‌گردد.

کاربردها:

- در تمام صنایعی که با مشکل لجن روبرو هستند (کشاورزخانه‌ها، صنایع غذایی، نساجی‌ها و تصفیه‌خانه‌های فاضلاب)
- مزایای دستگاه مولتی دیسک اسکرو پرس نسبت به سایر تجهیزات آبگیر لجن:
- بهره‌برداری و نگهداری آسان
- مصرف انرژی بسیار پایین
- نیاز نداشتن به اپراتور دائم و راهبری آسان
- سازگاری بسیار عالی با لجن‌های روغنی و چرب
- نیاز به فضای بسیار کم (در مقایسه با سایر تجهیزات آبگیری لجن)
- دستگاه به دلیل کارکرد با دور پایین، هیچ گونه سروصدا و لرزشی ندارد
- تکنولوژی ساخت، آنچنان است که نیازی به فیلتر یا قطعات مصرفی ندارد
- قابلیت خود شویندگی و نداشتن گرفتگی (به دلیل حرکت مداوم دیسک‌ها)
- دستگاه با استنلس استیل ۳۰۴ (با هر گونه آلیاژ سفارش شده) ساخته و عمر بالایی در برابر خوردگی دارد
- دستگاه به دلیل سرعت کم و فشار پایین (در مقایسه با سایر تجهیزات آبگیر لجن) استهلاک بسیار کمی دارد.

موجودات زنده دارای ساختارهای فیزیولوژی و رفتاری متفاوتی نسبت به یکدیگر هستند که سگ‌ها نیز از این موضوع جدا نیستند. انواع نژادهای سگ با رفتار و ظواهر متفاوت قرن‌ها است که همنشین و همکار انسان‌ها بوده‌اند. کشورهای پیشرفته از هوش و کارایی سگ‌ها نهایت استفاده را می‌برند و از آن‌ها در بیمارستان‌ها، مراکز درمانی کودکان، مراکز نگهداری معلولان و سالمندان و صدها مکان خدماتی و درمانی دیگر استفاده می‌کنند. بر کسی پوشیده نیست که کمک‌رسانی سگ‌ها در زمان زلزله، سیلاب، آتش‌سوزی و بلایای طبیعی دیگر، چگونه به کمک انسان‌ها آمده است.

به نظر می‌رسد، جذاب‌ترین و بی‌همتاترین موضوع در مورد سگ‌ها ارتباط عاطفی آن‌ها با انسان است که در هیچ جاندار دیگری دیده نمی‌شود. سگ‌ها به گونه‌ای به صاحب خود وابسته می‌شوند که در صورت جدایی دچار مشکلات روحی شدیدی می‌گردند. برای درک بهتر این پیوند عاطفی باید به نیاکان سگ‌ها یعنی گرگ‌ها مراجعه کرد. گرگ‌ها دارای ساختار اجتماعی بسیار عاطفی و قوی هستند که به همین علت روابط عاطفی پیچیده‌ای در ژن سگ‌ها وجود دارد. تعدد نژادی سگ‌ها که توسط طبیعت و انسان‌ها به وجود آمده باعث جدایی رفتاری سگ‌ها از گرگ‌ها شده و حیوانی اهلی را به وجود آورده است.

سگ‌ها جزو تطبیق‌پذیرترین گوشتخواران هستند که به‌طور واضح می‌توانند خود را با هر شرایطی وقف دهند. هوش بالای آن‌ها برای هر مشکلی راه‌حلی می‌سازد که در واقع همین تطبیق‌پذیری یکی دیگر از عوامل پیوند عاطفی آن‌ها با انسان‌ها است.

با توجه به ازدیاد جمعیت، مشکلات روحی و روانی و ورود ناخودآگاه ما به زندگی‌های مجازی، بهترین دوست و همیار و همکار ما در همه حال سگ‌ها خواهند بود. آن‌ها شما را از ورود به تفکرات منفی، تشنج‌های درون خانواده و هزاران مشکل دیگر دور خواهند کرد. این مطلب، مختصری از ویژگی‌های سگ‌ها بود که در اختیار شما عزیزان قرار گرفت. در آینده با جزئیات بیشتری به درون دنیای شگفت‌انگیزشان ورود پیدا خواهیم کرد و موضوعات ارزشمندی در مورد این حیوان مفید ارائه خواهیم داد. □

* جانورشناس و رفتارشناس

بنیاد نژادی گونه سگ در نتیجه انشعاب ژنتیکی از گرگ اهلی‌سازی گذاشته شده و تبدیل شدن آن به انواع نژادهای کنونی در طول قرن‌ها رخ داده است. سگ عضوی از خانواده گرگ‌سانان و اولین گونه‌ی گوشتخوار بزرگی است که اهلی شده است.

مطالعات ژنتیکی نشان می‌دهد که سگ‌ها و گرگ‌های مدرن دارای یکنواختی متقابل (گروه‌های جداگانه) هستند، که نشان می‌دهد سگ‌ها از نظر ژنتیکی به هیچ جمعیت گرگ زنده‌ای نزدیک نبوده، چرا که نیای وحشی و مستقیم سگ، منقرض شده است.

گرگ اولیه دوره‌ی زمین‌شناسی «پلیستوسن» که هزاره‌ها پیش منقرض شده، امکان دارد "جد" سگ باشد. با در نظر گرفتن شباهت سگ به گرگ خاکستری، احتمالاً سگ، نتیجه ترکیبی ژنتیکی بین این دو گونه است. در سال ۲۰۲۰، یک پژوهش در بررسی روند اهلی‌سازی سگ‌سانان نشان داد که سگ‌های مدرن از سرده‌ی گرگ‌سانان نیستند، و احتمال می‌رود که سگ‌ها از یک گرگ پلیستوسن، که اندازه آنها نزدیک به یک سگ روستایی است، منشعب گردید.

انشعاب ژنتیکی بین سگ‌ها و گرگ‌ها بین ۲۰ تا ۴۰ هزار سال پیش، درست قبل یا طی آخرین دوره‌ی یخبندان (۲۰ تا ۲۷ هزار سال پیش) رخ داد.

یکی از مهم‌ترین اتفاق‌ها در تاریخ بشر اهلی شدن حیوانات بود که با ارتباط طولانی مدت گرگ‌ها و شکارچی‌ها و جمع‌آوری کنندگان غذا بیش از ۱۵۰۰۰ سال پیش آغاز شد که تا زمان حال ادامه دارد. در طول این زمان، سگ و انسان با یکدیگر مانوس شده و تقریباً نقشی جدایی‌ناپذیر در زندگی یکدیگر دارند. در این سلسله مطالب قصد داریم اطلاعاتی از سگ و کاربردهای نوین آن در زندگی انسان به شما ارائه دهیم.

سگ

دوست دیرینه انسان

زیربنای تولید و پرورش سگ مدرن

فدراسیون‌ها
و کِنل کلاب‌ها (The Kennel Club)

اولین سازمانی که در زمینه نظارت بر پرورش و برگزاری مسابقات سگ تاسیس شد «کنل کلاب» (KC) نام داشت که در انگلستان به وجود آمد. پس از تأسیس این سازمان، تشکیلات مشابهی در ایتالیا، فرانسه، آمریکا و به ترتیب در سراسر دنیا تأسیس شدند تا بر امور پرورش و مسابقات سگ نظارت کنند. سازمان‌هایی که به پیروی از KC، FCI، AKC و UKC فعالیت می‌دهند.

معروف‌ترین رسمیت می‌شناسد نظارت نموده و حمایت‌های علمی و فرهنگی انجام می‌دهند. و هر سازمان در تعدادی از کشورها دارای اعتبار و نمایندگی است. گرچه این سازمان‌ها تقریباً در تمام دنیا مورد قبول هستند، اما هیچ‌کدام از آن‌ها قانونگذار و سازمان رسمی متولی پرورش سگ محسوب نمی‌شود و تنها براساس قراردادهای غیررسمی در کشورهای مختلف اعتبارسنجی می‌شوند. ضمن آن‌که (این سازمان‌ها تنها متولیان سگ نیستند) سازمان‌هایی نیز براساس پرورش یک نژاد خاص به‌صورت حرفه‌ای شکل شده‌اند که برای نژادهای مختلف تأسیس شدند تا با تمرکز بر یک نسل خاص به‌منظور پرورش حرفه‌ای و استانداردسازی نژاد ژرمن شپهرد تأسیس شدند.

پرورش می‌یابد. از سال ۱۸۷۳ که اولین سازمان سگ‌های خاص به وجود آمد، تا زمان حال این صنعت، دستخوش تحولات زیادی شده و در کیفیت نسل‌کشی و موارد به کارگیری سگ پیشرفت‌های قابل توجهی ایجاد شده است.

در دنیای مدرن همه چیز به‌صورت تخصصی و علمی تولید می‌شود. پرورش حیوانات نیز از این قاعده مستثنی نیست. سگ، پرکارترین همراه انسان مدرن محسوب می‌شود و به دلیل استفاده‌های زیادی که در دنیای امروز دارد بسیار تخصصی‌تر و حرفه‌ای‌تر از سایر حیوانات پرورش می‌یابد.

نظارت بر پرورش و تولید نسل سگ‌های خاص به وجود آمد، تا زمان حال این صنعت، دستخوش تحولات زیادی شده و در کیفیت نسل‌کشی و موارد به کارگیری سگ پیشرفت‌های قابل توجهی ایجاد شده است.

همچنین، نهادهایی براساس گروه‌های مختلف سگ شکل گرفتند که نژادهای مختلفی را در یک گروه مشخص پوشش می‌دهند، مانند انجمن سگ‌های شکاری، کاری و ورزشی که در کشورهای مختلف فعال هستند. این سازمان‌ها نه‌خلوص بر فعالیت سگ در یک رشته خاص متمرکز و فرائزادی عمل می‌کنند. در این سازمان‌ها نه‌خلوص بر فعالیت سگ در یک رشته خاص متمرکز و فرائزادی عمل می‌کنند. در این سازمان‌ها نه‌خلوص بر فعالیت سگ در یک رشته خاص متمرکز و فرائزادی عمل می‌کنند.

بر اساس میزان فرمان‌پذیری و دقت سگ صادر می‌شود که اعتبار بین‌المللی دارد و برای فعالانی که به دنبال کار تخصصی در یک رشته خاص هستند برای انتخاب خط خونی برتر، براساس سوابق اجداد آن‌ها، ارزشمند هستند. در شماره‌های آینده تعدادی از معتبرترین این آزمون‌ها را معرفی خواهیم کرد. □

انقلاب‌های صنعتی دنیا شیوه‌های زندگی، تولید و فروش و بازاریابی را به شدت تحت تأثیر قرار دادند و تغییرات فراوانی در جامعه ایجاد کردند. همچنین، پروسه‌ی استانداردسازی که تعریف ساده‌ی آن ایجاد قالبی مشخص برای محصول است بر تمام حرفه‌ها تأثیر بسزایی گذاشت. صنعت پرورش سگ نیز از این قاعده مستثنی نبود چنان‌که در ۲۰۰ سال اخیر، استانداردسازی تغییرات بسیاری در این صنعت ایجاد کرد.

از طرفی، مشخص کردن یک چهارچوب برای هر نژاد باعث شد گونه‌های زیبایی به صورت خالص باقی بمانند و از سوی دیگر، شروع نمایشگاه‌ها و مسابقات زیبایی سگ باعث شد عملاً سگ‌ها در هر نژاد به دو دسته‌ی Showline (لاین نمایشی) و Workline (لاین کاری) تقسیم شوند.

در مسابقات نمایشی عموماً قضاوت براساس ظاهر و زیبایی سگ انجام می‌گیرد و این موضوع منجر به این شد که پرورش‌دهندگان سگ‌های Showline، فقط به این ویژگی‌ها توجه کنند و موجب گردید تا این رده از سگ‌ها به لحاظ سلامت فیزیکی روز به روز افت کرده و دچار بیماری‌های مختلفی شوند. متأسفانه نژادهایی از سگ وجود دارند که شاخه کاری آن‌ها به‌طور کامل از بین رفته و تنها شاخه نمایشی آن‌ها حفظ شده است. اما سگ‌های کار با نظام‌مند شدن پرورش و استفاده از تکنولوژی، روز به روز در حال پیشرفت هستند.

نظارت بر پرورش استاندارد

سازمان‌هایی که در جهت نظارت بر پرورش استاندارد شکل گرفتند عموماً به نام Kennel Club شناخته می‌شوند و در کشورهای مختلف فعالیت می‌کنند. برخی از این سازمان‌ها مانند KC، FCI و AKC با کنل کلاب‌های کشورهای بسیاری همکاری دارند و به‌عنوان مرجع شناخته می‌شوند. همچنین فدراسیون‌های مختلف کشوری و منطقه‌ای نیز در برخی نقاط جهان به‌صورت مستقل یا زیرمجموعه‌ای از یک سازمان بزرگ‌تر فعال هستند.

نژادهای خاص

علاوه بر این موضوع، تعدادی از سازمان‌ها به‌صورت تخصصی فقط روی یک نژاد خاص متمرکز هستند که معروف‌ترین آن‌ها WUSV (سازمان جهانی نژاد ژرمن شپهرد) می‌باشد. استانداردهای سازمان‌های نظارتی با هم متفاوت و هر سازمان براساس سیاست‌ها و استانداردهای خود تعدادی از نژادها را در گروه‌بندی‌های مختلف به رسمیت می‌شناسد، در حقیقت هیچ سازمانی به‌عنوان مرجع قانونی استاندارد و نژادشناس سگ در دنیا شناخته نمی‌شود.

پیروی از یک سازمان خاص کاملاً قراردادی و براساس داشتن نماینده اجرایی در آن کشور یا نیاز به حمایت علمی و اطلاعاتی انجام می‌گیرد. در نهایت، طبقه‌بندی، شناسایی و استاندارد نژادهای مختلف با کمی تفاوت در تمام سازمان‌ها بدنه یکسانی دارد و تا میزان زیادی دارای هم‌پوشانی است.

استانداردسازی نژادهای سگ
و سازمان‌های مرتبط

سگ، بخشی از زندگی

گروه بندی سگ ها

به طور کلی سگ ها در ۷ گروه طبقه بندی می شوند:

چوپان (Herding)، کاری (working)، شکاری (Hounds)، ورزشی (Sporting)، تیرها (Terriers)، سگ های مصاحب (Toys) و گروه متفرقه (Non-Sporting).

گروه چوپان

گروه چوپان شامل سگ هایی است که برای حفاظت و مراقبت از گله پرورش یافته اند. سگ های این گروه همکاری نزدیکی با صاحب خود دارند و قدرت عکس العمل و هوش این گروه باعث می شود که بسیار آموزش پذیر باشد. امروزه گونه هایی از این گروه (مثل ژرمن شپهرد) به دلیل این مشخصات در بخش های بسیاری مثل پلیس، ارتش، گروه های امداد، نجات و مرزبانی مورد استفاده قرار می گیرند.

گروه کاری

گروه کاری شامل سگ هایی است که به صورت چندمنظوره از قبیل؛ محافظت از ملک و خانواده، گله داری، شکار و کارهای فیزیکی مثل کشیدن سورتمه، استفاده می شده اند و اکثر آن ها جزو باستانی ترین نژادهای سگ هستند. سگ هایی که هنوز توسط انسان ها برای کار استفاده می شوند در این گروه قرار دارند.

گروه شکاری

سگ های شکاری از دیرباز توسط انسان برای تعقیب و شکار حیوانات مختلف استفاده می شوند و با توجه به نوع شکار، هدف و شرایط جغرافیایی دارای ویژگی های متفاوتی می باشند. سگ های شکاری دارای زیرگروه های بویا (Scent hounds) بینا (Sight hounds) و تازی (Greyhounds) می باشند، البته سگ های شکاری دیگری مثل گروه هایی از تریر، پونیترها و سترها نیز وجود دارند که در دسته بندی ها جزو سگ های تریر و ورزشی طبقه بندی می شوند.

گروه ورزشی

گروه سگ های ورزشی در حقیقت زیرشاخه ای از سگ های شکاری است که در گذشته برای ردیابی، شکار و جمع آوری ماکیان استفاده می شده اند. سگ های این گروه به دلیل شکار تخصصی ماکیان عموماً دارای قدرت شنای بالا، پوشش پشمالوی ضخیم و ضد آب و سازگاری با شرایط سخت هستند.

گروه تریر

گروه تریر نیز در طول تاریخ به عنوان زیرشاخه ای از سگ های شکاری و آفت کش (مانند جوندگان)، در هر گوشه دنیا مورد استفاده قرار می گرفته و به این دلیل دارای گستردگی بسیار فراوانی دارند. هر چند اکثر اعضای این گروه به دلیل جثه های کوچک و موهای بلند و پرپشت امروزه به عنوان سگ های همدم (Companion) مورد استفاده قرار می گیرند، برای بسیاری غیرقابل باور است که این موجودات کوچک و ظریف شکارچیانی قهار هم در روی زمین و هم در زیرزمین بوده اند.

گروه اسباب بازی

گروه سگ های مصاحب (ترجمه درست نام این سگ ها، اسباب بازی است) همگی دارای اندازه های ریز و سطح انرژی و فعالیت پایین تری نسبت به بقیه گروه ها هستند و با تنوع زیاد در نوع پوشش، رنگ و قیافه، نظر تمام مشتریان این بخش را با سلیقه های مختلف تأمین می کنند. این سگ ها به دلیل سایز کوچک و فعالیت کم برای نگهداری در آپارتمان مناسب تر بوده و پر فروش ترین گروه سگ در دنیا هستند.

متفرقه (غیر ورزشی)

شباخت سگ های گروه متفرقه (ترجمه درست اسم، «غیرورزشی» است) تنها در دو مورد است، دماغ های خیس و چهارپا بودن! در حقیقت اعضای این گروه سگ هایی هستند که نوع فعالیت و پرورش آن ها در هیچ کدام از ۶ دسته بندی کلی بالا قرار نمی گیرد و دارای تاریخچه و ویژگی های انحصاری هستند. اگرچه هر سازمان و نهاد تعریف هایی متفاوت درباره نژادشناسی و طبقه بندی سگ دارد، این گروه بندی ۷ تایی به طور کلی مورد قبول واقع شده است.

چهار گروه اول این تقسیم بندی به صورت گسترده برای کار استفاده می شوند و خدمات بسیاری در زمینه های علمی، آموزشی، نظامی، امدادی و حتی پزشکی به ما ارائه می کنند، اما سه گروه بعدی در حال حاضر بیشتر وظیفه مصاحبت با انسان را به عهده دارند و به جز در موارد نادر فقط برای زیبایی، پرورش داده می شوند. در شماره های بعد بیشتر راجع به سگ های کار و نقش آن ها در کمک به انسان در موقعیت های مختلف سخن خواهیم گفت. □

امیر هوشنگ سمنايي

با توجه به کم تعداد بودن افراد برای بازدید، مسئولین غرفه‌ها وقت و انرژی بیشتری برای توضیح مسائل مختلف صرف می‌کردند و در نتیجه شرکت‌ها و تولیدکنندگان در این فضا به مراتب از سال‌های پیش به اهداف خود نزدیک‌تر شده و حضور خود را پر معناتر دیدند. به زبانی ساده نمایشگاه آگرو فود امسال مختصر، مفید و سازنده بود و رضایت افراد به میزان بالایی برآورده شد.

در حاشیه نمایشگاه امسال، بهمن حسین زاده، مدیرعامل شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی اشاره کرد: رشد روزافزون نمایشگاه‌ها در رشد و توسعه صنعتی به ثبات در تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری درست در حوزه صادرات محصولات کشاورزی و غذایی از مجاری نمایشگاه‌های تخصصی صادرات محور امکان پذیر است.

در پایان امیدواریم که در سال‌های آینده نیز شاهد نمایشگاهی پر رونق‌تر با شرکت‌کنندگان خارجی این نمایشگاه که همیشه از نقاط قوت آن بوده باشیم. در هر حال باید از مسئولین برگزارکننده و از لادن ملکی که کماکان پر قدرت و با همه توان نمایشگاه را در این فضای پر التهاب مدیریت کرد تشکر کرد. در ادامه به مصاحبه‌هایی که خبرنگار نشریه با تنی چند از شرکت‌کنندگان در نمایشگاه امسال انجام داده اشاره می‌شود:

محمدجواد علی پور، مدیر بازرگانی شرکت تعاونی زنبورداران کوه‌دشت خراسان، اظهار کرد: با توجه به وضعیت کرونا نمایشگاه قدری ضعیف بود، چراکه در سال‌های گذشته بازدیدکنندگان زیادی از نقاط مختلف کشور داشتیم اما امسال تعداد غرفه‌ها نسبتاً کم بود و خیلی‌ها به خاطر وجود کرونا به نمایشگاه نیامده بودند. اما اگر شیوه برگزاری نمایشگاه در آینده نیز به شکل کنونی باشد بهتر است. در مورد دست‌یابی به اهداف شرکت در نمایشگاه، علی پور گفت: البته نسبت به هزینه‌ای که انجام دادیم به اهداف مورد نظر دست نیافتیم.

مدیر فروش شرکت محسن، شهرام اسدی، در پاسخ به این‌که ارزیابی شما از نمایشگاه امسال چگونه است، گفت: به علت کرونا نمایشگاه ضعیفی بود و اکثر مردم برای بازدید نیامدند. - تعداد بازدیدکننده متخصص بسیار کم بود که می‌توان آن را به خاطر کرونا دانست. در مقایسه با نمایشگاه سال گذشته، آن نمایشگاه به مراتب بهتر بود.

اراز محمد عیدی، مدیر فروش گروه صنایع غذایی منحصر شهرستان رامین استان گلستان گفت: به علت کرونا، استقبال از نمایشگاه نسبت به سال گذشته کمتر بود. در این چند روز نمایشگاه مراجعه‌کنندگان خوب و متخصص آمده بودند، که تا حدودی قابل قبول بود- و انتظارتمان را تا حدودی برآورده کرد. به علت محدودیت ورود، بازدیدها باید با دعوتنامه انجام می‌شد، اما اغلب شرکت‌های پخش و بازرگانی‌ها حضور داشتند. ما نیز برای اولین بار در این نمایشگاه حضور پیدا کردیم.

آقای رضا اکبری، سهامدار شرکت پاپلی، در بیان شرایط نمایشگاه گفت: خلوت اما به لحاظ کیفیت خوب است، چون منحصراً متخصصین حق ورود داشتند. اگر نمایشگاه برای عموم نباشد بهتر است. سال گذشته فوق العاده شلوغ بود و کیفیت امسال را نداشت- به علت وضعیت بد تولید و اوضاع اقتصادی طبیعتاً استقبال نیز کمتر است. آقای فیض مدیر بازرگانی شرکت گلدن ماکس در زمینه تولید قهوه، اظهار کرد: با توجه به موضوع کرونا نمایشگاه جنبه تخصصی‌تری داشته و بازدید جنبه عمومی نداشت. برگزاری نمایشگاه به شکل کنونی خیلی بهتر و میزان مراجعه افراد متخصص به غرفه‌ها خیلی خوب بود.

از جنبه برآورده شدن اهداف از شرکت در نمایشگاه گفت: این‌جا محلی برای دید و بازدید با نمایندگان و تبادل اطلاعات است و کمتر در نمایشگاه اتفاق جدیدی روی می‌دهد. آقای محمدرضا امامی، مدیر فروش مجموعه لئونارد در مورد شرایط حاکم بر نمایشگاه گفت: به خاطر تخصصی بودن بهتر بود. من نیز موافق برگزاری تخصصی نمایشگاه به شکل کنونی هستم که در مقایسه با نمایشگاه سال گذشته بهتر بود. در این روزها با شرکت‌های پخش جدید آشنا شدیم و به هدفمان رسیده‌ایم.

آقای سلیم رحمتی مدیر فروش شرکت نوشینه نیز اظهار کرد: با توجه به کرونا نمایشگاه خوبی بود- از نظر ما آن کیفیت لازم را نداشت و برندها و کارخانجات زیادی حضور نداشتند اما به لحاظ وضعیت کرونا به اهدافمان رسیدیم. سال گذشته نمایشگاه خوب بود اما برگزاری نمایشگاه به‌صورت کنونی بسیار بهتر است. □

درخشش آگرو فود ۲۰۲۰ در سایه کرونا

بیست و هفتمین دوره نمایشگاه ایران آگرو فود ۲۰۲۰ از تاریخ ۱۳ لغایت ۱۶ مهر ماه ۱۳۹۹ در نمایشگاه بین‌المللی تهران برگزار گردید. نمایشگاه سال جاری در سایه ویروس کرونا و با تمهیدات کامل بهداشتی برگزار و علی‌رغم تعداد معدود مشارکت‌کنندگان در این دوره و این‌که نمایشگاه برای بازدید عموم مجاز نبود و منحصرأ افراد متخصص و اهل فن در صنعت غذا و کشاورزی حق ورود به نمایشگاه را داشتند، این نمایشگاه با همان توان، هیجان و نظم همیشگی خود به بهترین نحو برگزار شد. متأسفانه نمایشگاه سال جاری بدون مراسم افتتاحیه آغاز که علت آن جلوگیری از تراکم و رعایت مسائل بهداشتی بود.

نکته قابل تأمل در نمایشگاه امسال رعایت شرکت‌کنندگان و بازدیدکنندگان از لحاظ مسائل بهداشتی بود که در نهایت استاندارد و رعایت این مقررات انجام گردید. در نگاهی کوتاه به نظرات شرکت‌کنندگان در نمایشگاه امسال، همگی بر این امر توافق داشتند که با توجه به تخصصی بودن، میزان رضایت بازدیدکنندگان بسیار بالا بود و اکثراً شیوه برگزاری نمایشگاه به‌صورت کنونی را صحیح می‌دانستند.

می‌دانیم که چای سبز مجموعه‌ای از آنتی‌اکسیدانت‌ها و موارد مفید دیگری در جهت سلامتی است. نظیر ارتقاء میزان متابولیسم و دادن یک حس خوب در بعدازظهرها به جای نوشیدن قهوه است و نباید از یاد برد که هیچ چیز دیگری مانند یک استکان گرم از این نوشیدنی موجب افزایش ضربان قلب یا نبض نمی‌شود. اما برای بعضی‌ها نوشیدن زیاد چای سبز می‌تواند باعث کاهش مقدار آهن خون و برای یک فرد ۱۶ ساله می‌تواند موجب کاهش وزن و آسیب به کبد گردد. اما چرا نوشیدن زیاد چای سبز می‌تواند چنین اتفاقی را به وجود آورد؟ در ابتدا ببینیم چای سبز چیست؟

بوته چای سبز اساساً در چین و هند رشد می‌کند. در حالی که چای سیاه در نقاط دیگر جهان نیز تولید می‌شود. پس از برداشت این چای، به سرعت آن‌ها را حرارت یا بخار می‌دهند تا روند اکسیداسیون در آن‌ها متوقف شود، این در حالی است که برگ‌های چای سیاه پس از برداشت، خرد و مالش داده شده و در زمان طولانی و کافی و قبل از خشک شدن به اندازه کافی اکسیده می‌شوند.

آیا چای سبز ایمن است؟

قبل از هر چیزی اجازه دهید اشاره کنیم که نوشیدن چای سبز در مقادیر کم مشکلی ایجاد نمی‌کند، چنان که طی هزاران سال این چای نوشیده شده است. ثابت شده که چای سبز موجب کاهش سطح کلسترول خون می‌شود و امکان ابتلا به امراض عروقی را بسیار پایین می‌آورد.

همچنین از استرس اکسیداسیونی و التهاب‌ها می‌کاهد. بنابراین گفته می‌شود که در هنگام نوشیدن در مقادیر زیاد، این چای مشکل‌آفرین می‌شود.

اگر شما از این‌که از نوشیدن چای سبز خودداری کنید

چای سبز به اندازه بخورید

ناراحتید، لازم است یادآوری شود که این چای در حد غیرقابل باوری ایمن و بی‌خطر است. به ندرت گزارش شده که فردی با نوشیدن یک یا دو فنجان چای سبز دچار مشکل کبدی شده است. این مشکل زمانی اتفاق می‌افتد که بیش از حد متعارف از آن در یک روز نوشیده شود. به آن دسته از افرادی که مایل به نوشیدن چای سبز هستند توصیه می‌کنیم که در طول روز بیش از ۴ استکان و افزون بر ۱/۵ اونس چای سبز ننوشند.

از آنجایی که چای سبز فقط از برگ‌ها تشکیل شده می‌تواند

در هر استکان ۳۰۰ تا ۳۵۰ میلی گرم

کافئین داشته باشد در حالی که یک

تی‌بگ (Tea Bag) آن فقط ۵۰ میلی گرم

کافئین دارد. چنانچه پس از نوشیدن چای سبز

دچار دل‌پره و ترس یا حالت عصبی می‌شوید، امکان دارد

نسبت به کافئین حتی در مقادیر کم حساسیت

داشته باشید. بنابراین پس از نوشیدن چای سبز بهتر

است شرایط جسمی خود را تحت نظر داشته باشید که

در این صورت بهتر است از نوشیدن آن صرف نظر کنید و

از گیاهان دیگر به جای چای سبز استفاده نمایید.

به‌عنوان مثال Chamomile (بابونه)، ضمن داشتن

خواص ضد التهابی مشابه چای سبز، می‌تواند

یکی از بهترین جایگزین‌ها برای قبل از خوابیدن

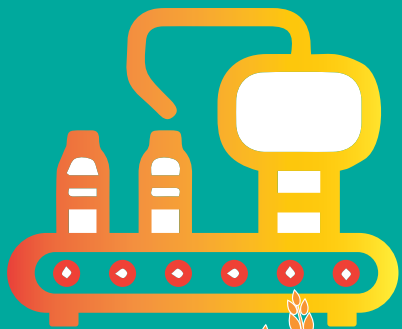
باشد و چنانچه در پی یک نوشیدنی کمک‌کننده

به هضم غذا مانند چای سبز باشید، چای زنجبیل

می‌تواند بهترین گزینه باشد.

صنایع غذایی

۳۱۰ شکل پاستا

هر دو این مواد چه خشک و چه تازه در ۳۱۰ شکل مختلف تولید می‌شود و ۱۳۰۰ اسم متفاوت دارند چرا که در هر منطقه از ایتالیا با نام خاصی خوانده می‌شوند. پاستا می‌تواند به سه نوع کلی سرو شود: «پاستا خشک (آبکش شده)»، «پاستا در آب گوشت و سبزیجات» و «پاستا در فر».

مهندس عطیه گل‌باف

این غذا به عنوان یکی از غذاهای اصلی همیشه در میزهای غذای ایتالیایی وجود دارد و با توجه به اینکه با چه سسی سرو می‌شود؛ آن را نامگذاری می‌کنند. برای سس این غذا می‌توان از انواع سبزیجات تازه فصل، گوشت‌های سفید و قرمز، خامه، پنیرهای مختلف و انواع صدف‌ها و محصولات دریایی استفاده کرد.

ماکارونی ایرانی

ماکارونی که در ایران مشهور شده نام یکی از پاستاهای خشک است و سس همراه با گوشت چرخ کرده و رب گوجه‌فرنگی (سس مخصوص شهر بلونیا ایتالیا-بلونزه) البته با کمی تغییر می‌باشد. نکته دیگر اینکه پاستا در ایتالیا به اصطلاح "دم نمی‌شود" بلکه پس از آبکش کردن، آن را با سس آماده شده مخلوط می‌کنند و حدود دو دقیقه روی اجاق گاز می‌ماند و سپس سرو می‌شود. برای کامل کردن این غذا (دارا بودن مواد مغذی برای بدن) به همراه پنیر پارمجان (پارمزان) رنده شده سرو می‌شود. برای پاستا مدل سوپی، ابتدا مقداری گوشت قرمز همراه با هویج، کرفس و گوجه ساعت‌ها پخته می‌شود

تا آب کاملاً طعم گوشت و سبزیجات را به خود بگیرد و پس از آبکش کردن در این آب مغذی شده که "برودو" نام دارد پاستا جوشانده می‌شود و سپس همراه با آب سرو می‌شود. پاستا در فر (پاستا آل‌فورنو) پس از آبکش کردن پاستا و مخلوط کردن با سس موردنظر در ظرف مناسب فر قرار گرفته و روی آن را با پنیر موتزارالا می‌پوشانیم و حدود بیست دقیقه در فر قرار می‌دهیم و سپس سرو می‌کنیم.

با نگاهی به تاریخ غذا می‌بینیم که این غذای به ظاهر ساده از قرن یکم بعد از میلاد به نام‌های مختلف استفاده می‌شده و در طول سال‌ها با خلاقیت آشپزها و ذائقه‌های مختلف غذایی به شکل‌های متفاوت سرو می‌شود.

پاستای تورتلینی

نوع دیگر پاستا که بسیار محبوب و مشهور می‌باشد پاستای پر شده است که تورتلینی نام دارد و به صورت دستی تهیه می‌شود و خمیر با مایه‌ای از گوشت، اسفناج و یا پنیر پر می‌شود و سپس به طبخ می‌رسد. افسانه‌های بسیاری در مورد پاستا در ناپولی (شهری در جنوب ایتالیا) نقل می‌شود که از جمله آنها آوردن پاستا توسط مارکوپولو از چین به ایتالیا است و آن را به صورت غذایی شبیه به لاگانا (صفحه‌هایی از خمیر که در روم باستان استفاده می‌شد) معرفی کرد. این غذا توسط مجله‌ای در ایالات متحده به مردم این کشور معرفی شد و مورد توجه قرار گرفت. برخی نیز معتقدند که این غذا در ایتالیا به لحاظ تجارت در قرون وسطی تولید شد. این ماده غذایی به خاطر خشک بودن و ماندگاری زیاد محبوبیت بسیاری را دارا است.

ماکارونی ایرانی بر سر سفره ایرانی

با توجه به این که در ایران بیش از ۱۲۰ کارخانه تولید ماکارونی تحت استاندارد فعال است و سالانه نزدیک به ۷۰۰ هزار تن انواع ماکارونی در طعم‌ها، رنگ‌ها و شکل‌های مختلف تولید می‌شود که ذائقه ایرانی تا دو برابر این مقدار را می‌طلبد. به نظر می‌رسد تنوع غذایی، قیمت مناسب و شایستگی ماکارونی در مراسم مهمانی‌ها و جشن‌ها بتواند میزان تولید را به دو تا سه برابر برساند. □

زمانی که اسم پاستا مطرح می‌شود، یک غذای چرب همراه با گوشت در خاطره‌ها نقش می‌بندد و موقع سرو شدن همراه با سس خودنمایی می‌کند که به آن می‌گوییم "ماکارونی" اما این غذا خیلی سبک و به سبک‌های متنوع در ایتالیا سرو می‌شود.

پاستانوعی غذای سنتی ایتالیایی است که از مخلوط خمیرمایه آرد گندم سمولینا تهیه شده با آب و یا تخم‌مرغ تولید می‌شود و جزو اصلی غذاهای پایه ایتالیاست.

این ماده به دو صورت خشک و تازه تولید می‌شود. نوع خشک آن محصول کارخانه‌ای بوده و در تمام دنیا شناخته شده است و البته در مدل‌های محدود در کشورهای مختلف به فروش می‌رسد.

پاستای تازه به صورت سنتی و دستی تولید می‌شود و گاهی از دستگاه‌های کوچک پاستاسازی نیز، برای تولید آن در منزل استفاده می‌گردد. طعم بسیار متفاوت این نوع پاستا مهمان‌ها را شگفت‌زده می‌کند و نشان از مهارت آشپز دارد.

غذایی که در ایران به نام «ماکارونی» محدود شده انواع پاستا، ماکارونی و ...

در سال‌های اخیر، روغن نارگیل که در حدود ۹۰ درصد آن از نوع چربی‌های اشباع است، بسیار مورد پسند مصرف‌کنندگان قرار گرفته، اگرچه طبق گفته یکی از اساتید اپیدمیولوژی دانشگاه هاروارد، این روغن (سم خالص) است. مصرف روزانه ۲۰ گرم برای زن‌ها و ۳۰ گرم برای مردها از چربی‌های اشباع، بدن آن‌ها را برای تولید کلسترول و افزایش خطرات بیماری‌های قلبی عروقی آماده می‌کند. ملکول‌های چربی‌ها از زنجیره‌ای از اسیدهای چرب ساخته شده که در صورت داشتن یک اتصال تبدیل به اسید چرب اشباع و در صورت داشتن ۲ اتصال تبدیل به اسید چرب غیراشباع می‌گردند. به‌طور کلی سه نوع اسید چرب بر اساس طول اتصالات وجود دارد:

- اسیدهای چرب با زنجیره‌های کوتاه
- اسیدهای چرب با زنجیره‌های متوسط
- اسیدهای چرب با زنجیره‌های طولانی.

از این سه دسته، اسیدهای چرب با اتصالات کوتاه و متوسط مستقیماً وارد جریان خون می‌شوند و انرژی تولید می‌کنند، اما اسیدهای چرب با اتصالات طولانی به کبد منتقل شده و در آنجا موجب افزایش کلسترول بد خون می‌شوند.

اگرچه در سال‌های اخیر در مورد خواص روغن نارگیل مطالب زیادی گفته شده، اما زمانی که با سایر روغن‌ها مقایسه شد معلوم گردید که حاوی اسیدهای چرب اشباع است. کارشناسان توصیه می‌کنند که از چربی‌های با درجه اشباع پایین استفاده شود، به‌ویژه روغن‌هایی که دارای ۳ و ۶ امگا هستند و سطح کلسترول کمتری دارند. در یک بررسی در رابطه با جایگزینی روغن زیتون با برخی دیگر از چربی‌ها، معلوم گردید که عوارض قلبی/عروقی در مصرف روغن زیتون به شکل معنی‌داری کاهش می‌یابد و جایگزین کردن آن به جای کره حیوانی، مارگارین، مایونز یا چربی‌های دامی، بین ۵ تا ۷ درصد خطر عوارض قلبی را کاهش می‌دهد.

این بررسی طی مدت ۲۴ سال روی ۱۰۰ هزار نفر انجام شد و در نهایت به یک رقم ۱۵ درصدی در کاهش این عوارض منجر گردید. اما این به آن معنا نیست که بلافاصله روغن زیتون را جایگزین سایر روغن‌ها بنماییم. به هر حال روغن زیتون در زمره بهترین روغن‌های خوراکی است، ضمن آن که علاوه بر مفید بودن برای دستگاه گوارش، در جلوگیری از روند سرطان‌ها و بهبود دیابت نوع ۲ نیز موثر است.

روغن زیتون را مترادف با رژیم غذایی مدیترانه‌ای که مملو از انواع میوه‌ها، سبزی‌ها و حبوبات است می‌دانند. برخی اعتقاد دارند که مزایای رژیم غذایی مدیترانه‌ای نه تنها به خاطر روغن زیتون فراوان در آن است، بلکه به دلیل امکان افزایش کلسترول خوب خون می‌باشد. روغن زیتون خالص به دلیل استخراج از میوه، دارای مقدار زیادی آنتی‌اکسیدانت و ویتامین E است که عناصر مهمی در مقابل کلسترول بد خون می‌باشند.

شاید نقطه ضعف روغن زیتون مقاومت کم آن در مقابل حرارت بالا است که به اصطلاح زود می‌سوزد و دود تولید می‌کند که در این صورت خواص مفید آن از بین می‌رود. بنابراین بهتر است که اساساً روغن زیتون حرارت داده نشود تا خواص آن حفظ گردد چرا که حرارت دادن آن تا ۱۲۴ درجه بر پلی‌فنل‌های آن اثر منفی می‌گذارد.

آنچه در این مطلب ارائه گردید به وضوح مشخص می‌نماید که طرفداران چربی‌های اشباع باید به خاطر سلامتی خود به سمت چربی‌های غیراشباع و گیاهی، تغییر مسیر دهند، هر چند محدود کردن استفاده از چربی‌ها بسیار پسندیده‌تر است. □

روغن‌ها پای ثابت تمام آشپزخانه‌ها هستند. همگی متشکل از چربی و کالری‌اند که خواص شیمیایی آن‌ها بر سلامتی انسان اثرات متفاوتی دارد که این امر موجب بحث و جدل‌های بسیاری گردیده است.

انواعی از این روغن‌ها نظیر زیتون، نارگیل، کانولا، آووکادو، کلزا و کنجد، تقریباً در تمام قفسه‌های آشپزخانه‌ها دیده می‌شود، اما چگونه بدانیم که کدام یک از این روغن‌ها را باید مصرف و یا کنار بگذاریم.

روغن‌هایی که در طبخ و تهیه انواع خوراک و شیرینی‌ها به مصرف می‌رسند از آجیل‌ها، دانه گیاهان، میوه‌ها و یا غلات به دست می‌آیند که به روش‌های مختلفی از قبیل پرس کردن (تحت فشار)، فرآوری و یا خرد کردن و له کردن تولید می‌شوند.

این روغن‌ها بر مبنای ویژگی‌هایشان دسته‌بندی می‌شوند که عبارتند از: روغن‌های اشباع، نیمه‌اشباع و غیراشباع. این دسته‌بندی‌ها براساس نوع اسیدهای چرب در این روغن‌ها است.

ضایعات از بین می‌رود در حالی که می‌توان جلوی بخش زیادی از این ضایعات را گرفت. نکته اساسی در ممانعت از ضایع شدن میوه‌ها، پذیرفتن توانمندی تبدیل این محصولات به کالاهایی با ارزش افزوده بیشتر و کسب درآمد افزون‌تر است.

معصومه صالحی وزیر

متأسفانه باغداران دارای یک ویژگی منفی تاریخی در عرضه محصولات خود هستند و آن احساس پیوستگی ارگانیک با دلان و واسطه‌ها است که اگر آن‌ها نباشند هیچ کاری نمی‌توان انجام داد. بسیار دیده می‌شود که محصولات باغ‌ها به دلیل همین احساس ناتوانی، نداشتن ابتکار و کسب معلومات، عدم کنجکاوی و یافتن راهکارهای مثبت و مفید در تبدیل مازاد محصول به کالاهای با ارزش‌تر، هزاران تن محصول در پای درخت‌ها فاسد شده و یا روی درخت‌ها خشک می‌شوند و در بهترین حالت به خوراک دام تبدیل می‌گردند.

با تفکیک محصولات در زمان برداشت می‌توان میوه‌های درجه ۲ و ۳ را از طریق خشک کردن به کالایی مشتری پسند و با ارزش افزوده تبدیل کرد. امروزه کسب اطلاعات و دانش لازم برای انجام چنین اموری با سهولت کامل و از منابع اینترنتی و دنیای مجازی امکان پذیر است، اگرچه از قدیم الایام خشک کردن میوه‌هایی مانند انگور، برگه‌های هلو، زرد آلو و قیسی و... مرسوم بوده است، اما در شرایط کنونی مطلوبیت میوه‌های خشک حتی در زمان وجود آن‌ها به‌صورت تازه خوری نیز مشاهده می‌شود.

کشورهای پیشرو در تولید و صادرات میوه خشک

در حالی که ایران مقام هشتم در تولید میوه را دارد اما جایگاه مناسبی در تولید و صادرات میوه‌های خشک ندارد که برای این کاستی دو علت اساسی وجود دارد، اول

افزون بر چهار ماه است که انواع میوه و سر درختی‌ها بر پیشخوان مغازه‌های میوه فروشی در رنگ‌ها و شکل‌های مختلف خودنمایی می‌کنند. سرزمین چهار فصل ایران با امکانات خدادادی و طبیعی تقریباً در تمام طول سال قادر به تأمین نیازهای جامعه به تمامی میوه‌ها است، چراکه ایران یکی از ده کشور معتبر تولیدکننده میوه جهان است و در جایگاه هشتم قرار دارد.

به‌طور متوسط، سالانه در حدود ۲۰ میلیون تن انواع میوه تولید می‌شود که متأسفانه بخش زیادی از آن‌ها به دلیل رسیدگی همزمان، آسیب پذیری میوه‌ها در روند حمل‌ونقل، دوری برخی از مناطق روستایی به بازارهای تقاضا، کاهش قیمت‌ها و بالا رفتن هزینه‌ها و... که گاه در حدود ۳۰ درصد از این محصولات می‌شود، به‌صورت

باغداران بدانند معجزه‌ای در راه نیست

ارزش افزوده در میوه‌های خشک

باغداران و دوم مسئولان و دولتمردان در برنامه‌ریزی، سرمایه‌گذاری و حمایت از تولید این گونه از محصولات است.

دکتر اسفندیاری مدیرکل صنایع تبدیلی وزارتخانه در این رابطه به خبرنگار ما گفت:

در حالی که ترکیه در صادرات میوه تازه و خشک عقب‌تر از ایران بوده، اما اکنون جلوتر از ما قرار دارد و در رتبه چهارم جهانی قرار گرفته است.

احمدرضا فرشچیان، رئیس کمیسیون کشاورزی و صنایع تبدیلی اتاق بازرگانی تهران در گفت‌وگو با باشگاه خبرنگاران جوان گفت: در حال حاضر صادراتی در حوزه میوه‌های خشک نداریم و بیشتر میوه تازه صادر می‌کنیم. علاوه بر ترکیه، کشورهای دیگری مانند تایلند، چین، آمریکا و... در این عرصه فعالند.

ترکیه علیرغم شیوع بیماری کرونا در آن کشور و جهان، همچنان به صدور میوه‌های خشک خود ادامه می‌دهد به گونه‌ای که در نیمه اول سال ۲۰۲۰، مبلغ ۶۰۶/۵ میلیون دلار میوه خشک صادر کرده و این در حالی است که صادرات ما کمتر از ۱۰ میلیون دلار بوده است.

ما کجا، آن‌ها کجا

تفاوت مقدار تولید میوه ایران و ترکیه در حدود یک میلیون تن است، اما در تولید و صادرات میوه‌های خشک تفاوت‌های معناداری وجود دارد. در پایان برای چند پرسش باید پاسخ‌های معقول و مستند یافت:

- ۱- چرا باغداران ما علاقه‌ای به خشک کردن میوه‌های مازاد ندارند؟
 - ۲- چرا هیچگونه حرکتی از سوی مسئولان وزارت جهاد کشاورزی در تبیین موضوع و آموزش باغداران دیده نمی‌شود؟
 - ۳- چرا شرکت‌های تعاونی روستایی که خود مسئولیت‌های تعریف شده‌ای در زمینه‌های تولید و بازاریابی محصولات کشاورزی دارند، اساساً به چنین اموری توجه نمی‌کنند؟
 - ۴- چرا بخش خصوصی به‌عنوان محرک در ایجاد زمینه‌ها و زیرساخت‌های تولید میوه‌های خشک به میدان نمی‌آید؟
 - ۵- چرا دولت هیچگونه توجهی به این امر از جهت اشتغالزایی و ایجاد ارزش افزوده در تولیدات باغی ندارد تا جلوی ۳۰ درصد ضایعات محصولات گرفته شود؟
- در پایان لازم به ذکر است که باغداران ما باید بدانند هیچ معجزه‌ای چه از سوی مسئولان و چه از طرف دلان و واسطه‌ها در راه نیست، بلکه باید خودشان آستین بالا بزنند. □

گرفتن آب میوه‌ها و سبزی‌ها

خشک کردن در مجاورت هوا و یا به صورت آفتابی

خشک کردن در مجاورت هوا می‌تواند شامل پهن کردن بر روی یک سطح صاف زیر نور خورشید و یا در سایه باشد. روش دیگر این است که می‌توان آنها را روی رشته‌ای از طناب در سایه و یا در نور خورشید قرار داد و خشک کرد. به یاد می‌آورم مادر بزرگم سیب‌های درشت را برای استفاده‌های بعدی خشک می‌کرد و در زمستان‌های سرد، مجدداً با قرار دادن آن‌ها در آب گرم، "پای سیب خشک" درست می‌کرد.

خشک کردن در هوا

اگر می‌خواهید میوه‌هایتان را در مجاورت هوا خشک کنید، بیاد داشته باشید که از ریسمانهای نخی یا الیافی شبیه آن استفاده کنید. توجه داشته باشید که همه موادی که خشک می‌شوند را شما می‌خورید بنابراین نباید از موادی استفاده کنید که رنگ و مواد شیمیایی با مواد داخل میوه‌ها و سبزی‌های شما ترکیب شود.

خشک کردن در آفتاب یا روش آفتابی

برای خشک کردن در نور خورشید، حتماً باید از یک سطح تمیز مانند چوب و یا پارچه استفاده کرد که نور به‌طور کامل به آن بتابد و از زیر آن هم هیچگونه الودگی به مواد نرسد.

• میوه یا سبزی‌های خود را به‌صورت یک لایه روی صفحه مرتب کنید و چند روز

در آفتاب گرم بگذارید. میوه‌ای که ریز خرد شده فقط ممکن است یک روز طول بکشد تا کاملاً خشک شود.

این یک روش عالی برای تهیه گوجه فرنگی خشک شده در نور خورشید و صرفه‌جویی در هزینه‌ها است.

• هنگامی که مواد غذایی خشک شد، آن را در یک ظرف قرار داده و محکم ببوشانید.

• اگر کاملاً مطمئن هستید که هیچ رطوبتی باقی نمانده است، می‌توانید مواد خشک شده را در

یک محفظه یا کمد ذخیره کنید.

• اگر هنوز مقداری رطوبت باقی مانده و مطمئن

نیستید که کاملاً خشک شده باشد، آنها را در

جای خنک نگهداری کنید یا فریز نمایید.

از زمان‌های بسیار دور که امکانات نگهداری میوه‌ها و سبزی‌ها و حتی مواد گوشتی به‌صورت امروزی وجود نداشت، ساده‌ترین راه، خشک کردن آن‌ها بود.

خشک کردن میوه‌ها و سبزی‌ها یکی از بهترین راه‌های نگهداری آنها است و می‌تواند جلوی هدررفت و ضایعات میوه‌ها و سبزی‌ها را بگیرد، در حالی که برای باغدار و کشاورز ارمان ارزش افزوده را نیز در پی خواهد داشت.

روش‌های مختلفی وجود دارد که می‌توان از آنها برای خشک کردن میوه‌ها و سبزی‌ها استفاده کرد که در عین حال، زمان و تلاش بسیار کمی نیاز دارند.

روش‌های خشک کردن میوه‌ها و سبزی‌ها

خشک کردن با اجاق گاز

روش دیگر خشک کردن، استفاده از گرمای فر بعد از پختن مواد غذایی است.

• هر چیزی که می‌خواهید خشک شود را روی یک ورقه

کوکو (فویل) قرار دهید. اگر مانند هلو چسبیده باشد، از یک

صفحه سیلیکونی نجسب استفاده کنید، چون هیچ چیز به آن نمی‌چسبد.

• سپس از گرمای فر برای خشک کردن می‌توان استفاده کرد. موادی را که می‌خواهید خشک کنید روی سینی فر قرار داده و در همان حال بگذارید تا فر خنک شود. این روش

اگرچه زمان بر است ولی چیزی نمی‌سوزد.

استفاده از میوه‌های خشک شده

میوه‌های خشک شده را می‌توان همانطور که است خورد و یا با قرار دادن در آب گرم دوباره آنها را تازه و نرم کرد. البته آنها به حالت اولشان بر نمی‌گردند، اما کاملاً قابل استفاده خواهند شد. توجه داشته باشید که میزان قند آنها بسیار غلیظ‌تر از میوه تازه خواهد بود، بنابراین هنگام مصرف، سطح شیرینی را طبق دستور العمل‌های پزشک خود تنظیم کنید.

سبزی‌های خشک را می‌توان برای مدت طولانی نگهداری کرد، چراکه به فضای بسیار کمتری نسبت به سبزی‌های تازه نیاز دارند. هنگامی که آنها را دوباره می‌خیسانید تا تازه شوند، فضای مورد نیاز آنها دو برابر می‌شود، بنابراین در هنگام استفاده از آنها به این نکته توجه داشته باشید و ظرف مناسبی انتخاب کنید. □

هشدار کشف یک حفره رو به افزایش در لایه ازن سیاره زمین در سال ۱۹۸۵ موجب ممنوعیت استفاده از CFCها و سایر تخریب‌کنندگان شیمیایی لایه ازن شد که در نتیجه آن ممنوعیت، اکنون لایه پوششی محافظ از گاز ازن که زمین را از اشعه‌های خورشیدی حفظ می‌کند در حال ترمیم می‌باشد.

سال گذشته سازمان ناسا اعلام کرد که حفره به وجود آمده در لایه ازن نسبت به زمانی که کشف گردید، در حال کوچک شدن است. یافته‌های آکادمی علوم سلطنتی انگلستان نشان داده که از سال‌های دهه ۱۹۸۰ به ازا هر ده سال در حدود 2ppb به مقدار ازن اضافه شده است. علاوه بر آن، این میزان از افزایش ازن، مناطقی از جهان را تحت تأثیر قرار داده و آسیب‌های جدیدی به گیاهان سرتاسر دنیا وارد کرده است که این تأثیرات، قابل مقایسه با عوامل دیگری از قبیل آفات، بیماری‌های گیاهی، بالا رفتن حرارت و خشکسالی است.

یک بررسی در سال ۲۰۱۷ نشان داد که آینده گرم شدن کره زمین و روند رو به ازدیاد آلودگی ازن در آمریکا، می‌تواند موجب کاهش ۱۳ درصدی در محصول گندم، ۲۸ درصدی در سویا و ۴۳ درصدی در ذرت تا سال ۲۰۵۰ در مقایسه با سال ۲۰۰۰ گردد.

دانشمندان در سرتاسر جهان سعی می‌کنند تا رابطه‌ای بین مقدار ازن و چگونگی وارد شدن آسیب به گیاهان بیابند.

در هنگام آفتاب، مقدار غلظت ازن افزایش می‌یابد که این امر مسئله بسیار مهمی برای کشورهایمانند نروژ است که در تابستان ساعات بسیار زیادی تحت تابش نور آفتاب قرار دارند.

تأثیرات ازن بر سلامتی

در مقابل، اکسیژن با ۲ اتم (O2) که یکی از مواد لازم برای ادامه حیات است، ازن با ۳ اتم (O3) می‌تواند گیاهان و حیوانات را تحت تأثیرات منفی قرار دهد. در انسان‌ها، ازن بر روی بافت شش‌ها اثر نامناسب می‌گذارد و به دلیل مسدود کردن کیسه‌های هوایی (Alveoli) در شش‌ها، موجب بروز مشکلات تنفسی از قبیل کوتاه شدن زمان تنفس، حملات آسمی و سرفه‌های شدید می‌گردد. تحت تأثیر ازن بودن در درازمدت، می‌تواند باعث عوارضی نظیر ایجاد مشکل در رشد شش‌ها در کودکان گردد. مقدار سطح ازن بالا در مناطقی از جهان مانند آمریکا، نروژ، هندوستان، چین و پاکستان اندازه‌گیری شده است که به معنای تحت تأثیر بودن محصولات کشاورزی این مناطق نیز می‌باشد.

ناپود شدن محصولات غذایی

شدت ازن در هندوستان، سالیانه مواد غذایی ۹۴ میلیون نفر را نابود می‌کند و تخمین زده می‌شود که طی ۲ دهه گذشته، هندوستان به شدت تحت تأثیر ازن در سطح اراضی کشاورزی قرار گرفته است. در یک گزارش از انستیتو تکنولوژی شهر کانپور آمده است که سالیانه در حدود ۹ میلیون تن گندم و ۲/۶ میلیون تن برنج در یکی از آلوده‌ترین مناطق هندوستان به ازن، از بین می‌رود. مطالعات انجام شده در ایالت پنجاب، اوتارپرادش، بیهار و بنگال غربی نیز نشان داده که دو سوم از محصولات غذایی سالیانه این ایالات در ماه‌های زمستان و به دلیل آلودگی‌های ازن صدمه می‌بینند.

کاهش ازن

کشورهای چین و هندوستان در عرصه تولید محصولات غذایی شدیداً تحت تأثیر ازن قرار دارند، ضمن آن‌که این دو کشور بالاترین رشد جمعیت را در جهان داشته و لزوماً به مواد غذایی بیشتری نیاز دارند. تعداد اتومبیل‌ها در سال ۲۰۱۳ در هندوستان ۱۳۰ میلیون بود که حاصل این تعداد وسیله نقلیه، افزایش اکسیدنیتروژن و سایر ترکیبات آلاینده بوده است. این ترکیبات موجب تجمع ازن و گرم شدن گرمای جهانی می‌شوند.

خسارات ازن بر محصولات کشاورزی ایران

متأسفانه در ایران مطالعات و آزمایشات دقیقی که نشانی از خسارات وارده ارائه دهد صورت نگرفته و یا این‌که اطلاعات آن به جامعه عرضه نشده است، نه کشاورزان، نه بخش کشاورزی و نه حتی نهادهای ذی‌ربط از آن خبری ندارند.

راهکارها

پیشنهاد می‌شود که محصولات زمستانی را در زمانی که مقدار ازن در هوا کمتر است بکارند. دیگر توصیه نیز، تولید واریته‌های جدید گندم و برنج است که نسبت به ازن حساسیت کمتری داشته باشند. همچنین، تولید گیاهانی که بتوانند در درجات حرارت کم یا زیاد و به اشکال متفاوت رشد و نمو نمایند یکی دیگر از راهکارهای مقابله با تأثیر آلاینده ازن بر محصولات غذایی است. □

محصولات غذایی اساسی برای میلیون‌ها انسان در سرتاسر جهان به دلیل بالا رفتن مقدار ازن به خطر افتاده است. کشاورزان زیادی در بیشترین مخاطره قرار گرفته و دانشمندان در حال حاضر در پی به عمل آوردن گیاهانی با مقاومت بیشتر نسبت به ازن هستند.

گاز ازن در لایه بالایی اتمسفر زمین قرار دارد و همانند یک محافظ جلوی تابش اشعه‌های ماوراء بنفش خورشید به زمین را می‌گیرد، ضمن آن‌که غلظت زیاد ازن بر روی زمین برای سلامت انسان مضر بوده و اکوسیستم و زندگی گیاهان را نیز به خطر می‌اندازد.

ازن یکی از اجزاء اصلی مه دود است. این مه دود حاصل واکنش بین اکسیدنیتروژن و آلاینده‌های ناشی از آگروز اتومبیل‌ها و نیروگاه‌های تولیدکننده الکتریسیته در حضور نور ماوراء بنفش خورشید است.

خطر ازن بر محصولات غذایی آلودگی ازن تا ۵۰ درصد محصول کشاورزی را کاهش می‌دهد

